

GUVERNUL ROMÂNIEI

*STRATEGIA FISCAL BUCETARĂ PE PERIOADA
2012-2014*

2011

Abrevieri

AJPS	Agenția Județeană de Prestații Sociale
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANCP	Agenția națională de cadastru și publicitate imobiliară
ANRE	Agenția Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANV	Autoritatea Națională a Vămirilor
ASB	Acord stand-by
BGC	Buget general consolidat
BIRD	Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BS	Buget de stat
CD&I	Cercetare Dezvoltare Inovare
CE	Comisia Europeană
CJP	Casa județeană de pensii
CNGCFT	Centrul național de geodezie, cartografie, fotogrammetrie și teledetecție
CSP	Centrul de sănătate publică
ERA	Spațiul European de Cercetare
FMI	Fondul Monetar Internațional
IEC	Informare Educare Comunicare
IFI	Instituții financiare internaționale
IGJR	Inspectoratul general al jandarmeriei
IGPF	Inspectoratul general al poliției de frontieră
IGSU	Inspectoratul general pentru situații de urgență
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
ISI	Institutul pentru știința informării
ITM	Inspectoratul teritorial de muncă
LRF	Legea responsabilității fiscal bugetare
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAI	Ministerul Administrației și Internelor
MApN	Ministerul Apărării Naționale
MDRT	Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului
MECMA	Ministerul Economiei Comerțului și Mediului de Afaceri
MECTS	Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului

MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MJ	Ministerul Justiției
MMFPS	Ministerul Muncii Familiei și Protecției Sociale
MMP	Ministerul Mediului și Pădurilor
MS	Ministerul Sănătății
MTI	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii
NATO	Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ONCE	Oficiul Național pentru Cultul Eroilor
OPC	Ordonatori principali de credite
PIB	Produs intern brut
PNDI	Programul Național de Dezvoltare a Infrastructurii
POR	Programul Operațional Regional
SFB	Strategie fiscal bugetară
SI	Scrisoare de intenție
SPE	Stație pompare evacuare
SPR	Stație pompare reversibilă
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UAT	Unități administrativ-teritoriale
UE	Uniunea Europeană
VMG	Venit minim garantat

Contextul general al Strategiei fiscal bugetare 2012-2014

1. Obiectivele politicii fiscale și bugetare

2. Cadrul macroeconomic

- 2.1 Evoluții și tendințe privind mediul economic internațional
- 2.2 Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești
- 2.3 Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2012-2014)
- 2.4 Comparatie cu Strategia fiscal bugetara 2011-2013
- 2.5 Riscuri ale prognozei

3. Cadrul fiscal-bugetar

3.1 Politica fiscală

- 3.1.1 Caracteristici, priorități, premise privind politicile fiscale și de administrare fiscală
- 3.1.2 Tendințe și modificări structurale ale principalelor taxe și impozite
- 3.1.3 Politica de administrare fiscală
- 3.1.4 Arieratele bugetare
- 3.1.5 Venituri bugetare

3.2 Politica bugetară

- 3.2.1 Caracteristici, priorități, premise ale politicilor de cheltuieli bugetare
- 3.2.2 Politici publice
 - 3.2.2.1 Politica salarială
 - 3.2.2.2 Politică în domeniul ocupării forței de muncă
 - 3.2.2.3 Politică în domeniul asigurărilor și asistenței sociale
 - 3.2.2.3.1 Politică în domeniul pensiilor
 - 3.2.2.3.2 Politică în domeniul asistenței sociale
 - 3.2.2.4 Politică în domeniul sănătății
 - 3.2.2.5 Politică în domeniul învățământului
 - 3.2.2.6 Politică în domeniul cercetării dezvoltării și inovării
 - 3.2.2.7 Politică în domeniul dezvoltării regionale și turismului
 - 3.2.2.8 Politică în domeniul mediului și pădurilor
 - 3.2.2.9 Politică în domeniul transporturilor și infrastructurii
 - 3.2.2.10 Politică în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale
 - 3.2.2.11 Politică în domeniul justiției
 - 3.2.2.12 Politică în domeniul investițiilor publice
 - 3.2.2.13 Bugete locale
- 3.2.3 Cheltuieli bugetare

3.3 Datoria Publică

3.4 Plafoane privind principalii indicatori bugetari în perioada 2009-2014

4. Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2012-2014

5. Declarație de răspundere

Contextul general al Strategiei fiscal – bugetare pe orizontul 2012-2014

Elaborarea Strategiei fiscal-bugetare pe orizontul de referință 2012-2014 este conturată în contextul cadrului general intern și internațional, marcat încă de riscuri și incertitudini, de tipare divergente de creștere economică de la o țară la alta, de reintensificarea tensiunilor geopolitice, de posibilitatea unei corecții dezordonate a dezechilibrelor pe plan internațional, precum și în contextul perspectivelor interne încă fragile ale principalilor indicatori macroeconomici.

Mediul extern zonei euro; Evoluții, constrângeri, perspective

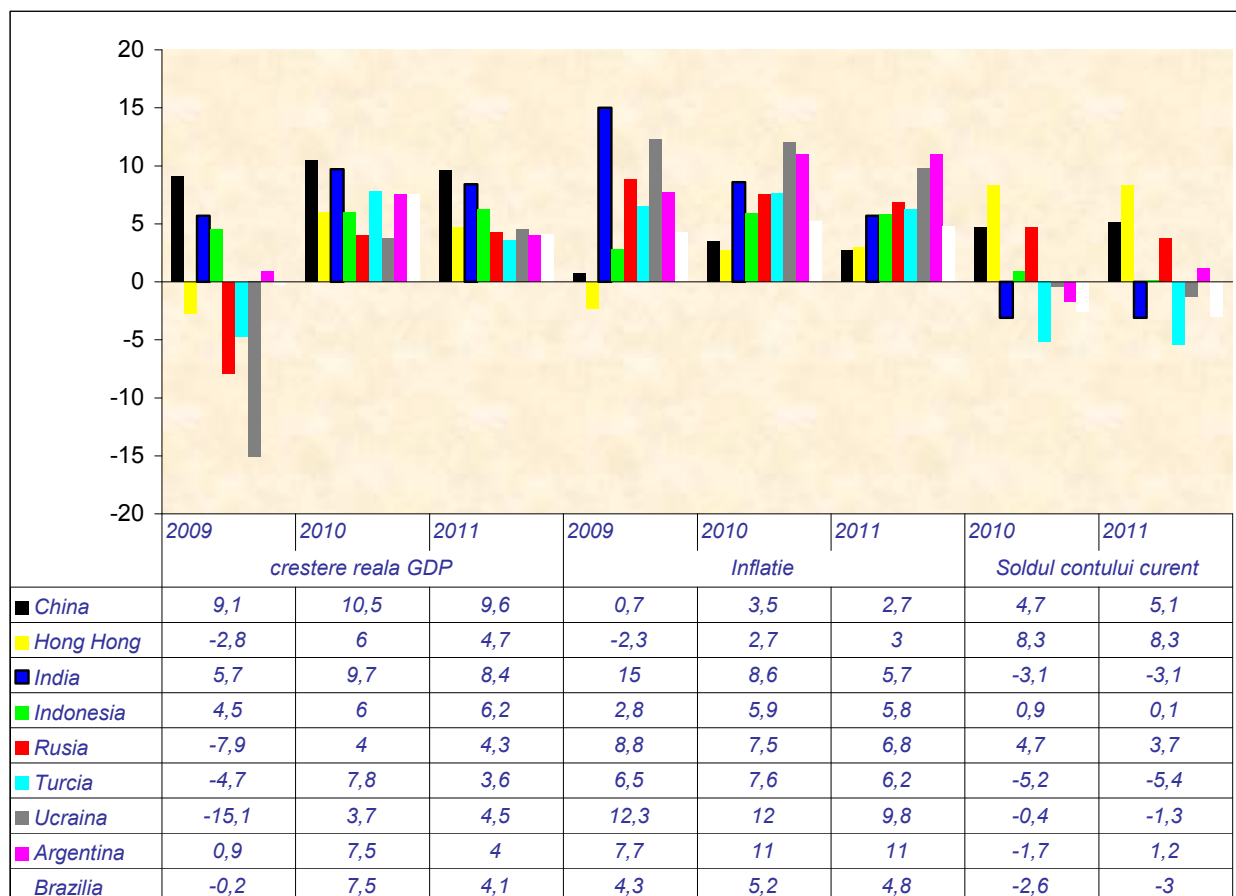
Ritmul de creștere a economiei mondiale a consemnat o accelerare relativă la sfârșitul anului 2010 și începutul anului 2011, pe fondul ameliorării condițiilor financiare la nivel internațional.

Economiile dezvoltate

Creșterea economică pe termen mediu a economiilor dezvoltate rămâne încă modestă, mai ales în țările în care se așteaptă continuarea redimensionării bilanțurilor. Consumul privat în aceste țări va fi afectat de condițiile în general nefavorabile de pe piețele imobiliare și persistența ratelor ridicate ale șomajului.

Economiile emergente

Se anticipează menținerea unei creșteri economice robuste și a unor presiuni inflaționiste ridicate. În economiile mari, precum China, India, Indonezia din Asia emergentă și Brazilia din America Latină, cererea internă robustă și redresarea comerțului global au sprijinit creșterea economică. Principalele vulnerabilități sunt legate de mărirea deficitului de cont curent, ceea ce le expune la o schimbare a sentimentului investitorilor, prin dependența lor pe termen scurt de intrările de capital care cunosc o anumită volatilitate.

Zona euro

Conform raportului FMI **World economic outlook - aprilie 2011**, creșterea economiei globale a fost de 5,0% în anul 2010 față de 4,8% cât se estimase în prognoza din octombrie 2010. Pentru anul 2011 se prevede o creștere cu 4,4%, respectiv, cu 0,2 puncte procentuale mai mult față de previziunile din prognoza de toamnă, iar pentru anul 2012, ritmul de creștere economică va fi de 4,5%. PIB-ul la nivel de UE-27 pentru 2011 este estimat să-și mențină ritmul de creștere la nivelul celui înregistrat în 2010 respectiv 1,8%, iar pentru anul 2012 se prevede o creștere economică de 2,1%. Pentru Zona Euro, se estimează o creștere economică de 1,6% în 2011 și 1,8% în 2012.

Provocări și constrângeri ale mediului extern

- Criza datoriilor suverane, ce ar determina o accentuare a războiului valutelor care ar afecta negativ comerțul internațional.
- Instabilitatea politică din Orientul Mijlociu și Nordul Africii riscă să ducă prețul petrolului spre cote alarmante, care să pună în pericol fragila restabilire economică a economiei mondiale.
- Tensiunea extraordinară din Uniunea Monetară arată că în această zonă există o criză a integrării financiare în adâncime, în condițiile în care unele instituții și politici sunt inadecvate. În acest context, reforma guvernantei economice este imperios necesară, deoarece criza financiară este și una a globalizării care a dovedit lipsa unor mecanisme și instrumente de guvernanta globală.

Conceptul de guvernanta economică la nivel european

- *Reguli stricte pentru respectarea criteriului datoriei publice și a criteriului deficitului bugetar.*
- *Aplicarea unei game mai largi și mai stricte de sancțiuni, în caz de nerespectare a regulilor Pactului de stabilitate și creștere. Cele legate de deficit și de nivelul de îndatorare fac parte din Pactul de stabilitate și creștere.*
- *Asigurarea conformității cadrelor bugetare naționale cu normele și standardele fiscale ale Uniunii Europene.*
- *Instituirea unui mecanism separat de supraveghere a dezechilibrelor macroeconomice și de competitivitate din fiecare țară membră a Uniunii Europene, datorită legăturii care există în caz de destabilizare economică între țări, important în mod deosebit pentru țările din zona euro, dar și pentru celelalte state membre. Cazul Greciei este elocvent din acest punct de vedere și arată că orice destabilizare economică a unui stat antrenează dificultăți majore și pentru celelalte state.*
- *Lansarea semestrului european începând cu 1 ianuarie 2011.*
- *Crearea pe termen mediu a unui mecanism permanent pentru soluționarea crizelor în zona euro;*

Importanța acestui concept

Prin introducerea acestor mecanisme nu mai pot fi încălcate normele de bună guvernare în ceea ce privește menținerea țării într-un deficit maxim de 3% sau menținerea gradului de îndatorare într-o limită de maxim 60%, evitându-se astfel situația din 2008 când România a înregistrat pe bază de plăți un deficit bugetar de 4,8% din PIB, iar în anul 2009 deficitul bugetar a fost de 7,3% din PIB, datorită căderii dramatice a veniturilor bugetare pe fondul prăbușirii PIB, consecință a politicilor prociclice inadecvate întreprinse în anii de creștere economică.

România în context european

Stabilizarea economiei

Programul anti-criză pe perioada 2009-2011 susținut de Fondul Monetar Internațional (FMI), Uniunea Europeană (UE) și Banca Mondială (BM) a jucat un rol important în stabilizarea economiei românești și crearea premiselor pentru creșterea economică durabilă. Activitatea economică s-a stabilizat și se așteaptă ca în anul 2011 aceasta să se redreseze, înregistrând o creștere de 1,5% datorită consolidării exporturilor și creșterii graduale a cererii interne.

Provocări și constrângeri interne

Posibila abatere a politicii fiscale	<ul style="list-style-type: none">➤ Posibila abatere a politicii fiscale de la coordonatele programate poate decurge și din ritmul lent de redresare economică anticipat pentru anul 2011. Consecința:➤ Efecte adverse asupra comportamentului pe termen scurt al cursului de schimb al leului și implicit al inflației, dar și asupra redresării economice și a potențialului de creștere economică pe termen mediu.
Probleme structurale specifice	România trebuie să facă față unor probleme structurale specifice: dezechilibru între populația ocupată și cea de pensionari, infrastructura subdezvoltată, probleme legate de modernizarea țării, un grad scăzut de colectare a veniturilor bugetare.

Concluzii

- Redresarea este dificilă și oarecum întârziată datorită dezechilibrelor acumulate în perioadele dinainte de criză (politici prociclice);
- Implementarea fermă a programului economic prin respectarea condiționalităților acordurilor (prezente și cele viitoare) convenite cu FMI și UE,
- Menținerea credibilității acestui program printr-un mix adecvat al politicilor monetare, fiscal-bugetare, de venituri și al reformelor structurale.

rămân esențiale pentru reluarea pe baze sustenabile a creșterii economice, ancorarea solidă a anticipațiilor inflaționiste pe termen mediu, aderarea viitoare la Uniunea Economică și Monetară.

1. Obiectivele politicii fiscale și bugetare

Reforma cheltuielilor publice din anul 2010

Amplul și ambițiosul program de consolidare fiscală întreprins în anul 2010 de către autoritățile române, agreat și de instituțiile financiare internaționale a vizat intrarea în vigoare de la 1 ianuarie 2011 a unor importante acte normative.

Aproape toate palierele vieții economice și sociale au alt cadru de organizare, mai strâmt și auster decât cel aplicat în 2010, în majoritatea domeniilor de activitate: sectorul fiscal, sectorul public de pensii, sectorul salariilor finanțate din fonduri publice, educația.

Efectele măsurilor întreprinse

Încadrarea în țintele majore agreate în cadrul programului de asistență financiară multilaterală încheiat cu FMI, UE și BM.

Stabilizarea economiei și reluarea creșterii

Măsurile de consolidare fiscală au favorizat încadrarea în țintele majore agreate prin programul de asistență financiară multilaterală încheiat cu FMI, UE și BM.

A stabilit economia românească, fiind create premisele pentru reluarea creșterii economice în anul 2011 estimată la 1,5% datorită consolidării exporturilor și creșterii graduale a cererii interne.

Evitarea unui colaps economic

Evitarea unui colaps economic care s-ar fi produs dacă s-ar fi continuat politicile și deficitele structurale din anul 2008, în anii 2009 și 2010.

Realizarea țintei de deficit în anul 2010 cu o marjă substanțială, dar și rezultate bune ale veniturilor și cheltuielilor bugetare	Încadrarea în ținta de deficit prevăzută pentru anul 2010. Deficitul bugetului general consolidat (BGC) a fost de 33,6 miliarde lei, respectiv 6,5% din PIB, sub limita țintei de deficit în sumă de 34,6 miliarde lei, respectiv 6,8% stabilită ca obiectiv al politicii bugetare pe anul 2010 și prevăzută în Scrisoarea suplimentară la Aranjamentul Stand-by încheiat cu FMI.
Veniturile bugetare la 31 decembrie 2010	<p>Deficitul bugetar s-a diminuat față de anul 2009 de la 7,3% la 6,5% din PIB atât ca urmare a monitorizării și controlului cheltuielilor în condițiile în care a fost inevitabilă creșterea plăților obligatorii cu dobânzi, ajutoare pentru șomaj, plata arieratelor în sectorul de sănătate, finanțarea proiectelor agreeate cu UE, precum și a creșterii încasărilor în cea de-a doua parte a anului prin implementarea unor măsuri fiscale.</p> <p><i>Veniturile încasate la bugetul general consolidat, au fost în sumă de 168,6 miliarde lei, cu 7,2% mai mari, în termeni nominali, față de anul precedent.</i></p> <p>Din punct de vedere al gradului de realizare se observă o evoluție pozitivă în cazul veniturilor din: impozit pe profit, impozit pe venit, taxa pe valoarea adăugată, accize. În principal, se observă:</p> <ul style="list-style-type: none"> → creșterea încasărilor s-a înregistrat, în principal, la impozitele pe bunuri și servicii, respectiv taxa pe valoarea adăugată (+14,3%) și accize (+11,5%), precum și la venituri nefiscale (+18,5%). → discrepanțele față de anul precedent, deși au avut un trend descendent, au înregistrat valori importante la impozitul pe venit (-3,2%), impozitul pe profit (-4,9%), și contribuții de asigurări sociale (-4,5%). → sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au înregistrat o creștere cu 181% față de aceeași perioadă a anului precedent, respectiv 5,4 miliarde lei față de 1,9 miliarde lei.
Cheltuielile bugetare la 31 decembrie 2010	<p><i>Cheltuielile bugetului general consolidat</i> în sumă de 202,3 miliarde lei, au crescut în termeni nominali cu 4,4% față de anul precedent, reprezentând 39,4% din PIB.</p> <ul style="list-style-type: none"> → Cheltuielile de personal s-au încadrat în ținta stabilită în programul aprobat, înregistrând o scădere cu un punct procentual din PIB, față de anul precedent. Cheltuielile de personal au reprezentat 21,2% din totalul cheltuielilor bugetare, față de 27% cât a fost proiectat prin Legea bugetului de stat nr.11/2010. Aceste reduceri s-au obținut datorită măsurilor luate de Guvern începând cu 1 iulie 2010 de reducere cu 25% a salariilor tuturor angajaților din sectorul bugetar în paralel cu restructurarea aparatului administrativ la nivel central și teritorial și continuării procesului de disponibilizare a personalului excedentar. → Cheltuielile aferente programelor cu finanțare UE s-au majorat cu 170,4% față de aceeași perioadă a anului precedent; reprezentând 1,4% din PIB. → Cheltuielile pentru investiții care includ cheltuielile de capital, precum și programe de dezvoltare finanțate din surse interne și externe, s-au ridicat în anul 2010 la suma de 33,8 miliarde lei, respectiv 6,6% din PIB.
Recuperarea reducerilor salariale	Majorarea salariilor cu 15% începând cu 1 ianuarie 2011, reprezentând recuperarea parțială a diminuării salariilor cu 25%, măsură aplicată în anul 2010.

Neutilizarea ultimei tranșe de la FMI

Datorită stabilizării situației economice, România a decis să nu mai tragă ultima tranșă de la FMI, cea de a cincea și ultima tranșă din împrumutul acordat de UE fiind utilizată pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Obiectivul central al finanțelor guvernamentale îndreptat pentru îndeplinirea țintei de deficit de 3% prevăzută în Tratatul de la Maastricht

Măsurile adoptate în anul 2010 au lansat finanțele guvernamentale pe traiectoria de îndeplinire a țintei de deficit prevăzută prin Tratatul de la Maastricht în anul 2012.

Ajustarea ordonată a contului curent care înregistrează un deficit de 4,1% din PIB în anul 2010

Ajustarea contului curent fără a avea o volatilitate excesivă a cursului de schimb de la un deficit de 11,6% în anul 2008 la un deficit de 4,1% în anul 2010.

Traietorie sănătoasă a finanțelor publice

Reformele structurale din domeniile administrării fiscale, pensiilor, salarizării și ocupării în sectorul public și al prestațiilor sociale au așezat finanțele publice pe o traiectorie mai sustenabilă pe termen mediu și au creat premisele unor îmbunătățiri mai ample ale climatului de afaceri.

Limitele programului economic

Majorarea cu 5pp a cotei standard de TVA începând cu 1 iulie 2010 a condus la creșterea ratei inflației

În luna decembrie 2010, **rata anuală a inflației** a ajuns la 7,96%, situându-se cu 3,22 puncte procentuale peste nivelul atins la sfârșitul anului 2009. După o relativă stabilitate a ratei anuale a inflației din primul semestru, începând cu luna iulie 2010 s-a produs o majorare datorită creșterii cotei standard de TVA cu 5 puncte procentuale, de la 19% la 24%. Necesitatea evitării efectelor de runda a doua ale majorării cotei TVA au impus menținerea conduitei prudente a politicii monetare în vederea consolidării perspectivelor de derulare a procesului dezinflaționist.

Influențele nefavorabile asupra procesului de dezinflație din partea prețurilor produselor agroalimentare sunt așteptate să se diminueze în partea a doua a anului.

De asemenea, sunt estimate atenuări ale dezinflației cauzate de evoluția cotațiilor petrolului pe piețele internaționale, dar care este de așteptat a se estompa spre sfârșitul anului.

Finalizarea cu succes a programului de asistență financiară multilaterală încheiat cu FMI, UE și BM a permis reconstrucția credibilității economiei românești

România a finalizat cu succes programul de asistență financiară multilaterală cu FMI, UE și BM și a reușit restabilirea echilibrelor macroeconomice care trebuie consolidate.

Reconstrucția credibilității economiei românești va influența pozitiv capacitatea țării de a aplica măsuri de stimulare a economiei.

Consecințele directe ale creșterii credibilității vor determina atractivitatea României pentru investiții străine, ceea ce ar permite crearea de noi locuri de muncă și creșterea veniturilor.

Obiective fiscal bugetare - sinteză

Obiectivele și regulile politicii fiscal bugetare pe orizontul 2012-2014 au fost stabilite în conformitate:

- *cu principiile și regulile responsabilității fiscal bugetare conținute în Legea responsabilității fiscal bugetare nr.69/2010 și reprezintă o continuitate a celor declarate în Strategia anterioară 2011-2013.*
- *cu cele asumate de România prin Programul de Convergență și Programul Național de Reformă care au fost prezentate Comisiei Europene.*
- *cu rezultatele anului 2010, cu revenirea economiei în anul 2011, precum și cu constrângerile interne și internaționale.*

Bugetele naționale vor trebui să fie compatibile cu obiectivele asumate prin prezenta Strategie.

Premise pentru realizarea obiectivelor stabilite pe orizontul de referință:

- ✓ *Ambițiosul program de măsuri consistente de stabilizare a economiei și reluare a creșterii întreprinse de Guvernul României și prezentate pe larg în Strategia anterioară;*
- ✓ *Asigurarea unei finanțări externe adecvate prin încheierea unui nou program de asistență financiară multilaterală de tip preventiv cu FMI, UE și BM;*

Consolidarea macroeconomică și reluarea creșterii economice prin politici sustenabile

Creștere economică - 2012 – 3,5%-4,0%, 2013- 4,5%, 2014-4,7%;

Indicatorii macroeconomici pe baza cărora a fost construită Strategia sunt redați mai jos și prezintă următoarele coordonate:

- *Cadrul macroeconomic pentru anul 2011 a luat în considerare faptul că evoluțiile economice și financiare se vor îmbunătăți și economia își va relua creșterea, astfel încât să fie posibilă o majorare a produsului intern brut cu 1,5%.*
- *Cererea internă va reprezenta motorul creșterii economice, în condițiile în care formarea brută de capital fix va înregistra o dinamică superioară celei a consumului final. După scăderea puternică atât în 2009 cât și în 2010, formarea brută de capital fix se așteaptă să crească cu 3,4%. Cheltuielile bugetare cu investițiile vor ocupa un loc important în politica bugetară, în condițiile în care eforturile vor fi concentrate pe reducerea deficitului bugetar.*
- *Exporturile de bunuri și servicii vor reprezenta în continuare un motor de creștere economică, fiind prognozate să înregistreze un spor de 8,1%, în timp ce importurile de bunuri și servicii vor crește cu 7,1%.*
- *Nivelul deficitului de cont curent va reprezenta 4,8% din PIB în anul 2012 și 4,1% din PIB în anul 2014, fiind acoperit integral prin surse autonome negeneratoare de dobândă pe întreaga perioadă.*

Principalii indicatori macroeconomici pe orizontul 2009-2014

	- modificare procentuală față de anul anterior % -					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1. Produsul intern brut,						
- prețuri curente – milioane lei	498.008	513.641	543.040	588.940	643.816	703.827
- creștere reală, %	-7,1	-1,3	1,5	3,5-4,0	4,5	4,7
2. Contul current – mil. euro	-4.915	-4.969	-5.635	-6.715	-6.505	-7.030
- % din PIB	-4,2	-4,1	-4,3	-4,8	-4,2	-4,1
3. Creșterea prețurilor de consum						
- sfârșitul anului	4,74	7,96	4,8	3,0	2,8	2,5
- media anuală	5,59	6,09	6,5	3,5	3,2	2,8
4. Cursul de schimb mediu – lei/euro	4,2373	4,2099	4,18	4,18	4,16	4,13
5. Câștigul salarial mediu brut - lei	1.845	1.910	2.026	2.125	2.232	2.338
6. Câștigul salarial mediu net – lei	1.361	1.393	1.478	1.546	1.622	1.697
7. Câștigul salarial real %	-1,5	-3,5	-0,4	1,1	1,7	1,8
8. Numărul de șomeri înregistrați						
(la sfârșitul anului) - mii persoane	709,4	627,0	445	410	400	385
- rata șomajului înregistrat %	7,8	6,9	4,9	4,5	4,3	4,1

- Îmbunătățirea absorbției fondurilor europene și asigurarea finanțării din bugetul de stat a investițiilor eligibile vor avea o contribuție importantă în atingerea acestor niveluri de creștere;
- Sentimentul de încredere al investitorilor și populației în economie se va îmbunătăți spre finalul anului;
- Creșterea economică depinde de politicile economice întreprinse și de răspunsul piețelor de capital;
- Implementarea cadrului fiscal pe termen mediu – acțiune prioritară pentru diminuarea inflației și a deficitului de cont curent prognozat la 4,1% din PIB pentru anul 2014.

Mentținerea datoriei publice la un nivel sustenabil pe termen lung

- În perioada 2012-2014 nivelul estimat al datoriei publice (conform legislației naționale) se situează sub 40% din PIB ca urmare a contractării de datorie pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice, a emiterii de garanții de stat sau acordării de subîmprumuturi pentru proiecte/programe prioritare pentru economia românească cu efect multiplicator, pentru prefinanțarea/cofinanțarea de proiecte finanțate din fonduri europene și pentru proiecte finanțate și de către alte instituții financiare internaționale. În ce privește datoria guvernamentală (Maastricht debt) calculată corespunzător metodologiei UE (SEC95) estimările pentru perioada 2012-2014 arată că ponderea acestei datorii în PIB se va situa sub 33% din PIB.
- Astfel, datoria publică a României se situează sub nivelul prevăzut de Tratatul de la Maastricht de 60% din PIB, fiind un avantaj pentru România, având în vedere noile reguli referitoare la nivelul datoriei publice și al deficitului bugetar introduse prin noile reglementări ale guvernantei economice la nivel european, în care conceptul de politică bugetară prudentă devine central și reprezintă un real progres în ameliorarea supravegherii economice și bugetare în zona euro. Noile proceduri care sunt incluse în pachetul de măsuri privind guvernanta economică cu un grad de automatism mai ridicat acordă un interes mai mare celor mai vulnerabile țări care se confruntă cu pierderi de competitivitate, pentru a garanta ca noul cadru va fi cu adevărat eficient pe termen lung.

Strategia de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale pe termen mediu în proporție echilibrată din surse interne și externe

Strategia de finanțare din surse interne a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale în perioada 2011-2014 se va realiza în proporție de cca. 50% prin emisiuni de titluri de stat de pe piața internă;

Începând cu anul 2012, finanțarea din surse externe a deficitului bugetar se va asigura preponderent din emisiuni pe piețele externe de capital, MFP acționând pentru extinderea maturităților și consolidarea curbei de randament pentru aceste instrumente de datorie;

În funcție de necesitățile de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice, dar și a evoluției condițiilor financiare de pe piețele externe de capital, se vor emite titluri de stat pe piața externă de capital în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat pe termen mediu în valoare de 7 mld. Euro pentru perioada 2011-2013.

Continuarea consolidării fiscale pentru asigurarea unor ținte sustenabile de deficit bugetar circumscris cadrului de cheltuieli pe termen mediu prezentat în cadrul strategiei

- pentru anul 2012 se prevede un deficit de 3,0% din PIB și ieșirea din procedura de deficit excesiv instituită României în anul 2009 ca urmare a deficitului înregistrat în anul 2008;
- pentru anul 2013 - 2,5% din PIB;
- pentru anul 2014 – 2,2 % din PIB.

măsuri:

- *îmbunătățirea colectării veniturilor bugetare și combaterea evaziunii fiscale;*
- *încadrarea în anvelopa salarială de 7,2 % din PIB prevăzută pentru anul 2012;*
- *control strict al cheltuielilor bugetare.*

Stabilitatea, predictibilitatea și simplificarea sistemului fiscal

- *menținerea cotei unice – motorul creșterii economice în România;*
- *sprijinirea tinerilor întreprinzători până la 35 de ani prin acordarea unei alocații financiare nerambursabile de cel mult 50% din valoarea afacerii de către stat, dar nu mai mult de 10.000 Euro.*

Consolidarea cadrului de cheltuieli pe termen mediu și a planificării multianuale

- *Cei 10 ordonatori principali de credite ai bugetului de stat au sume alocate de peste 70% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, pentru continuitatea și predictibilitatea politicilor ce urmează să fie finanțate pe orizontul 2012-2014, aspect ce ilustrează eforturile întreprinse de aceștia pe linia măsurilor privind raționalizarea și ajustarea resurselor alocate, prioritizarea proiectelor de investiții, îmbunătățirea criteriilor de eligibilitate în alocarea fondurilor, efectele implementării legilor aprobate în anul 2010, cu efect de la 1 ianuarie 2011. Finalizarea Strategiei fiscale bugetare pentru orizontul 2012-2014 va*

contribui la îmbunătățirea planificării multianuale pentru consolidarea angajamentului față de ținta de deficit convenită la Maastricht de către țările membre ale UE.

Consolidarea și continuarea reformelor structurale – esențiale pentru grăbirea procesului de convergență și așezarea României pe o traiectorie de creștere sustenabilă pe termen lung

- *Elaborarea și adoptarea Legii responsabilității fiscal- bugetare nr.69/2010 – moment legislativ important privind conduita politicii fiscal bugetare pe termen mediu.*
- *Implementarea legislației aprobate în anul 2010 care a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2011 în domeniul:*
 - *salarizării unitare din fonduri publice;*
 - *sistemului public de pensii;*
 - *continuării reformelor în educație, sănătate și protecție socială;*
 - *continuării reformelor în domeniul întreprinderilor de stat, mai ales a celor din sectoarele cheie, respectiv din domeniul sectorului energetic și transporturi.*

cu efecte asupra refacerii echilibrelor macroeconomice, asupra respectării corelațiilor fundamentale între creșterea salariilor și creșterea productivității muncii, asupra sustenabilității sistemului de pensii publice.

Restructurarea sistemului de cheltuieli publice și un bun control asupra acestora

Priorități :

- *Îmbunătățirea și prioritizarea cheltuielilor pentru investiții cu concentrarea resurselor pentru accelerarea absorbției fondurilor europene;*
- *Alocarea sumelor necesare proiectelor finanțate din fonduri europene pentru creșterea absorbției;*
- *Alocarea sumelor necesare proiectelor finanțate din fonduri rambursabile în curs de implementare;*
- *Diminuarea subvențiilor și a cheltuielilor cu bunurile și serviciile pentru a lăsa spațiu fiscal pentru acele naturi de cheltuieli ce contribuie la creșterea economică, raționalizarea în continuare a numărului de angajați în sectorul public.*

Îmbunătățirea administrării fiscale și combaterea evaziunii fiscale

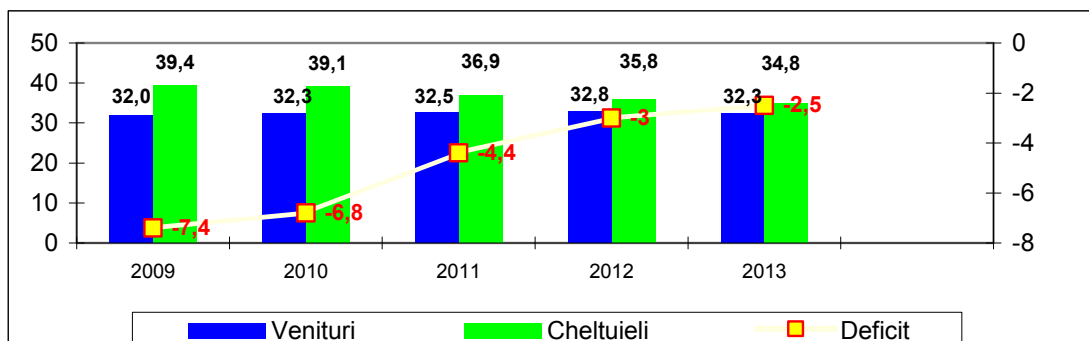
- *A fost elaborată o strategie organizațională și un plan de implementare pentru incorporarea metodelor indirecte de audit în cadrul funcțiilor de asigurare a conformării;*
- *Totodată, până la sfârșitul lunii septembrie 2011 va fi elaborată și implementată o strategie privind riscurile în materie de conformare aliniată celor mai bune practici;*
- *Cu asistență din partea FMI și CE, se va introduce taxarea simplificată a contribuabililor mici din sectoare economice cheie, care se situează sub pragul de înregistrare obligatorie ca plătitor de TVA, solicitând în același timp Consiliului de Miniștri al UE o modificare a plafonului de la care înregistrarea ca plătitor de TVA devine obligatorie la 50.000 Euro;*
- *Simplificarea în continuare a declarațiilor fiscale și extinderea depunerii electronice prin intermediul adresei www.e-guvernare.ro; extinderea utilizării Sistemului Electronic Național de Plăți on line a taxelor și impozitelor de către persoanele fizice prin intermediul adresei www.ghiseul.ro utilizând cardul bancar;*

- > Vor fi întreprinse eforturi de introducere a sistemelor informatice și de consolidare a departamentului de Tehnologie Informatiilor din ANAF pentru a îmbunătăți administrarea fiscală.

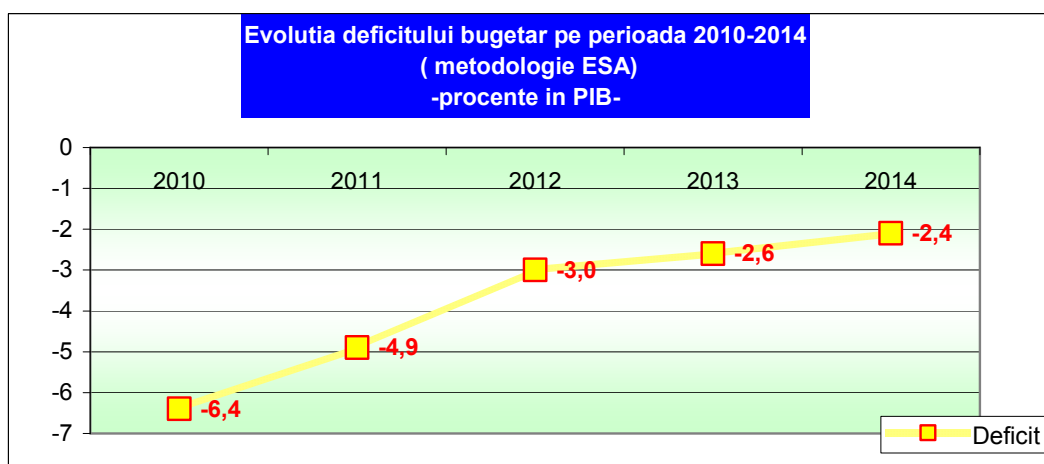
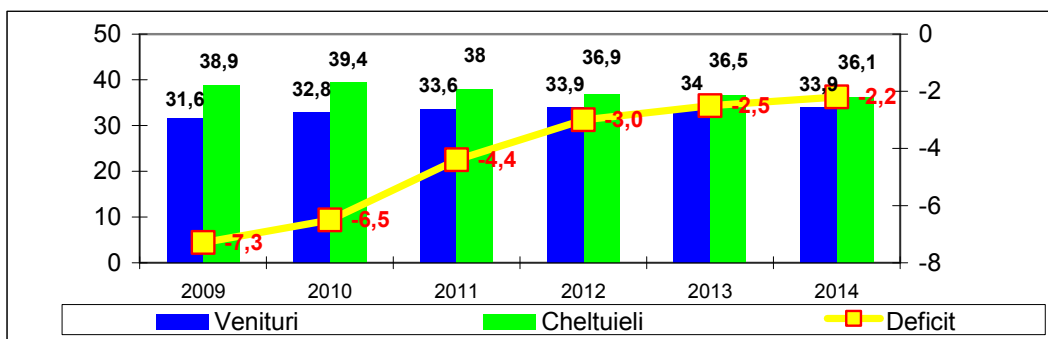
Poziția bugetară consolidată						
	% in PIB					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Strategia fiscală bugetară 2011-2013						
Venituri	32,0	32,3	32,5	32,8	32,3	
Cheltuieli	39,4	39,1	36,9	35,8	34,8	
Deficit	-7,4	-6,8	-4,4	-3,0	-2,5	
Strategia fiscală bugetară 2012-2014						
Venituri	31,6	32,8	33,6	33,9	34,0	33,9
Cheltuieli	38,9	39,4	38,0	36,9	36,5	36,1
Deficit	-7,3	-6,5	-4,4	-3,0	-2,5	-2,2
Deficit ESA *)						
		-6,4	-4,9	-3,0	-2,6	-2,4

In anii 2012-2014 cheltuielile prevazute in bugetul general consolidat se vor diminua in mod corespunzator in cazul in care companiile/regiile/societatiile nationale aflate in subordinea autoritatilor publice, reclassificate in sectorul bugetar conform normelor europene se estimeaza ca vor inregistra pierderi.

Poziția bugetară consolidată stabilită prin strategia fiscală bugetară pentru perioada 2011-2013
- procente în PIB -

**Poziția bugetară consolidată stabilită prin strategia fiscal bugetară pentru perioada 2012-2014
-procente în PIB-**

Regula definită de art.6 lit.d) din Legea responsabilității fiscal bugetare nr.69/2010 conform căreia „pentru fiecare dintre cei 3 ani acoperiți de strategia fiscal bugetară, rata anuală de creștere a cheltuielilor totale ale bugetului general consolidat va fi menținută sub rata anuală de creștere nominală a produsului intern brut prognozată pentru anul bugetar respectiv, până când soldul preliminar al bugetului general consolidat a înregistrat surplus în anul anterior anului pentru care se elaborează proiectul de buget” este respectată, având în vedere faptul că ponderea în PIB a acestora este prevăzută a se reduce de la 36,9% în 2012 la 36,1% în 2014.

Poziția bugetară consolidată 2012-2014 reflectă o pondere a veniturilor bugetare de 33,9-34,0% în PIB comparativ cu cea aferentă perioadei 2009-2011 de 31,6-33,2% în PIB, având în vedere revenirea economiei pe traiectoria de creștere, estimată la 3,5%-4,0% pentru anul 2012 și la 4,7% pentru 2014.

Țintele de deficit pe perioada 2012-2013 sunt respectate comparativ cu strategia anterioară.

Anul 2014 a fost adăugat la orizontul de referință, însă respectă ținta de deficit de sub 3% potrivit Tratatului de la Maastricht.

De remarcat tendința pozitivă din anul 2010 pe linia consolidării fiscale, evidențiată de datele operative, unde deficitul bugetului general consolidat a fost 6,5% din PIB, sub limita țintei de deficit pentru anul 2010, respectiv 6,8% stabilită ca obiectiv al politicii bugetare pe anul 2010.

Obiectivul central al programului economic pe perioada 2012-2014

- Consolidarea stabilității macroeconomice, cu accent pe reforme structurale, asigurând în același timp stabilitate fiscală și financiară.

Un nou acord cu Comisia Europeană și FMI- de tip preventiv

Acordurile de finanțare încheiate în anul 2009 cu Comisia Europeană și FMI au fost finalizate, iar obiectivul de asigurare a stabilității macroeconomice în condițiile crizei financiare globale a fost atins.

De aceea, noul acord pe o perioadă de 2 ani de tip preventiv are în vedere impulsionarea creșterii potențiale și menținerea stabilității fiscale și financiare.

Caracterul preventiv al noului acord

Acest acord va avea un caracter preventiv, respectiv banii nu sunt accesați în mod direct, acesta presupune apelarea la resursele respective în situații excepționale, respectiv în condițiile agravării evoluțiilor piețelor internaționale.

Consolidare fiscală

- > pentru anul 2011 se prevede un deficit de 4,4% din PIB; pentru asigurarea îndeplinirii acestei ținte de deficit cheltuielile de personal au fost prevăzute la un nivel de 39 miliarde lei, exclusiv contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajații și angajatorii din sectorul apărare, ordine publică și siguranță națională.
- > pentru anul 2012 se prevede un deficit de 3% din PIB, pentru 2013 de 2,5%, iar pentru 2014 de 2,2% din PIB în condițiile continuării reducerilor de personal, prin continuarea politicii de înlocuire a unui singur angajat din 7 care părăsesc sistemul bugetar, neacordării de premii, prime și tichete de vacanță, tichete de masă și compensarea activității prestate în afara duratei normale a timpului de muncă, exclusiv prin ore libere. Anvelopa salarială pentru anul 2012 trebuie să se încadreze în 42,5 miliarde lei, respectiv 7,2% din PIB. Conform Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, la elaborarea bugetului pe anul 2012, țintele de deficit de 3% din PIB și respectiv 2,5% din PIB pentru anul 2013 trebuie să fie respectate.
- > Succesul programului economic crează premisele ca în anul 2012 România să iasă din procedura de deficit excesiv prin atingerea țintei de 3% în ceea ce privește deficitul bugetar.

SEMESTRUL EUROPEAN

Respectarea criteriului deficitului bugetar și al datoriei publice capătă o importanță deosebită în condițiile noului concept de guvernare economică promovat la nivelul UE, în care lansarea Semestrului European joacă un rol important începând cu 1 ianuarie 2011.

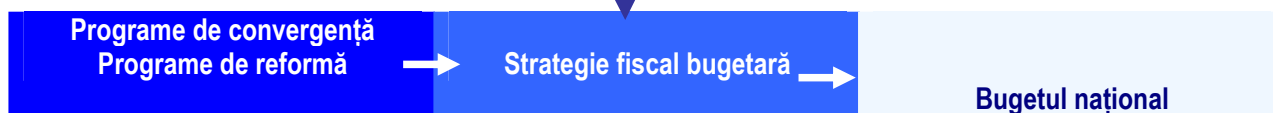
“Semestrul european” se dorește o primă componentă într-un viitor set de reforme care vor schimba radical fața politicilor economice europene, pentru a pune la adăpost statele membre de efectele nocive ale unei potențiale crize economice în perspectivă.

Scop

- > se țintește o mai bună funcționare a Pactului de Stabilitate și Creștere (PSC), respectiv Programele de Convergență (PC);
- > *extinderea supravegherii dezechilibrelor macroeconomice, aliniind pe cât posibil politicile bugetare naționale;*
- > *în luna aprilie Programele de stabilitate și de convergență și Programele naționale de reformă (PNR) să fie prezentate de statele membre în același timp și evaluate simultan de către Comisie;*
- > *bugetele naționale vor fi definitive ținându-se seama de orientările și recomandările elaborate de Comisie*

punctual pentru fiecare țară în lunile mai-iunie. Opiniile și recomandările vor fi elaborate de Comisie, iar în lunile iunie și iulie Consiliul Uniunii Europene și Consiliul European vor adopta/andosa opiniile/recomandările, astfel încât acestea să poată fi luate în considerare la elaborarea bugetelor pentru anul următor.

Mod de abordare a politicilor bugetare naționale

Consolidarea planificării multianuale și a cadrului de cheltuieli pe termen mediu

Cei 10 ordonatori principali de credite din sectoarele fundamentale, respectiv *educație, sănătate, transporturi și infrastructură, mediu, agricultura și dezvoltarea rurală, familia și protecția socială, apărarea națională, dezvoltarea regională, justiția, au prezentat planuri de cheltuieli bine definite în care sunt formulate politicile și programele ce vor fi finanțate în perioada 2012-2014, sumele alocate acestora fiind prezentate în strategia actuală.*

- > Sumele alocate celor 10 ordonatori principali de credite ai bugetului de stat reprezintă peste 70% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.
- > Începând cu anul 2010, odată cu aprobarea Legii responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010 planificarea multianuală a devenit o problemă de fond care va energiza procesul de absorbție a fondurilor europene în vederea contracarării efectelor nefaste ale crizei și va potența ritmul creșterii economice.

Consolidarea și continuarea reformelor structurale

- în domeniul sistemului public de salarizare
- în domeniul sistemului public de pensii
- în domeniul educației
- în domeniul sănătății
- reforme profunde pentru întreprinderile de stat din sectorul energetic și sectorul transporturilor
- reforma sistemului de asistență socială

- > Anvelopa salarială va menține trendul descrescător ca pondere în PIB ajungând la 7,2% din PIB pentru anul 2012 față de 7,5% în anul 2011:
 - > Reduceri numărului de salariați din sectorul bugetar care va continua prin înlocuirea unui singur salariat din șapte care părăsesc sistemul;
 - > Implementarea legislației în domeniul salarizării.
- > Aplicarea legislației în domeniul sistemului public de pensii care va contribui la îmbunătățirea sustenabilității sistemului public de pensii;
- > Consolidarea reformei în domeniul educației, prin implementarea noii legi a educației. Introducerea principiului „*finanțarea per elev*” va transparentiza alocarea banilor publici potrivit ținutelor educaționale strategice.
- > Reformele în domeniul sănătății
 - > Eliminarea arieratelor din acest sector;
 - > Se așteaptă adoptarea legislației pentru instituirea sistemului de coplată a serviciilor medicale care se anticipează a intra în vigoare în anul 2012;
 - > Continuarea progreselor în ceea ce privește implementarea noilor sisteme de tehnologia informațiilor;
 - > Restructurarea și raționalizarea spitalelor;

- Începând din 2012, noile carduri de sănătate de care vor beneficia toți participanții la sistem vor contribui la controlarea fraudei și abuzurilor din sistem și la mai buna monitorizare a angajamentelor de cheltuieli.
 - Revizuirea cu asistență de la Banca Mondială a pachetului de servicii de bază asigurate de guvern, pentru a exclude acoperirea unor servicii medicale costisitoare neesențiale.
 - Pentru 2012, costurile farmaceutice pentru cele mai scumpe medicamente vor fi controlate prin aplicarea unor protocoale stricte de folosire a medicamentelor și printr-un modul nou de rețete electronice pentru Sistemul Național Informatic Unic Integrat din Sănătate, cu respectarea unor proceduri stricte;
 - Reducerea numărului de paturi de spital finanțate până la media europeană pe cap de locuitor până în 2013;
- **Reforma sistemului de asistență socială;** reforma statului asistențial este pe agenda politicilor publice în Europa de mult timp din rațiuni de ordin demografic, social și economic.
- Obiectiv central:**
- degrevarea statului de obligații în exces, stabilirea unor criterii clare de eligibilitate pentru cei ce urmează să fie asistați;
 - îmbunătățirea legislației privind acordarea ajutoarelor de încălzire pentru cei mai vulnerabili și obținerea unor economii la buget
 - pe orizontul 2012-2014 cheltuielile cu asistența socială vor reprezenta 12,1-11,7% din PIB;
- **Reforme profunde pentru întreprinderile de stat, mai ales, din sectorul energetic și sectorul transporturilor.**
- Planuri concrete de acțiune pentru companiile principale, prin care vor fi prezentate măsuri concrete de eliminare a arieratelor. Au fost deja elaborate planuri de acțiune pentru 18 întreprinderi principale în primul trimestru.
- Îmbunătățirea guvernancei companiilor de stat prin:
- Introducerea auditărilor independente externe;
 - Obligația acestora de a respecta drepturile acționarilor minoritari și de a raporta și publica trimestrial datele financiare;
 - Aplicarea principiilor OCDE privind guvernarea corporatistă;
 - Acțiuni întreprinse pentru restaurarea autonomiei financiare și operaționale a Agenției de Reglementare din Domeniul Energiei (ANRE);
 - Definirea până la finele lui 2011 a consumatorilor vulnerabili, în concordanță cu legislația europeană, și crearea de mecanisme de protecție a acestora (în cooperare cu Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale);
 - Eliminarea totală în conformitate cu Directivele Europene a prețurilor reglementate la energie electrică și gaze pentru utilizatorii necasnici până la finele lui 2013 și se va finaliza procesul până la finele lui 2015;

Restructurarea sistemului de cheltuieli publice

Priorități

Cheltuieli de investiții –prioritate maximă în cadrul politicii bugetare, creatoare de premise de creștere pe baze sănătoase;

- Cheltuielile de investiții
- Absorbția fondurilor europene
- Diminuarea subvențiilor
- Diminuarea cheltuielilor cu bunurile și serviciile

- > Repartizarea pe trimestre a anului 2011 a luat în calcul o disponibilitate maximă a fondurilor pentru investiții în primul semestru;
- > Cheltuielile alocate investițiilor pe perioada 2012-2014 reprezintă 7,3% - 7,9% din PIB față de 7,1-6,5% cât s-a prevăzut prin strategia fiscal bugetară pentru perioada 2009-2011.

Creșterea economică pentru orizontul 2012-2014 va fi susținută de formarea brută de capital fix care va avea dinamici cuprinse între 5,3-8,5% pe intervalul de prognoză.

- > Măsuri ce vor fi întreprinse pentru dezvoltarea infrastructurii de transport (drumuri, căi ferate, transport aerian și transport metropolitan):
 - > La CNADR– eliminarea sau renegocierea contractelor neperformante, dar și măsuri pe linia plății arieratelor datorate proiectelor de investiții;
 - > Elaborarea de planuri multianuale de achiziții publice și investiții în CFR călători și CFR marfă și soluționarea arieratelor prin diverse mecanisme;
 - > Reducerea la Metrorex a costurilor de mentenanță cu 30% până la finele lui 2011.

> Absorbția fondurilor europene

- > Prioritizarea investițiilor pentru a asigura fonduri pentru proiecte esențiale;
- > Examinarea proiectelor vechi și întreruperea celor neperformante;
- > Realocarea sumelor pentru investiții către acele ministere care înregistrează cele mai bune rezultate în absorbția fondurilor UE și un grad mare de eficiență în implementarea proiectelor;
- > Eficientizarea procesului de achiziții publice prin elaborarea de documente standard de licitație în subsectoarele cheie până la finele lunii septembrie;
- > Diminuarea subvențiilor și a cheltuielilor cu bunurile și serviciile pe orizontul de referință;
 - Subvențiile vor reprezenta pe orizontul 2012-2014, 0,9-0,8% din PIB, evidențiindu-se o ajustare în anul 2014 de 0,4 puncte procentuale față de anul 2011.
 - Cheltuielile cu bunurile și serviciile își vor continua tendința de diminuare ca procent în PIB față de perioada 2009-2011.

Imbunătățirea administrării fiscale și combaterea evaziunii fiscale

- > Înregistrarea de progrese în implementarea ordonanței privind persoanele fizice cu averi mari, și a hotărârii de guvern privind metodele indirecte de control, dar se impun încă eforturi suplimentare.
- > A fost elaborată o strategie organizațională și un plan de implementare pentru incorporarea metodelor indirecte de audit în cadrul funcțiilor de asigurare a conformării.

Diminuarea arieratelor bugetare

- Arierațele și facturile neplătite ale Bugetului General Consolidat s-au redus de la începutul anului.
- > Continuarea reformelor în sănătate este crucială pentru a preveni

aparitia altor arierate.

- > *La nivel local*, implementarea noilor amendamente aduse legii finanțelor publice locale vor împiedica acumularea de arierate.
- > În următorii doi ani, *perioada de plată a facturilor depuse* în sistemul bugetului de stat și în cel al asigurărilor sociale va fi redusă treptat.
- > Transpunerea în termen util în legislația românească a *Directivei europene nr.7 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale*.

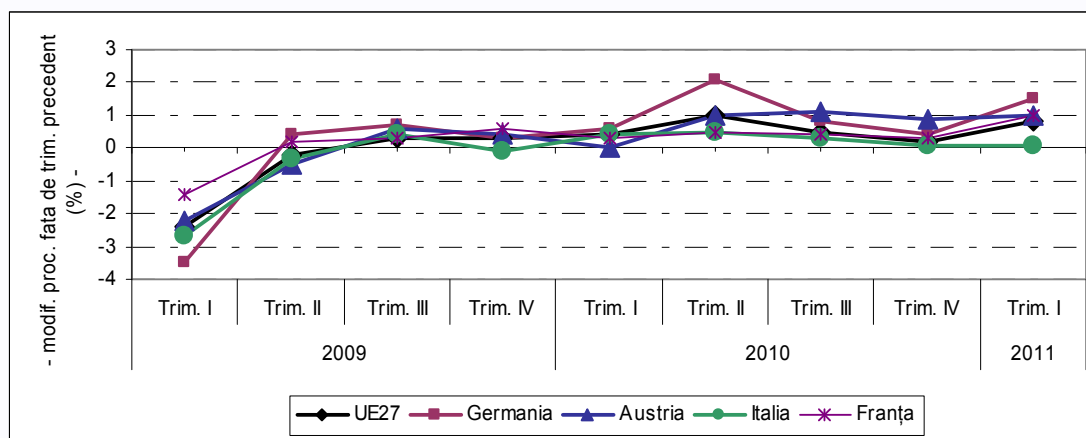
2. Cadrul macroeconomic

2.1 Evoluții și tendințe privind mediul economic internațional

Economia globală a depășit punctul critic al crizei, înregistrându-se în anul 2010, o revenire a cererii în multe dintre economiile avansate, dar și în economiile emergente și cele în curs de dezvoltare. Astfel, în anul 2010, produsul intern brut pe ansamblul UE 27 a înregistrat o creștere de 1,8%, după ce în anul 2009 scăzuse cu 4,2%. În trimestrul I 2011 majorarea produsului intern brut a continuat, respectiv cu 0,8% față de trimestrul precedent.

Principalele țări partenere comerciale ale României s-au poziționat, de asemenea, pe panta de creștere economică. Astfel, Germania, Franța, Italia și Austria au înregistrat creșteri economice în anul 2010 mai mari decât se anticipase în prognoza de toamnă a CE, respectiv de 3,6%, 1,6%, 1,3% și 2,0%. În trimestrul I 2011, s-a continuat tendința de majorare a produsului intern brut față de trimestrul IV 2010, cu 0,1% în Italia, 1% în Franța și Austria și 1,5% în Germania.

Evoluția trimestrială a produsului intern brut*)

*) Date ajustate sezonier, Sursa: Eurostat

Performanța economică în UE a rezultat dintr-o revenire a sectorului industrial impulsionat de export, în linie cu dinamica, în continuare, puternică a creșterii globale și a comerțului la nivel mondial.

Piața forței de muncă a fost afectată de criză prin reducerea locurilor de muncă și creșterea numărului de șomeri. În primele luni din anul 2011, rata șomajului s-a menținut la peste 9% la nivelul UE, în luna martie fiind de 9,5%, datorită faptului că, în țările precum Spania și Irlanda s-a înregistrat o rată a șomajului de 20,7% și respectiv 14,7%, iar în Slovacia 13,9%.

În prognoza de primăvară a Comisiei Europene din 13 mai 2011, previziunile privind PIB-ul mondial pentru 2011 și 2012 sunt mai optimiste decât cele din toamna anului 2010, astfel, PIB-ul mondial este așteptat să crească până la 4,0% și respectiv 4,1%.

Se preconizează, de asemenea, pentru anul 2011 o creștere a PIB-ului în UE-27 cu 1,8% și cu 1,6% în Zona Euro, cu o accelerare în 2012 până la 1,9% și respectiv 1,8%. De asemenea, previziunile sunt în creștere pentru majoritatea țărilor, însă ritmul de revigorare economică rămâne inegal în rândul statelor membre.

Din acest punct de vedere este semnificativ de menționat faptul că, Germania care beneficiază de un mediu extern propice și de o dinamică puternică a cererii pe piața internă, este liderul revigorării economice, cu o creștere a PIB-ului în 2011 de până la 2,6% și de 1,9% în 2012. Franța va înregistra un ritm de creștere de 1,8% în 2011 și de 2,0% în 2012. Pentru Italia, prognoza pentru 2011 evidențiază o creștere a PIB-ului de 1,0%, urmată de o accelerare în 2012 de 1,3%. Estimările privind evoluția Spaniei prevăd o creștere a PIB-ului cu 0,8% în 2011, urmând ca în 2012 să înregistreze un ritm de creștere de 1,5%.

Conform prognozei de primăvară a Comisiei Europene se estimează ca prețul țițeiului Brent să ajungă la 117,4\$/baril în 2011 și respectiv 117,2\$/baril în 2012.

La nivel mondial rămâne o incertitudine ridicată, însă riscurile privind creșterea economică a UE sunt echilibrate. Ca aspecte pozitive, putem aminti creșterile economice mai puternice la nivel global, perspectivele mai bune privind exporturile europene, creșterea cererii interne, creșterea încrederii mediului de afaceri în revenirea economică și eventuale efecte pozitive care se răsfrâng ca urmare a activității economice puternice din Germania. În același timp se pot menționa și unele aspecte negative cum ar fi situația încă fragilă a piețelor financiare, sustenabilitatea finanțelor publice în unele state membre, creșterile înregistrate la prețurile mărfurilor și consolidarea fiscală în anumite state membre, cu efecte negative asupra consumului.

Previiziunile FMI conform **World economic outlook - aprilie 2011**, prevăd o creștere a economiei globale de 5,0% în anul 2010 față de 4,8% în prognoza de toamnă din octombrie și 4,4% în 2011 (în creștere cu 0,2 puncte procentuale față de previziunile din prognoza de toamnă), iar pentru anul 2012, ritmul de creștere al PIB-ului este prognozat la 4,5%. PIB la nivelul UE-27 pentru 2011 este estimat să își mențină ritmul de creștere la nivelul celui înregistrat în 2010 respectiv 1,8%, iar pentru anul 2012 să crească cu 2,1%.

Proiecția prețului țițeiului Brent a fost revizuită de la 76,2\$/baril pentru anul 2010 și 78,8\$/baril în 2011, la un nivel de 79,03\$/baril și respectiv 107,2\$/baril. Pentru anul 2012 se estimează o majorare a prețului țițeiului Brent ajungând până la 108 \$/baril.

2.2. Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești

Efectele crizei economice și financiare globale s-au simțit pregnant în anul 2009, când produsul intern brut s-a redus cu 7,1% în condițiile unei ajustări semnificative a deficitului de cont curent (4,2% din PIB de la 11,6% în 2008) și a unui deficit bugetar în creștere generat de dezechilibrele acumulate în anii 2007-2008.

Pe fondul menținerii tendinței de reducere a cererii interne, declinul economic a continuat și în anul 2010 când **produsul intern brut** s-a diminuat cu 1,3%, ceea ce a reprezentat o evoluție mai bună decât se anticipase în prognoza de toamnă 2010. Pozitiv a fost faptul că s-a înregistrat concomitent și ajustarea deficitului bugetar de la 7,3% din PIB în anul 2009 la 6,5% și menținerea deficitului de cont curent în zona de sustenabilitate, respectiv 4,1% din PIB. Anul 2010 poate fi considerat ca anul relansării producției industriale care s-a majorat cu 5,5%, recuperând în totalitate scăderea din anul 2009, dar având o structură adaptată mai bine la cerințele pieței externe și interne, precum și anul cu cele mai mari exporturi de bunuri, depășind chiar nivelul de dinainte de criză.

Componentele cererii interne s-au redus față de anul 2009, în special formarea brută de capital fix, care a fost afectată de lipsa surselor de finanțare și de neîncrederea sectorului privat în evoluția economică. O mare parte din cerere a fost acoperită din importurile de bunuri și servicii, care s-au majorat cu 11,6%, în condițiile majorării exporturilor de bunuri și servicii cu 13,1%.

Oferta internă a fost susținută de valoarea adăugată brută din industrie, care s-a majorat cu 5,1%. Celelalte sectoare au înregistrat scăderi, cea mai amplă fiind în sectorul construcțiilor, respectiv 10,7%.

În trimestrul I 2011, produsul intern brut s-a majorat, în termeni reali, cu 1,7% față de trimestrul I 2010. Față de trimestrul IV 2010 creșterea a fost de 0,7%, după ce în trimestrul IV 2010 s-a înregistrat o creștere de 0,1% față de trimestrul precedent, această evoluție evidențind tendința economiei de reluare a creșterii.

Cererea internă a fost în scădere față de trimestrul I 2010 cu 0,5%, pe fondul reducerii consumului final cu 3% și a formării brute de capital fix cu 2,2%. Semnificativă este scăderea consumului final al administrațiilor publice, care include consumul individual și colectiv al acestora, cu 10,5%. Exporturile de bunuri și servicii au fost superioare importurilor, contribuind la creșterea PIB cu 2,2 procente.

Pe latura ofertei, este de remarcat creșterea cu 10,1% a valorii adăugate brute din industrie, susținută de cererea pentru export. O evoluție pozitivă a avut și ramura „comerț, hoteluri, restaurante, transporturi și telecomunicații” a cărei valoare adăugată brută a crescut cu 1,1%.

- modificări procentuale față de anul precedent -

Produsul intern brut	2009	2010	2011
Cererea internă, din care:	-12,9	-1,0	1,5
- Consumul individual efectiv al gospodăriilor	-8,7	-2,0	1,5
- Cheltuiala pentru consumul final al populației	-10,5	-1,6	1,9
- Cheltuiala pentru consum individual al administrației publice	1,8	-3,9	-1,2
- Consumul colectiv efectiv al administrației publice	1,2	-3,2	-1,0
- Formarea brută de capital fix	-25,2	-13,1	3,4
Exportul de bunuri și servicii	-5,3	13,1	8,1
Importul de bunuri și servicii	-20,9	11,6	7,1
PIB	-7,1	-1,3	1,5
- Industrie	-1,4	5,1	2,7
- Agricultură	-14,3	-0,8	1,0
- Construcții	-13,3	-10,7	1,6
- Servicii	-6,2	-2,3	0,9

Sursa: 2009-2010 Institutul Național de Statistică, 2011 Comisia Națională de Prognostic

Cadrul macroeconomic pentru anul 2011 a luat în considerare faptul că evoluțiile economice și financiare se vor îmbunătăți și economia își va relua creșterea, astfel încât pe întregul an să fie posibilă o majorare a produsului intern brut cu 1,5%.

Cererea internă va reprezenta motorul creșterii economice, în condițiile în care formarea brută de capital fix va înregistra o dinamică superioară celei a consumului final. După scăderea puternică atât în 2009 cât și în 2010, formarea brută de capital fix se așteaptă să crească cu 3,4%. Cheltuielile bugetare cu investițiile vor ocupa un loc important în politica bugetară, în condițiile în care eforturile vor fi concentrate pe reducerea deficitului bugetar.

După contracția severă din anii precedenți și în condițiile majorării veniturilor disponibile, consumul privat își va relua creșterea, respectiv cu 1,9%. Cheltuielile cu consumul guvernamental vor continua să se reducă, prin menținerea unor constrângeri bugetare și prin continuarea reformelor structurale în vederea atingerii țintei de deficit bugetar.

Exporturile de bunuri și servicii vor reprezenta în continuare un motor de creștere economică, fiind prognozate să înregistreze un spor de 8,1%, în timp ce importurile de bunuri și servicii vor crește cu 7,1%.

Pe partea ofertei interne, pentru anul 2011, se așteaptă creșteri, în principal, ale ramurilor industriale cu producție majoritară pentru export. În general, sunt prevăzute sporuri ale valorii adăugate brute în toate domeniile de activitate. Industria va continua creșterea începută în 2010, fiind principalul susținător al creșterii produsului intern brut, urmând să se majoreze cu 2,7%. Construcțiile vor înregistra un ușor reviriment după reducerile drastice din 2009 și 2010, respectiv o majorare cu 1,6%. Valoarea adăugată brută din agricultură va fi cu 1% mai mare față de 2010, această creștere fiind în mare parte o consecință a efectului de bază destul de puternic al anilor precedenți. Și serviciile sunt așteptate să aibă o contribuție pozitivă la creșterea produsului intern brut, dar una modestă cu 0,9% ca urmare a majorării valorii adăugate brute.

Populația ocupată, conform conturilor naționale¹ s-a redus în anul 2010 cu 1,8% față de anul 2009, în condițiile în care salariații s-au majorat cu 0,9%, iar lucrătorii pe cont propriu s-au redus cu 8,6%. Majorări de salariați s-au înregistrat în construcții și unele servicii, în timp ce în agricultură și industrie au fost reduceri de salariați.

Pentru anul 2011 se estimează ca reluarea creșterii economice să conducă la crearea de noi locuri de muncă. Astfel, se așteaptă ca populația ocupată să se majoreze cu 0,4%, iar salariații cu 0,6%.

Numărul mediu de salariați, conform balanței forței de muncă civile, s-a redus în anul 2010 cu 4,3%, iar rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului s-a diminuat de la 7,8% în anul 2009 la 6,9%. În anul 2011, se prevede creșterea numărului mediu de salariați cu 0,9% și reducerea în continuare a ratei șomajului înregistrat la sfârșitul anului până la 4,9%.

¹ Persoanele (salariați și lucrători pe cont propriu) care exercită o activitate productivă în cadrul producției corespunzătoare Sistemului European al Conturilor (SEC), respectiv rezidenți și nerezidenți care lucrează în unitățile productive rezidente.

Anul 2010 s-a caracterizat printr-o evoluție foarte bună a **comerțului exterior românesc**. Realizările sunt incomparabile chiar cu cele înregistrate înainte de criză, exporturile aducându-și o contribuție însemnată la reducerea declinului economic. În anul 2010 s-au exportat bunuri în valoare de 37,3 miliarde euro, față de 29 miliarde euro în anul 2009 și 33,7 miliarde euro în anul 2008.

Semnificativ este faptul că această evoluție a exporturilor din 2010 a fost însoțită de o creștere mai redusă a importurilor de bunuri, respectiv de 20,1% față de 28,2% în cazul exporturilor. A rezultat un deficit comercial de doar 9,5 miliarde euro, mai mic cu 361 milioane euro decât cel din anul 2009 și cu peste 14 miliarde euro sub cel din anul 2008.

Ritmul susținut de creștere al exporturilor, pe parcursul întregului an, a determinat ca pierderea de 4,6 mld. euro înregistrată în anul 2009 să fie integral recuperată. Mai mult, valoarea exporturilor din anul 2010 o depășește pe cea din 2008 cu 10,6% respectiv 3,6 mld. euro. În acest context exporturile rămân în continuare un factor de susținere al economiei românești. În anul 2010 s-au exportat lunar cu circa 300 milioane euro mai mult decât în anul 2008, înregistrându-se o medie lunară de 3,1 miliarde euro față de 2,8 miliarde euro în anul 2008.

Având în vedere că peste 90% din bunurile exportate reprezintă produse industriale, rezultă că exporturile au contribuit semnificativ la creșterea producției industriale.

De asemenea, este de evidențiat că s-au exportat mai multe produse industriale bazate pe resursele interne și nu pe import. În anul 2008, înainte de criză, România înregistra o creștere a producției industriale de 2,6%, în condițiile unui deficit comercial (FOB-CIF) de 23,5 miliarde euro, care a reprezentat 16,8% din PIB. În anul 2010, producția industrială s-a majorat cu 5,5%, în condițiile unui deficit de 9,5 miliarde euro, reprezentând 7,8% din PIB.

Comparativ cu evoluția din celelalte state membre ale UE, datele relevă o îmbunătățire a poziției României, apreciată de organismele internaționale. Dacă în anul 2008 România se afla pe locul 22 după mărimea deficitului comercial, în anul 2010 se afla pe locul 20. În termeni echivalenți, respectiv din punct de vedere al deficitului comercial pe locuitor, România se află pe locul 14 între cele 27 de state membre UE.

În raport cu anul 2009, contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit în creștere cu doar 1,1%, până la valoarea de 4969 milioane euro. În condițiile în care deficitul FOB-FOB s-a redus cu 14,1%, factorul principal care a influențat negativ evoluția deficitului de cont curent l-a constituit reducerea transferurilor curente cu 17,7% față de anul 2009 până la valoarea de 3416 milioane euro. Alt factor de influență a fost și balanța serviciilor care a înregistrat în anul 2010 o majorare a deficitului de 2,2 ori până la valoarea de 638 milioane euro. Balanța veniturilor a înregistrat un nivel al deficitului de 1841 milioane euro în creștere cu doar 3,1% față de anul 2009.

Deficitul de cont curent a fost finanțat în proporție de 54,3% prin investiții străine directe, care s-au situat la 2696 milioane euro, mai mici cu 22,8% față de anul 2009 când au înregistrat 3490 milioane euro.

În primele 5 luni ale anului 2011, creșterea exporturilor, comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent, a fost de 32%, observându-se o tendință de încetinire a ritmului de creștere de la 47,9% în ianuarie la 27,1% în luna mai. Exporturile realizate în această perioadă, în valoare de 18,2 mld euro, au fost cele mai mari comparativ cu cele înregistrate în aceeași perioadă în ultimii ani. În același timp, importurile au crescut cu 23,2% față de primele 5 luni ale anului 2010, înregistrând o valoare de 21,9 mld. euro. Valoarea schimburilor intracomunitare de bunuri au reprezentat cca. 72% din total exporturi și cca. 71% din total importuri.

În aceste condiții, deficitul comercial FOB-CIF s-a diminuat cu 7,5%, comparativ cu cel înregistrat în perioada similară din 2010, ca urmare a reducerii soldului negativ al schimburilor comerciale cu țările extracomunitare cu 7,0% și a celui cu țările intracomunitare cu 7,8%.

Contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit de 1,8 mld. euro în primele 5 luni 2011, în scădere cu 37,7% față de aceeași perioadă din anul 2010. Aceasta s-a datorat atât reducerii deficitului balanței comerciale, cât și majorării excedentului transferurilor curente nete cu 86,2%. Deficitul de cont curent a fost finanțat în proporție de 43,9% prin investiții străine directe, care s-au situat la 799 milioane euro, mai mici cu 23,2% față de aceeași perioadă din anul 2010.

- mil. euro -

Comerțul exterior și contul curent	2009	2010	2011
------------------------------------	------	------	------

Comerțul exterior și contul curent	2009	2010	2011
Export FOB	29.084	37.294	42.910
- modificare procentuală anuală, %	-13,8	28,2	15,1
Import CIF	38.953	46.802	52.310
- modificare procentuală anuală, %	-31,9	20,1	11,8
Import FOB	35.955	43.199	48.280
- modificare procentuală anuală, %	-31,9	20,1	11,8
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-6.871	-5905	-5.370
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-9.869	-9508	-9.400
Soldul contului curent	-4.913	-4.969	-5.635
- % din PIB	-4,2	-4,1	-4,3

Sursa: 2009-2010 Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României, 2011 Comisia Națională de Prognostic

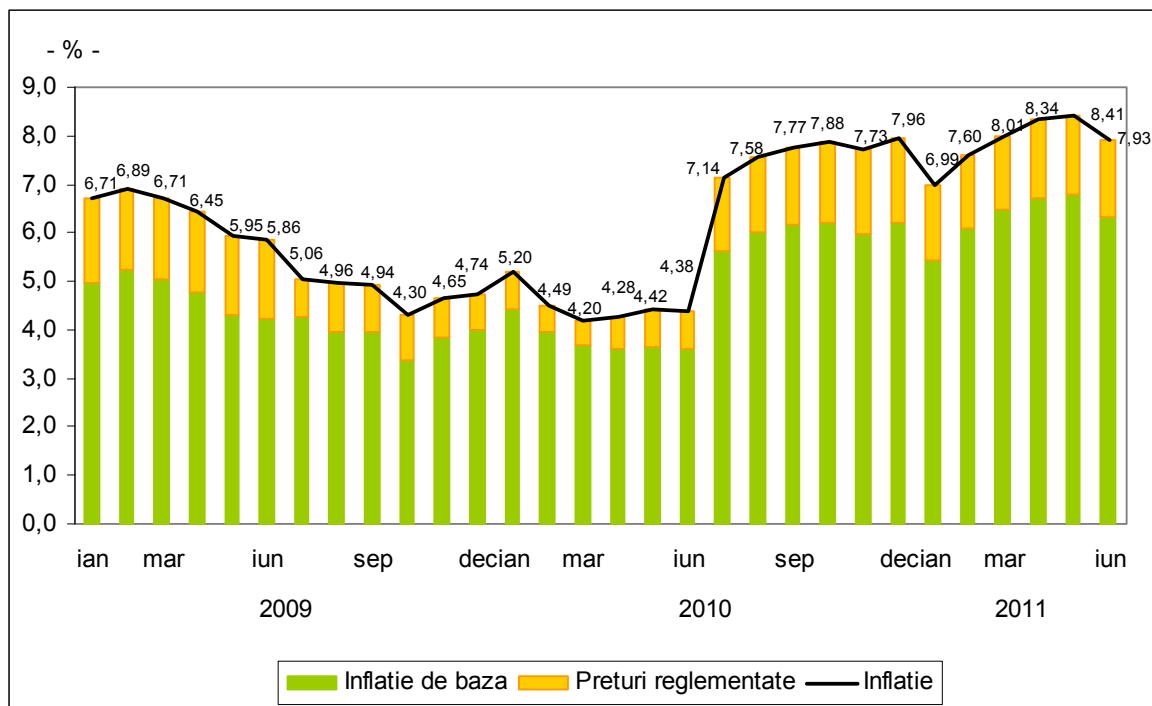
Plecând de la tendințele pozitive înregistrate în anul 2010 care s-au continuat și în primele luni ale lui 2011, corelat cu evoluția economică favorabilă a principalilor noștri parteneri externi care conduce la o majorare a cererii externe, se apreciază că exporturile de bunuri în acest an se vor majora cu 15,1%, iar importurile de bunuri cu 11,8%. În acest context, ponderea deficitului comercial FOB-FOB în PIB se va diminua cu 0,7 puncte procentuale față de cel înregistrat în anul 2010 (4,1% comparativ cu 4,8%).

Exporturile intracomunitare și extracomunitare de bunuri se vor majora cu 14,6% și respectiv cu 16,2%, iar importurile intracomunitare și extracomunitare vor crește cu 11,2% și respectiv cu 13,3%. Deficitul contului curent al balanței de plăți externe se așteaptă să se mențină în limite sustenabile, astfel încât să reprezinte 4,3% din PIB, fiind acoperit prin investiții străine directe în proporție de 63,9%. Excedentul balanței transferurilor curente va compensa parțial, ca și până în prezent, impactul negativ al deficitului balanței comerciale și al balanței veniturilor.

În luna decembrie 2010, **rata anuală a inflației** a ajuns la 7,96%, situându-se cu 3,22 puncte procentuale peste nivelul atins la sfârșitul anului 2009. După o relativă stabilitate a ratei anuale a inflației din primul semestru, începând cu luna iulie 2010 s-a produs o majorare datorită creșterii cotei standard de TVA cu 5 puncte procentuale, de la 19% la 24%. Ca medie anuală, inflația s-a situat în anul 2010 cu 0,5 puncte procentuale peste media anului 2009, ajungând la 6,09%.

În ceea ce privește prețurile mărfurilor alimentare, acestea s-au situat cu 1,51 puncte procentuale sub rata anuală a inflației, deși în ultima parte a anului, acestea au cunoscut o dinamică ascendentă datorită lipsei ofertei interne pe segmentul produselor agroalimentare. În cazul prețurilor mărfurilor nealimentare, creșterea acestora la sfârșitul anului (9,76%) s-a situat cu 1,8 puncte procentuale peste indicele prețului de consum. În ceea ce privește tarifele la servicii, creșterea acestora (6,43%) a fost cu 1,53 puncte procentuale inferioară ratei anuale a inflației.

Graficul 2.2 Contribuția prețurilor reglementate la inflația anuală

Sursa: Calcule Comisia Națională de Prognoză pe baza datelor publicate de Institutul Național de Statistică

Inflația de bază², a crescut în luna decembrie față de sfârșitul anului 2009 cu 7,77%. Prețurile mărfurilor reglementate au înregistrat creșteri superioare nivelului general al prețurilor de consum. Dintre prețurile reglementate, cele mai mari creșteri s-au înregistrat la: apă, canal, salubritate (15,85%), transportul pe calea ferată (13,97%), energie termică (11,94%), energie electrică (8,58%).

Majorarea ratei inflației în partea a doua a anului s-a datorat, pe lângă influența din creșterea cotei TVA și deprecierea monedei europene comparativ cu primele 6 luni ale anului. Acest fapt a determinat o majorare de preț mai accentuată la produsele din import, dar și a produselor sau serviciilor autohtone ale căror prețuri sunt racordate la moneda europeană, prin suprapunerea celor doi factori de influență. Cu toate acestea, reducerea consumului a temperat în trimestrul IV tendințele inflaționiste manifestate la jumătatea anului.

În luna iunie 2011 comparativ cu decembrie 2010, creșterea prețurilor de consum a fost de 2,75%, majorarea datorându-se creșterii prețurilor mărfurilor nealimentare care s-a situat la 3,89%.

Inflația anuală în iunie 2011 a atins nivelul de 7,93%, înregistrând o scădere cu 0,03 puncte procentuale față de decembrie 2010.

Pentru anul 2011, în domeniul inflației, se preconizează reluarea procesului dezinflaționist, rata inflației la sfârșitul anului fiind prognozată să se reducă cu peste 3 puncte procentuale, ajungând astfel la 4,8%, în timp ce media anuală se va situa ușor peste nivelul înregistrat în 2010, respectiv 6,5%.

Diminuarea consistentă a ratei inflației la sfârșitul anului se va datora lipsei factorilor de presiune pe partea ofertei care au acționat în anul 2010, cum ar fi: eliminarea influenței majorării de TVA din luna iulie 2010, încheierea programului de majorare a accizelor la majoritatea produselor accizabile, scăderea cursului de schimb lei/euro luat în calculul accizelor la un nivel cu 0,08% sub cel din anul anterior.

Un impact favorabil asupra evoluției inflației pe parcursul anului 2011 este așteptat și din partea cererii agregate, deși ca amplitudine este estimat a fi mai redus comparativ cu anul anterior.

² Calculată ca diferență între indicele prețului de consum și prețurile reglementate

Influențe nefavorabile asupra procesului de dezinflație din partea prețurilor produselor agroalimentare sunt așteptate să se diminueze în partea a doua a anului. De asemenea, sunt estimate atenuări ale dezinflației cauzate de evoluția cotațiilor petrolului pe piețele internaționale, dar care este de așteptat a se estompa spre sfârșitul anului.

Presiuni inflaționiste mai sunt așteptate din partea prețurilor de import, contribuția nefavorabilă fiind mai consistentă odată cu revizuirea în creștere (+0,9 puncte procentuale) a inflației estimate de Comisia Europeană în prognoza de primăvară.

- % -			
Inflația și deflatorul PIB	2009	2010	2011
Inflația			
- sfârșitul anului	4,74	7,96	4,8
- medie anuală	5,59	6,09	6,5
Deflatorul produsului intern brut	4,1	4,5	4,1

Sursa: 2009-2010 Institutul Național de Statistică, 2011 Comisia Națională de Prognoză

Deflatorul produsului intern brut în anul 2010 s-a situat sub indicele mediu al prețurilor de consum (4,5% față de 6,1%), în condițiile în care deflatorul formării brute de capital fix a fost de doar 2,9%, iar cel al cheltuielilor de consum guvernamental s-a situat în zona negativă (-3,8%). Pentru anul 2011, se așteaptă ca decalajul între cei doi indici să se accentueze, ca urmare a unor indici de preț în creștere la toate componentele PIB, dar cu creșteri de prețuri mai reduse la importuri.

2.3. Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2012-2014)

Calculule privind produsul intern brut potențial au fost făcute pe baza funcției de producție Cob-Douglas, utilizând, din punct de vedere metodologic, pentru prognoza ocupării potențiale prognoza populației în vârstă de muncă, a ratei de activitate a populației în vârstă de muncă (al cărei trend se determină cu ajutorul filtrului Hodrick-Prescott), precum și trendul ratei șomajului determinat, de asemenea, cu ajutorul filtrului menționat. De asemenea, s-a presupus că în următorii 4-5 ani accesarea fondurilor structurale va fi accelerată cu efect major în creșterea contribuției capitalului și a productivității totale a factorilor (TFP). Astfel, produsul intern brut potențial este estimat să se majoreze cu o medie anuală de 3,4% pe termen mediu.

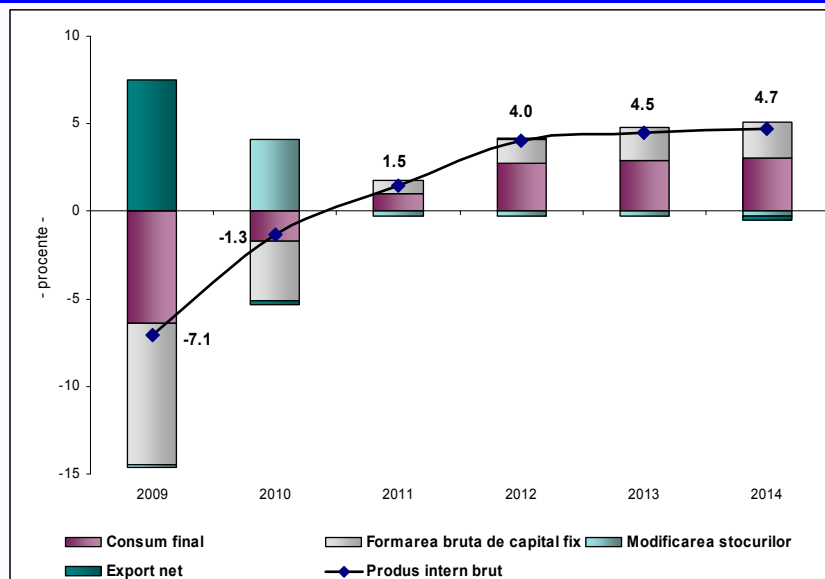
Pe termen mediu, scenariul de prognoză prevede accelerarea creșterii economice cu ritmuri între 3,5%-4,0% în anul 2012 și 4,5 - 4,7% în perioada 2013-2014, care să recupereze scăderile din anii 2009-2010 datorate crizei economico-financiare și să asigure reducerea decalajelor față de statele membre ale UE mai dezvoltate (*catching-up*). Scenariul se bazează pe îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei, în special în ramurile industriale cu potențial ridicat de export, precum și în sectorul construcțiilor care poate fructifica necesarul de infrastructură existent în toate domeniile.

Creșterea economică	2012	2013	2014
<i>Modificări procentuale anuale</i>			
PIB real	3,5-4,0	4,5	4,7
PIB nominal	8,5	9,3	9,3
<i>Componentele PIB-ului real</i>			
Consumul individual efectiv al gospodăriilor	3,2-3,6	3,9	4,1
- Cheltuiala pentru consumul final al populației	3,4-4,0	4,2	4,4
- Cheltuiala pentru consum individual al administrației publice	1,4	1,7	1,8
Consumul colectiv efectiv al administrației publice	1,5	2,0	2,0
Formarea brută de capital fix	5,3-5,8	7,8	8,5
Exporturi de bunuri și servicii	9,7	9,5	9,6
Importuri de bunuri și servicii	8,3	8,7	9,5
<i>Contribuții la creșterea PIB (procente)</i>			
Cererea internă finală	3,6-4,1	4,7	5,1
Modificarea stocurilor	-0,2	-0,2	-0,2
Export net	0,1	0,0	-0,2

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Cererea internă va fi motorul acestei evoluții, cu ritmuri de creștere a formării brute de capital fix de peste 5%, până la 8,5% în 2014. În timp ce cheltuielile consumului populației se vor majora cu ritmuri, în general, de peste 4% în condițiile creșterii veniturilor disponibile și a încrederii în climatul economic, cheltuielile cu consumul guvernamental vor începe să înregistreze dinamici pozitive, după doi ani de diminuare, care să asigure totuși reducerea ponderii lor în produsul intern brut și îmbunătățirea eficienței cheltuielilor bugetare. Exporturile de bunuri și servicii vor contribui semnificativ la creșterea reală a produsului intern brut, înregistrând sporuri de peste 9,5% pe întreaga perioadă. Importurile de bunuri și servicii se vor menține și ele la niveluri ridicate, înregistrând dinamici, în general, de peste 8%.

Contribuția componentelor de utilizare la creșterea reală a PIB

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Populația ocupată, conform conturilor naționale, se va majora în perioada 2012-2014, în special, pe baza creșterii numărului de salariați, în medie, cu 0,6% anual. Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului se va diminua până la 4,1% la sfârșitul anului 2014.

Luând în considerare tendința de consolidare a creșterii economiei mondiale în următoarea perioadă, ca efect al depășirii crizei economice și financiare, în perioada 2012-2014 se estimează creșteri medii anuale ale **exporturilor de bunuri**, cu 13,6%, iar ale importurilor cu 11,6%. Ca urmare, ponderea deficitului comercial FOB-FOB în PIB se va situa pe un trend descendent, atingând nivelul de 2,4% în anul 2014. Pentru exporturile intracomunitare se estimează un ritm mediu anual de creștere de 13,1%, iar pentru importurile intracomunitare 11,1%. Mult mai dinamice vor fi exporturile extracomunitare care vor realiza o creștere medie de 14,8% peste medie cu 1,2 puncte procentuale.

- mil. euro -

Comerțul exterior și contul curent	2012	2013	2014
Export FOB	49.135	55.865	62.850
- modificare procentuală anuală, %	14,5	13,7	12,5
Import CIF	58.530	65.320	72.695
- modificare procentuală anuală, %	11,9	11,6	11,3
Import FOB	54.025	60.290	67.100
- modificare procentuală anuală, %	11,9	11,6	11,3
Sold Balanță Comercială FOB - FOB	-4.890	-4.425	-4.250
Sold Balanță Comercială FOB - CIF	-9.395	-9.455	-9.845
Soldul contului curent	-6.715	-6.505	-7.030
- % din PIB	-4,8	-4,2	-4,1

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Nivelul deficitului de cont curent se va menține la o valoare cuprinsă între 6-7 mld euro, cu o pondere a acestuia în PIB de 4,8% în anul 2012 și 4,1% în anul 2014 fiind acoperit integral prin surse autonome negeneratoare de dobândă pe întreaga perioadă.

Pentru perioada 2012-2014, tendința de reducere a inflației va continua, chiar dacă ritmul va fi inferior celui manifestat în 2011.

La reluarea trendului dezinflaționist s-a avut în vedere continuarea procesului de reducere a inflației, prin menținerea conduitei ferme a politicilor monetare, cât și a celorlalte componente de politici economice (fiscală, a veniturilor).

Estimările au luat în calcul ani agricoli normali și o volatilitate redusă pentru prețul internațional al petrolului. De asemenea, reducerea graduală a majorării de accize, promovarea unei politici salariale prudente și continuarea reformelor structurale vor menține procesul de dezinflație pe o traiectorie sustenabilă. Astfel, rata inflației urmează să scadă până la nivelul de 2,5% în anul 2014, cu o medie anuală de 2,8%.

De asemenea, continuarea procesului de dezinflație va contribui la scăderea suplimentară a așteptărilor inflaționiste. Un alt mijloc eficient de ancorare a anticipațiilor inflaționiste va fi revenirea tendinței de apreciere în termeni reali a monedei naționale în raport cu euro. Acest fapt este posibil dacă se are în vedere perspectiva unei creșteri mai accelerate de productivitate în economia românească față de principalii săi parteneri externi. Impactul cursului de schimb va fi unul modest, manifestat în sensul susținerii procesului de dezinflație. Astfel, s-a luat în calcul o apreciere nominală ușoară a leului față de moneda europeană.

Inflația și deflatorul PIB	- %-		
	2012	2013	2014
Inflația			
- sfârșitul anului	3,0	2,8	2,5
- medie anuală	3,5	3,2	2,8
Deflatorul produsului intern brut	4,3-4,8	4,6	4,5

Deflatorul produsului intern brut se va situa peste indicele mediu al prețurilor de consum, în condițiile unor deflatori mai mari în sectorul serviciilor, în special cele care nu intră în coșul de consum.

2.4 Comparație cu Strategia Fiscal-Bugetară 2011-2013

Scenariul de prognoză din Strategia Fiscal-Bugetară 2012-2014 pornește de la realizările statistice pentru anul 2010. Diferențele față de prognoza inclusă în varianta precedentă a strategiei se regăsesc, în special, în structura produsului intern brut, în evoluția comerțului exterior, a forței de muncă și a contului curent, în prima parte a perioadei, în primul rând ca urmare a efectului de bază.

	- modificare procentuală anuală, % -							
	2010		2011		2012		2013	
	SFB 2011- 2013	SFB 2012- 2014	SFB 2011- 2013	SFB 2012- 2014	SFB 2011- 2013	SFB 2012- 2014	SFB 2011- 2013	SFB 2012- 2014
Produsul intern brut	-1,9	-1,3	1,5	1,5	3,9	3,5-4,0	4,5	4,5
Exportul de bunuri	12,7	28,2	9,6	15,1	9,8	14,5	9,9	13,7
IPC - sfârșitul anului	7,9	7,96	3,2	4,8	3,0	3,0	2,8	2,8
- media anuală	5,9	6,09	5,3	6,5	3,5	3,5	3,2	3,2
Număr mediu de salariați	-2,3	-4,3	0,5	0,9	1,0	1,0	0,8	1,1
Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului, %	8,5	6,9	8,0	4,9	7,6	4,5	7,1	4,3
Soldul contului curent, % din PIB	-5,7	-4,1	-5,5	-4,3	-4,9	-4,8	-4,1	-4,2

Evoluția producției industriale și a exporturilor în anul 2010 și prima parte a anului 2011, dar și creșterea așteptată a unor prețuri la materii prime la nivel mondial, au implicat o revizuire a prognozei privind comerțul exterior, respectiv a importurilor și exporturilor de bunuri. Chiar dacă dinamicile acestora au fost majorate, evoluția celorlalte componente ale contului curent va conduce la o diminuare a ponderii deficitului contului curent în PIB față de varianta precedentă.

Influența nefavorabilă din partea produselor agroalimentare, tensiunile continuând să se mențină și în prima parte a anului, au determinat majorarea estimării inflației pentru anul 2011. Tot pentru această perioadă au fost luate în calcul atenuări ale dezinflației cauzate de evoluția cotațiilor petrolului pe piețele internaționale.

Evoluția pe piața forței de muncă în anul 2010 s-a caracterizat prin scăderea numărului de salariați, însoțită în mod neașteptat de reducerea ratei șomajului. Această evoluție a condus la reevaluarea șomajului înregistrat pentru perioada următoare.

2.5 Riscuri ale prognozei

Anul 2011 prezintă, în continuare, incertitudini și riscuri majore, având în vedere tensiunile financiare acumulate în unele state. Dificultățile legate de datoriile publice externe ale unor state membre ale zonei euro pot transfera probleme în alte state din UE.

Totuși, riscurile privind perspectivele de creștere în 2011 în UE sunt, în general, echilibrate. Pentru România, riscuri cu efecte pozitive asupra creșterii economice sunt legate de creșteri mai mari, decât se estimează în prezent, ale cererii interne în țările destinare ale exporturilor românești. De asemenea, activitatea mai puternică din statele membre ale UE poate avea influență peste granițe, în țările în care au fost externalizate unele activități, în această situație fiind și România.

Riscuri cu efecte negative rămân, în continuare, tensiunile acumulate care fac piețele financiare să fie fragile. Consolidarea fiscală din țările cu deficite bugetare mari poate induce reducerea cererii interne. De asemenea, există îngrijorări cu privire la creșterea prețurilor pe piața internațională la petrol, în condițiile escaladării tensiunilor geopolitice actuale din zona Orientului Mijlociu și Nordului Africii, precum și la alimente, pe fondul unor condiții climatice nefavorabile la nivel mondial. Acestea pot avea efecte negative asupra puterii de cumpărare și, în consecință, asupra consumului privat.

Pe plan intern, există riscul unor condiții climatice defavorabile pentru agricultură pe o perioadă prelungită, ceea ce ar diminua oferta de produse agro-alimentare, cu efect de reducere asupra autoconsumului și a pieței țărănești și de creștere a importurilor de astfel de produse pentru a acoperi cererea. De asemenea, absorbția scăzută a fondurilor europene, care ar implica un nivel redus al investițiilor, precum și menținerea unei creditări limitate cu efect asupra consumului reprezintă riscuri suplimentare de reducere a cererii interne.

Corespunzător scăderii ofertei interne, este de așteptat ca dezechilibrele externe să se adâncească, deficitul comercial să se accelereze, iar deficitul de cont curent să se extindă și să devină nesustenabil. Restrângerea activității se va reflecta în scăderea competitivității economice și într-o rată a șomajului mai ridicată decât în scenariul de bază.

3. Cadrul fiscal-bugetar

3.1. Politica fiscală

3.1.1 Caracteristici, priorități, premise privind politicile fiscale și de administrare fiscală

Consolidarea fiscală și abordarea urgentă a dezechilibrelor macroeconomice au devenit o prioritate majoră pentru Guvernul României încă din anii trecuți. În scopul atenuării efectelor crizei economice și ale recesiunii economiei, Guvernul a renunțat la politica fiscală expansionistă și a promovat în perioada 2010-2011 o politică fiscală austeră cu priorități strategice bine definite:

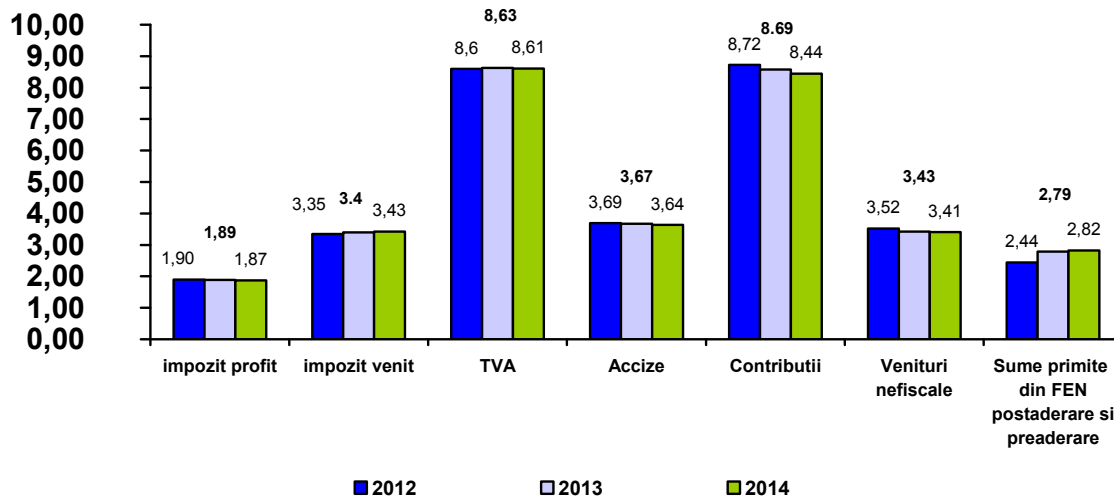
- asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și lung;
- repartizarea echitabilă a sarcinii fiscale și cheltuielilor;
- susținerea politicii monetare.

Obiective pe termen mediu ale politicii fiscale

- simplificarea sistemului fiscal:
 - simplificarea în continuare a declarațiilor fiscale și a numărului de plăți ce trebuie efectuate;
 - reducerea în continuare a numărului taxelor și tarifelor cu caracter nefiscal;
 - sprijinirea mediului de afaceri:
 - sprijinirea tinerilor întreprinzători, până în 35 de ani, care nu au mai dezvoltat o afacere până în momentul de față, prin acordarea unei alocații financiare nerambursabile, adică sprijin financiar direct, reprezentând cel mult 50% din valoarea proiectului de investiții pe care-l propune, dar nu mai mult de 10.000 de euro;
 - tinerii pot beneficia de credite bancare cu sprijinul statului sub forma garanțiilor emise de FNGCIMM pentru a putea să-și dezvolte afacerea;
 - a fost reglementată prin ordonanță de urgență acordarea eșalonărilor la plată, pentru o perioadă de maximum 5 ani, în vederea sprijinirii mediului de afaceri și susținerii activității economice. De prevederile acestei ordonanțe de urgență, ar putea beneficia aproximativ 20.000 agenți economici. Ordonanța de urgență se referă la eșalonarea creanțelor administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, iar beneficiarii facilităților pot fi contribuabili persoane juridice, dar și persoane fizice. Creanțele care fac obiectul eșalonărilor sunt: impozitul pe profit, contribuțiile sociale, accize, TVA, impozitul pe venit, deci creanțe care sunt declarate la administrația fiscală.
- Perioada acordării eșalonării va fi în funcție de cuantumul obligațiilor și capacitatea financiară.
 - În cadrul capacității financiare: se analizează dacă, în cadrul firmei, există un program de restructurare, dacă firma are contracte încheiate, vânzări de bunuri, ceea ce reprezintă un lucru de noutate pentru că vor beneficia numai firme care au o perspectivă economică.
 - Nu beneficiază de eșalonare la plată contribuabilii care au datorii la bugetul statului, iar acordarea unei autorizații este legată de plata obligației.

3.1.2 Tendințe și modificări structurale ale principalelor taxe și impozite

Evoluția principalelor venituri ale bugetului general consolidat în anii 2012-2014 - procente în PIB -

Măsuri aferente anului 2011

- Începând cu data de 1 ianuarie 2011 a fost introdusă posibilitatea opțiunii pentru un sistem simplificat de impunere, aplicabil persoanelor juridice române, denumite microîntreprinderi, care înregistrează o cifră de afaceri sub 100.000 euro, sistem care presupune aplicarea unei cote de impozit de 3% pe veniturile reglementate de lege.
- Principalele modificări legislative introduse în domeniul accizelor, cu aplicabilitate de la data de 1 ianuarie 2011, au vizat, în principal, transpunerea Directivei 2010/12/UE de modificare a Directivelor 92/79/CEE, 92/80/CEE și 95/59/CE privind structura și nivelurile accizelor aplicate tutunului prelucrat și a Directivei 2008/118/CE.
- Începând cu 1 ianuarie 2011 a fost prevăzută creșterea nivelului accizelor, potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.117/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale pentru următoarele produse accizabile:
 - ✓ motorină de la 347,00 euro/tonă la 358,00 euro/tonă, respectiv de la 293,215 euro/1.000 litri la 302,51 euro/1.000 litri;
 - ✓ benzină fără plumb de la 452,00 euro/tonă la 467,00 euro/tonă, respectiv de la 348,04 euro/1.000 litri la 359,59 euro/1.000 litri;
 - ✓ țigarete de la 74 euro/1.000 țigarete la 76,60 euro/1.000 țigarete.
- Totodată, începând cu data de 1 ianuarie 2011 se aplică un nivel al accizelor pentru cafea identic cu cel în vigoare în anul 2010 (nivelul accizelor pentru cafea este prevăzut în anexa nr.2 la titlul VII – „Accize și alte taxe speciale” din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare);
- De asemenea, nivelul accizei minime pentru țigarete va crește la data de 1 iulie 2011, de la 73,54 euro/1.000 țigarete la 74 euro/1.000 țigarete;
- Eliminarea, de la 1 martie 2011, a nivelului redus de accize pentru amestecul dintre biocombustibili și combustibili tradiționali, care reprezenta acciza aferentă combustibilului echivalent al amestecului, diminuată cu 4%.

Legislație	Prognoza
Impozit pe venit	
<p>Lărgirea bazei de impozitare, pentru determinarea impozitului pe venit concomitent cu menținerea cotei unice de impozitare la 16%.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lărgirea bazei de impozitare prin eliminarea condiției de 3 ani ca o persoană fizică nerezidentă devenită rezidentă în România să fie supusă impozitului pe veniturile obținute din orice sursă atât din România cât și din afara României, cu respectarea prevederilor tratatelor la care țara noastră este parte. <p>Extinderea obligației de a-și declara veniturile mondiale în România pentru o perioadă de încă 3 ani pentru persoanele fizice rezidente române care părăsesc România și se stabilesc într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impunerii.</p>	<p>Pe termen mediu evoluția este determinată de creșterea moderată a câștigului salarial mediu brut în concordanță cu productivitatea, și de măsurile luate pe linia colectării, încasările din impozitul pe venit fiind în jur de 3,4% din PIB în 2012-2014.</p>
Impozit pe profit	
<p>Lărgirea bazei de impozitare, pentru determinarea impozitului pe profit concomitent cu menținerea cotei unice de impozitare la 16%.</p>	<p>Evoluția este influențată de revenirea activității economice. Veniturile încasate vor ajunge la aproximativ 1,9% din PIB în perioada 2012-2014.</p>
TVA	
<p>Menținerea actualelor cote de TVA, cu posibilitatea revizuirii cotelor în anii următori în funcție de evoluția economiei naționale.</p> <p>Respectarea angajamentelor asumate de România prin acordurile încheiate cu FMI, Banca Mondială și Comisia Europeană.</p> <p>Cu asistența din partea FMI și Comisiei Europene, se va introduce taxarea simplificată a contribuabililor mici din domeniul economic cheie, care se situează sub pragul de înregistrare obligatorie ca plătitor de TVA.</p> <p>De asemenea, România va solicita Consiliului de Miniștri al UE o autorizare de derogare în vederea majorării plafonului de scutire de TVA pentru întreprinderile mici, de la 35.000 euro cât este prevăzut în prezent, la 50.000 euro.</p> <p>Continuarea perfecționării legislației pentru a corespunde criteriilor de armonizare cu legislația comunitară, prin transpunerea în legislația națională a directivelor adoptate la nivel european în domeniul TVA.</p> <p>Asigurarea adaptării legislației fiscale în funcție de fenomenele evazioniste în vederea contracarării acestora.</p>	<p>Pe termen mediu încasările din TVA vor ajunge la un nivel de 8,6% din PIB în perioada 2012-2014 în linie cu evoluția consumului și a măsurilor luate pe linia îmbunătățirii colectării.</p>

Accize

Creșterea nivelului accizelor pentru motorină potrivit calendarului stabilit pentru respectarea perioadelor de tranziție acordate României, prevăzute în Tratatul de aderare, de la 358,000 euro/tonă, respectiv 302,510 euro/1.000 litri, la 01.01.2011, până la 391,000 euro/tonă, respectiv 330,395 euro/1.000 litri la 01.01.2013.

Creșterea nivelului accizei minime pentru țigarete potrivit Directivei 2010/12/UE, de la 74 euro/1000 țigarete la 01.07.2011 până la 90 euro/1000 țigarete la 01.01.2018, potrivit calendarului prevăzut în anexa nr.6 la titlul VII – „Accize și alte taxe speciale” din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Asigurarea stabilității veniturilor din accize prin perfecționarea legislației naționale în domeniul accizelor, ce vizează introducerea unor reglementări similare practicii din alte state membre.

Transpunerea în legislația națională a directivelor din domeniul accizelor ce se adoptă de Comisia Europeană, în termenele prevăzute de respectivele directive.

Respectarea angajamentelor asumate de România prin acordurile încheiate cu FMI și Banca Mondială.

Pe orizontul de referință ponderea accizelor în PIB va fi de 3,7-3,6% din PIB ca urmare a măsurilor luate pe linia îmbunătățirii colectării.

Contribuții de asigurări sociale

Preluarea în cuprinsul Codului fiscal a reglementărilor privind contribuțiile sociale aferente persoanelor care se asigură pe bază de declarație sau contract de asigurare.

Pe orizontul de referință ponderea acestora se situează la 8,7-8,4% din PIB ca urmare a măsurilor legislative întreprinse pe această linie.

Impozite și taxe locale

Creșterea autonomiei colectivităților locale prin transferul de noi responsabilități decizionale, precum și de resurse financiare și patrimoniale, cu respectarea principiului subsidiarității.

Modificarea legislației fiscale în sensul identificării unui sistem de impozitare echilibrat, echitabil și funcțional în cazul clădirilor, terenurilor și mijloacelor de transport.

Axele prioritare pe termen mediu ale A.N.A.F.

- *combaterea evaziunii fiscale prin verificarea cu prioritate a contribuabililor și domeniilor cu risc fiscal mare;*
- *stimularea conformării voluntare prin simplificarea și modernizarea procedurilor și îmbunătățirea serviciilor de asistență;*
- *colectarea dinamică a veniturilor bugetare și reducerea constantă a costului fiecărui leu încasat.*

Măsuri întreprinse în anul 2010

Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

În anul 2010, obiectivul major al A.N.A.F. a fost combaterea evaziunii fiscale.

Prin O.U.G. nr. 54/2010 au fost prevăzute următoarele:

- A fost eliminat comerțul ilicit cu țigarete provenite din magazinele duty-free.
- Au fost acordate organelor de inspecție fiscală competențe lărgite, de verificare în trafic; a fost pus un accent special pe prezența activă, în teren, a reprezentanților A.N.A.F., crescând substanțial numărul verificărilor pe teren efectuate de echipele mobile ale Autorității Naționale a Vămirilor și ale Gărzii Financiare.
- A fost legiferat dreptul organului de inspecție fiscală de a solicita instituțiilor bancar-financiare date privind rulajele conturilor bancare pentru contribuabilii susceptibili că desfășoară sau au desfășurat activități ilegale ori nu au înregistrat în evidențele financiar-contabile operațiunile derulate.
- A fost creat Registrul Operatorilor Intracomunitari (pentru prevenirea evaziunii fiscale la tranzacțiile intracomunitare) – O.P.A.N.A.F. nr. 2.101/2010.
- Conferirea de competențe A.N.A.F. în cazul înmatriculării și schimbării sediului social al societăților comerciale, în sensul creșterii capacității de intervenție, în timp real, a organelor fiscale în cazul cesionării de părți sociale către persoane din afara societății – O.P.A.N.A.F. nr. 2.112/2010.

O.U.G. nr. 39/2010

Au fost lărgite competențele inspecției fiscale prin includerea, în cadrul metodelor de control, a metodelor de control indirect, care vizează reconstituirea veniturilor sau cheltuielilor, în situația în care se constată că evidențele contabile sau fiscale ori declarațiile contribuabilului nu reflectă situația de fapt fiscală sau acestea nu le sunt puse la dispoziție, precum și în scopul verificării situației fiscale personale, în cazul persoanelor fizice.

Prin O.U.G. nr.117/2010 au fost introduse următoarele prevederi:

- A fost introdus în *Codul fiscal* articolul "Definirea și impozitarea veniturilor a căror sursă nu a fost identificată", care permite emiterea deciziei de impunere pentru veniturile a căror sursă nu a putut fi identificată. Prin aceasta se asigură impozitarea tuturor veniturilor, cu excepția celor din surse scutite.
- A fost introdus în *Codul de procedură fiscală* capitolul "Dispoziții speciale privind verificarea persoanelor fizice supuse impozitului pe venit".
În esență, dacă organul fiscal constată o diferență semnificativă între veniturile declarate de contribuabili sau de plătitorii de venit și situația fiscală personală, acesta continuă verificarea și stabilește baza impozabilă ajustată prin utilizarea metodelor indirecte.

Au fost luate măsuri de prevenire a evaziunii fiscale prin redefinirea angajării răspunderii solidare.

A fost acordată atenție deosebită securizării frontierei și monitorizării circulației în regim suspensiv a produselor accizabile, România fiind printre primele țări din U.E. care a implementat sistemul informatic (EMCS RO) de supraveghere și control, la nivel intracomunitar, al mișcării acestor produse.

Sprrijinirea mediului de afaceri și stimularea conformării voluntare

- Au fost unificate bazele de calcul pentru contribuțiile sociale, ceea ce a permis înființarea „Declarației unice”, cu aplicare de la 1 ianuarie 2011 (HG. nr.1.397/2010). Aceasta cuprinde obligațiile de plată a impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale, pe care contribuabilii care au calitatea de angajatori sau asimilați ai acestora, le au la bugetul de stat și la bugetele asigurărilor sociale și fondurilor speciale, precum și evidența nominală a persoanelor asigurate, asigurând astfel integrarea informațiilor care se regăseau în declarațiile fiscale și în declarațiile privind evidența nominală a asiguraților într-o singură declarație.
- În continuare, va fi modernizat sistemul de primire și prelucrare a declarației unice și se va asigura preluarea de către ANAF a administrării contribuțiilor sociale datorate de persoanele fizice asigurate pe bază de declarație sau contract de asigurare, dublată de introducerea unui sistem similar declarației unice pentru această categorie de persoane fizice.
- A fost redus numărul de declarații fiscale ce trebuie depuse de contribuabili (au fost eliminate formularele 103 "*Declarație privind accizele*" și 105 "*Declarație privind taxele de organizare și exploatare a jocurilor de noroc*").
- A fost implementată depunerea on-line a declarațiilor privind situația achizițiilor și livrărilor de produse accizabile utilizând aplicația EMCS-RO stocuri.
- Extinderea informatizării, în anul 2010, a implicat transmiterea către Sistemul Electronic Național a formularelor de tip „PDF inteligent” prin care se pot depune declarațiile prin internet.
- A fost implementată, în cadrul Portalului A.N.A.F., pagina "Dosarul contribuabilului", care permite contribuabililor accesul controlat la contul fiscal propriu.

- Au fost elaborate *Carta contribuabilului și Ghidul de primire a contribuabililor* - cod de conduită pentru angajații A.N.A.F. în relația cu cetățenii.

Măsurile de sprijin acordate contribuabililor au condus la un grad de conformare voluntară la plată mai mare decât în anul 2009 cu 1,5 p.p.

• **măsuri de sprijinire directă a mediului de afaceri:**

- Diminuarea nivelului dobânzii datorate pentru creanțele fiscale neachitate la termen la 0,04% pentru fiecare zi de întârziere (14,6% pe an) comparativ cu cel de 0,05% (adică 18,25% pe an).
- Reglementarea posibilității neînceperii sau suspendării executării silită în cazul în care contribuabilul are în curs sau depune o cerere de restituire/rambursare, iar cuantumul sumei solicitate este egal sau mai mare decât creanța fiscală pentru care s-a început executarea silită. Prin această reglementare sunt eliminate acele situații în care organele fiscale încep sau continuă executarea silită asupra sumelor datorate de contribuabili, deși aceștia sunt sau devin creditori ai statului (au drepturi de rambursare sau restituire). Astfel de situații, apărute până în prezent în practică, afectau, în unele cazuri, fluxul de lichidități al agenților economici, creându-le greutate în continuarea activității.
- Amânarea la plată pentru maximum 6 luni a obligațiilor fiscale neachitate la termen ca urmare a efectelor crizei economico-financiare;
- Repunerea în termen a înlesnirilor la plată care și-au pierdut valabilitatea ca urmare a efectelor crizei economice.
- Acordarea posibilității de cesionare a drepturilor de rambursare/restituire ale contribuabililor la soluționarea deconturilor cu sume negative de T.V.A. și opțiune de rambursare.
- Îmbunătățirea Manualului de utilizare a serviciului de depunere on-line a declarațiilor fiscale.

• **A fost îmbunătățită procedura de rambursare a T.V.A.**

- Solicitățile de rambursare aferente deconturilor de sume cuprinse între 5.000 lei și 10.000 lei sunt încadrate la risc fiscal mic și beneficiază de control ulterior.
- A fost introdus un regim special de rambursare TVA pentru exportatori (rambursare cu control ulterior, cu excepția situațiilor de risc fiscal mare).
- A continuat aplicarea sistemului unitar de selecție a deconturilor de T.V.A din baza de date națională, respectând principiul „cel mai vechi decont se stinge primul”.

Îmbunătățirea administrării veniturilor

- În anul 2010, efortul A.N.A.F. de colectare a veniturilor bugetare s-a concretizat în încasarea unei sume³ de 142.322,84 mil. lei, cu 5,4% mai mare decât în anul anterior (135.029,03 mil. lei).
- În vederea îmbunătățirii activității de administrare a veniturilor bugetului general consolidat, numărul contribuabililor mari a crescut de la 1.970 în anul 2010, la 3.000 în anul 2011 și, totodată, a crescut și numărul contribuabililor mijlocii monitorizați la nivelul unităților teritoriale de la 18.620, în anul 2010, la 21.887 în anul 2011. Ca rezultat al acestor măsuri administrative, se realizează o monitorizare specială asupra

³ Inclusiv taxa pe viciu

unui volum de cca. 81% din veniturile bugetului general consolidat.

În domeniul combaterii fraudei și evaziunii fiscale, urmare a activității de control desfășurate de structurile A.N.A.F. (Inspekția fiscală, Garda Financiară și Autoritatea Națională a Vămirilor) au fost obținute următoarele rezultate (prezentare selectivă):

Rezultate obținute în urma combaterii fraudei și evaziunii fiscale				
Nr crt	Indicator	2009	2010	Variație procentuală
1.	Număr inspekții/controale	328.093	329.994	+ 0,6%
2.	Obligații suplimentare stabilite - lei	6.675.553.317	11.621.699.802	+ 74,1%
3.	Sesizări penale - număr	8.031	10.020	+ 24,8%
4.	Valoare prejudiciu - lei	5.674.903.874	7.045.117.502	+ 24,2%
5.	Măsuri asigurătorii - număr	2.430	5.285	+ 117,5%
6.	Măsuri asigurătorii - lei	2.337.530.238	5.163.800.845	+ 120,0%

Obiective pentru anul 2011

Combaterea evaziunii fiscale

- ✓ Perfecționarea metodelor de combatere a fraudei intracomunitare (în special a fraudei la T.V.A. – fraudea "carousel") și multinaționale;
 - elaborarea metodologiei de identificare a tranzacțiilor suspecte între afiliați și efectuarea controlului documentației prețurilor de transfer;
- ✓ Întărirea activității de control la marii contribuabili;
- ✓ Implementarea programului de verificare a persoanelor fizice cu venituri mari;
- ✓ Verificarea cu prioritate a contribuabililor din domeniile cu risc fiscal ridicat, pe baza analizei de risc perfecționate;
- ✓ Intensificarea acțiunilor de verificare a prețurilor de transfer;
- ✓ Întărirea controlului la frontieră, în special a celei de Nord și Est și în vamă port Constanța - Agigea Sud;
 - construcția noului punct vamal Halmeu-Diakovo
- ✓ Crearea unor profile de risc și inițierea de alerte pentru produsele cu risc ridicat pentru siguranța consumatorilor;
 - ✓ Aplicarea sigiliilor inteligente asupra transporturilor cu grad ridicat de risc;
 - ✓ Utilizarea informațiilor oferite de aplicațiile EMCS-RO Mișcări și EMCS-RO Stocuri, pentru monitorizarea mișcărilor intracomunitare cu produse accizabile în regim suspensiv de accize;
 - ✓ Instituirea unor măsuri de întărire a controlului și supravegherii în ce privește activitatea vamală (măsuri de control al valorii în vamă pentru mărfurile generale, respectiv îmbrăcăminte și încălțăminte);
 - ✓ Selectarea declarațiilor pentru control ulterior sau reverificare în funcție de următorii indicatori de risc: încadrare tarifară, origine, valoare în vamă, termene și condiții pentru operațiunile vamale pentru care s-au acordat regimuri vamale suspensive.

Simplificarea și modernizarea procedurilor

- Dezvoltarea metodologiei privind stabilirea din oficiu a impozitelor, taxelor și contribuțiilor;
- Implementarea declarației unice 112 privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate (realizat de la 1 ianuarie 2011)
- Reinstituirea eșalonărilor la plata obligațiilor fiscale restante (realizat- OUG nr.29/2011);
- Instituirea de măsuri legislative, administrative și operaționale în vederea simplificării formalităților vamale (realizat: OMFP nr.26/2011 privind instrucțiunile referitoare la depunerea on line a declarațiilor privind situația achizițiilor și livrărilor de produse accizabile – aplicația EMCS – stocuri).
- Înscrierea ANAF în cadrul ghișeului unic (ghișeul.ro) pentru plata obligațiilor fiscale

Sprrijinirea mediului de afaceri

Îmbunătățirea administrării veniturilor

- Simplificarea modalităților de plată a obligațiilor fiscale prin extinderea plății electronice și on-line pentru contribuabilii persoane juridice;
- Intensificarea procedurilor de recuperare a creștelor bugetare;
 - Gestionarea informatizată a executării silite;
 - Transmiterea pe cale electronică a adreselor de înființare/ridicare a popririi asupra disponibilităților bănești aflate în conturile bancare ale debitorilor;
- Prevenirea formării de noi arierate și reducerea volumului arieratelor recuperabile aflate în sold la sfârșitul anului 2010;
- Continuarea dezvoltării de sisteme TIC transeuropene interoperabile, care să aibă în vedere susținerea funcțiilor vamale în contextul programului „Vama electronică” și să contribuie la armonizarea și automatizarea schimburilor de date dintre A.N.V., Comisia Europeană și autoritățile vamale din Statele Membre, pe de o parte, și operatorii economici, pe de altă parte cu respectarea Deciziei CE nr. 70/2008/CE, Regulamentului CE nr.1.875/2006, Regulamentului CE nr.648/2005 și a prevederilor MASP.

Obiective pe termen mediu 2012-2014

Prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

- Combaterea fraudei multinaționale, în special a celei intracomunitare:
 - Combaterea fraudei carusel;
 - Colaborarea cu administrațiile fiscale și organismele europene în vederea prevenirii și combaterii fraudei transfrontaliere, îmbunătățirii și perfecționării tehnicilor, metodelor și abilităților de control; creșterea numărului de controale multilaterale în colaborare cu administrațiile fiscale europene la contribuabili din România implicați în lanțuri de fraudare;
- Implementarea controlului comerțului electronic;
- Implementarea programului de verificare a persoanelor fizice foarte bogate;
- Creșterea numărului de acțiuni în trafic ale echipelor mobile ale Gărzii Financiare și ale A.N.V.;

- Monitorizarea și intervenția operativă în domeniile cu risc fiscal ridicat (produse accizate, achiziții intracomunitare, operațiuni de import / export);
- Asigurarea interoperativității sistemului informatic al Gărzii Financiare cu sistemele informatice ale altor instituții implicate în combaterea evaziunii fiscale;
- Dezvoltarea și implementarea aplicației informatice de monitorizare a mișcărilor de produse accizabile în regim suspensiv de accize, inclusiv a mișcărilor intracomunitare cu accize plătite în statul membru de expediție - EMCS faza 3;
- Intensificarea supravegherii mișcării produselor accizabile și a antrepozitelor fiscale, inclusiv în zonele limitrofe;
- Achiziția de echipamente/sisteme de monitorizare și securitate a transporturilor rutiere de mărfuri și dispozitive mobile de scanare în vederea diminuării fenomenului de evaziune fiscală și întărirea controlului fiscal și vamal, în orice loc unde analiza de risc impune efectuarea unui control nedistructiv;
- Inițierea de propuneri legislative, în sensul modificării prevederilor legale în sensul obligativității impunerii unui sistem nou de securitate al marcajelor și timbrelor;
- Aplicarea de măsuri specifice de control al valorii în vamă pentru mărfurile generale, respectiv încălțăminte și îmbrăcăminte;
- Selectarea declarațiilor pentru control ulterior sau reverificare în funcție de următorii indicatori de risc: încadrare tarifară, origine, valoare în vamă, termene și condiții pentru operațiunile vamale pentru care s-au acordat regimuri vamale suspensive;
- Creșterea gradului de interoperabilitate a sistemului informatic al Gărzii Financiare, cu sistemele informatice ale altor instituții implicate în combaterea evaziunii fiscale.

Îmbunătățirea colectării; creșterea conformării voluntare

- Stimularea depunerii on-line a declarațiilor și a plăților electronice;
- Îmbunătățirea managementului arieratelor prin monitorizarea mai bună a arieratelor mari și recente; reducerea volumului arieratelor;
- Îmbunătățirea organizatorică a A.N.A.F. în vederea creșterii eficienței: reducerea constantă a costului colectării;
- Realizarea în mediu electronic a licitațiilor pentru vânzarea bunurilor imobile sechestrate ale debitorilor;
- Creșterea gradului de informatizare a activităților interne ale A.N.A.F.:
 - Unificarea sistemului de administrare a creanțelor persoanelor fizice cu sistemul de administrare a creanțelor persoanelor juridice;
 - Implementarea funcției de help-desk fiscal.

3.1.4. Arieratele bugetare

Impactul arieratelor bugetare:

- obstacol în promovarea reformei economice, prin menținerea unei presiuni constante asupra cererii agregate, inflației și contului curent.
- Principala cauză a dezechilibrelor din economie, cu repercusiune în diminuarea resurselor de dezvoltare.
- diminuarea disciplinei de piață.

Măsuri întreprinse

- Adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind reglementarea unor măsuri pentru reducerea unor arierate din economie, precum și alte măsuri financiare, nr.51/2010, cu scopul de a debloca activitatea unor operatori economici care au de recuperat sume de la autoritățile administrației publice locale.
- Adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/2010 pentru modificarea și completarea Legii finanțelor publice locale nr.273/2006, precum și pentru adoptarea unor măsuri financiare cuprinde măsuri de asigurare a achitării plăților restante:
 - Bugetul anual va cuprinde în mod distinct credite bugetare pentru achitarea plăților restante din anul anterior.
 - Nu pot fi făcute angajamente bugetare noi dacă nu sunt plătite restanțele de la titlul de cheltuieli respectiv.
- Achitarea arieratelor din sectorul sănătate, Guvernul României, a alocat pe parcursul anului 2010 fonduri suplimentare, prin Ordonanța Guvernului nr.18/2010 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2010, în valoare de 1,9 miliarde lei ceea ce a dus la o scădere drastică a acestora;
- Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.103/2010 pentru rectificarea bugetului de stat s-a constituit cadrul legal ce a făcut posibil ca din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului să se poată aloca până la sfârșitul anului 2010, pe bază de hotărâri ale Guvernului sume și pentru plata arieratelor;
- Prin Ordonanța Guvernului nr.10/2011 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2011 și unele măsuri financiare s-au alocat fonduri pentru stingerea datoriilor unor companii, fără a afecta deficitul bugetului general consolidat pe anul 2011, în sumă de 1.426,5 milioane lei ;
- Pentru îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare și control Guvernul a decis ca, creditele bugetare să fie utilizate ca și plafoane de angajament, iar ministerele să monitorizeze unitățile aflate în subordine pentru ca acestea să respecte plafoanele, precum și aplicarea de sancțiuni împotriva acestor instituții și persoane care depășesc plafoanele.

Măsuri ce vor fi avute în vedere

- Actele normative referitoare la modul de efectuare a plăților în tranzacțiile comerciale se vor elabora conform *Directivei Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale nr.7/2011.*
- Reducerea perioadei de achitare a facturilor de la momentul predării în următorii doi ani;

3.1.5. Venituri bugetare

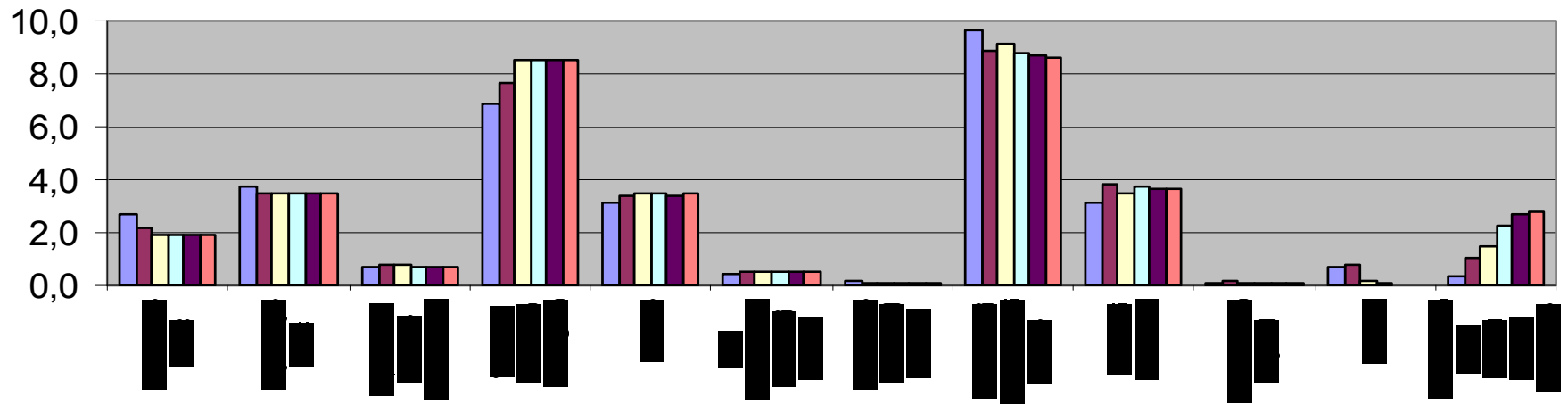
În anul 2010 veniturile încasate la bugetul general consolidat, au fost în sumă de 168,6 miliarde lei, cu 7,3% mai mari, în termeni nominali, față de anul precedent. Gradul de realizare a veniturilor bugetului general consolidat față de ultimul program rectificat a fost de 100,8%, reprezentând 99,9% din estimările inițiale. Creșterea încasărilor s-a înregistrat, în principal, la impozitele pe bunuri și servicii, respectiv taxa pe valoare adăugată și accize, precum și la venituri nefiscale și sumele primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate. Reduceri importante s-au înregistrat la impozitul pe venit, impozitul pe profit și contribuții de asigurări sociale. În anul 2011 veniturile bugetare sunt estimate cu o creștere de 8,2% în termeni nominali față de anul precedent datorită, în principal intensificării acțiunilor de combatere a fraudei fiscale în domeniul produselor accizabile realizate atât prin mobilizarea organelor de control ale ANAF cât și prin cooperarea cu celelalte instituții ale statului cu atribuții în domeniu, coroborate cu modificările legislative promovate de Ministerul Finanțelor Publice – ANAF. De asemenea, această creștere se datorează și efectului anualizării măsurilor de creștere a ratelor de taxare și/sau a bazei de impozitare în zona TVA și a impozitului pe venit luate în 2010.

Pe termen mediu majoritatea veniturilor bugetare își va continua trendul ascendent în valoare absolută, ceea ce va însemna un avans de 1,1 puncte procentuale în PIB în anul 2014 față de poziția din anul 2010.

Veniturile bugetului general consolidat						
- pe tipuri de venit -						
- ml. lei -						
	2009 realizari	2010 realizari	2011 estimari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari
Total, din care:	157.244	168.635	182.491	199.750	219.174	238.530
Impozit pe profit	13.262	10.952	10.686	11.876	12.912	13.970
Impozit pe venit	18.568	17.975	18.827	20.018	22.204	24.506
Impozite si taxe pe proprietate	3.378	3.802	4.059	4.396	4.563	5.131
Taxa pe valoarea adaugata	34.322	39.246	46.882	50.647	55.530	60.603
Accize	15.581	17.312	20.056	21.751	23.647	25.587
Alte impozite pe bunuri si servicii	2.179	2.704	2.530	2.749	2.990	3.234
Impozit pe comerul exterior	656	574	657	716	772	831
Alte impozite si taxe fiscale	389	400	394	426	463	501
Contributii de asigurari sociale	47.860	45.704	49.143	51.347	55.254	59.426
Venituri nefiscale	15.397	19.811	19.423	20.725	22.053	24.028
Venituri din capital	548	685	701	759	827	894
Donatii	3.270	4.054	1.324	746	471	368
Sume de la UE in contul platilor efectuate	1.916	5.440	7.810	13.595	17.488	19.501
Sume incasate in contul unic la bugetul de stat sau in curs de redistribuire	-82	-22				

Evolutia veniturilor bugetare in perioada 2009-2014

% din P.I.B.

■ 2009 realizari ■ 2010 realizari ■ 2011 estimari
■ 2012 estimari ■ 2013 estimari ■ 2014 estimari

Cea mai mare pondere în veniturile bugetului general consolidat o deține Bugetul de stat, urmat de Bugetele locale și Bugetul asigurărilor sociale de stat.

Creșterea semnificativă, față de anul 2010, a veniturilor Bugetului asigurărilor sociale de stat și ale Bugetului asigurărilor pentru șomaj se datorează, în principal, subvențiilor pe care aceste bugete le primesc de la Bugetul de stat.

Cele mai mari subvenții de la Bugetul de stat le primește Bugetul asigurărilor sociale de stat pentru corectarea dezechilibrului sistemului public de pensii.

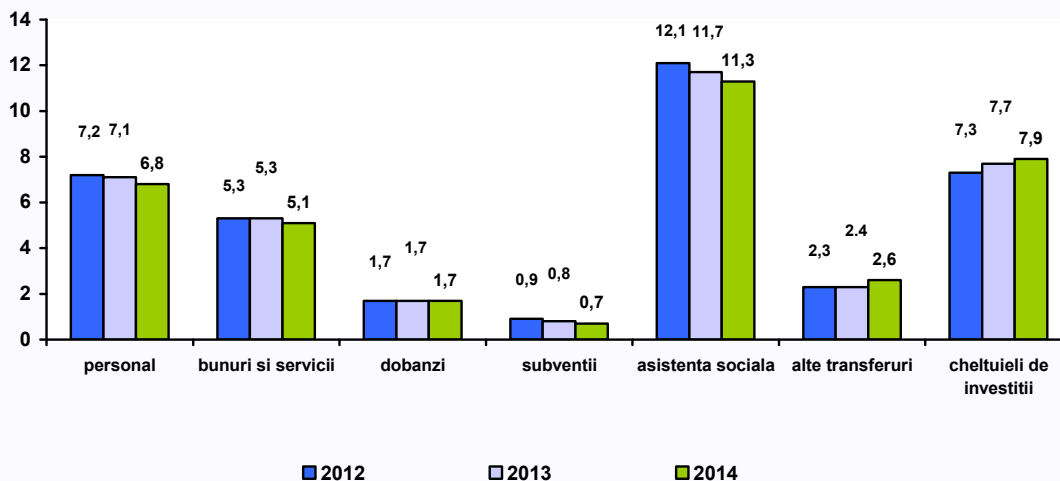
Veniturile bugetului general consolidat						
- pe bugete componente -						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	realizari	realizari	estimari	estimari	estimari	estimari
Total, din care:	157.244	168.635	182.491	199.750	219.174	238.580
Bugetul de stat	54.678	68.050	84.406	96.739	109.635	120.522
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	46.983	49.960	49.402	52.893	56.709	60.991
Bugetul asigurarilor sociale de stat	39.432	42.873	48.515	51.999	55.627	59.172
Bugetul asigurarilor pentru somaj	1.481	1.320	3.359	2.601	2.531	2.418
Bugetul Fondului pentru asigurari sociale de sanatate	14.624	17.259	16.809	17.502	19.731	20.705
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	25.998	23.411	16.860	16.500	15.877	16.354
Alte componente ale bugetului general consolidat	11.944	11.812	10.820	11.908	12.232	10.231
Transferuri intre bugete (se scad)	-37.897	-46.050	-47.680	-50.393	-53.167	-51.812

3.2. Politica bugetară

3.2.1. Caracteristici, priorități, premise ale politicilor de cheltuieli bugetare

Politica de cheltuieli promovată pentru perioada 2012-2014 este o politică de cheltuieli restrictivă, prudentă și echilibrată construită pe principiul managementului financiar solid, având în vedere turbulențele și incertitudinile de pe piețele internaționale, dar și constrângerile interne.

Evoluția principalelor cheltuieli ale bugetului general consolidat în anii 2012-2014
- procente în PIB -

Coordonarea politicilor economice este esențială pentru refacerea echilibrului macroeconomic

Refacerea echilibrului macroeconomic pe termen mediu prin respectarea corelațiilor economice fundamentale este dependentă de coordonarea politicilor economice.

Corelarea politicilor economice este necesară pentru obiectivul aderării la Uniunea Economică și Monetară, dar acesta trebuie păstrat mai departe, în condițiile în care România trebuie să își găsească ritmul și resursele de dezvoltare.

Politica de cheltuieli publice trebuie să fie pusă în concordanță cu scopul dezvoltării, iar strategia de dezvoltare trebuie să fie asumată de toate segmentele societății românești.

Politica de cheltuieli pentru orizontul 2012-2014 va fi o politică restrictivă, echilibrată și prudentă formulată pe principiul sobrietății banului public

Principala provocare este asigurarea continuității ajustărilor, care nu vor fi însă la fel de semnificative și dure ca în anul 2010 având în vedere că evoluția economiei prefigurează o traiectorie sustenabilă.

Obiectivele politicii bugetare

- **Reducerea graduală a deficitului bugetar** la 4,4% din PIB în anul 2011, 3,0% din PIB în anul 2012, și 2,5% din PIB pentru anul 2013 și 2,2% din PIB în anul 2014, fiind compatibilă cu eliminarea deficitului excesiv până la finele anului 2012.

Acest obiectiv depinde de :

- eliminarea arieratelor;
- eforturile de menținere sub control a cheltuielilor bugetare.

Asigurarea unei finanțări adecvate a deficitului bugetar pe orizontul de referință

- **Continuarea ajustărilor și restructurarea sistemului de cheltuieli publice:**
 - încadrarea cheltuielilor cu salariile în 7,2% din PIB pentru anul 2012, 7,1% din PIB pentru anul 2013 și 6,8% din PIB pentru anul 2014
 - neacordarea de premii, prime și tichete de vacanță, tichete de masă și compensarea activității prestate în afara duratei normale a timpului de muncă exclusiv prin ore libere;
 - continuarea reducerii numărului de angajați în sectorul public, prin menținerea politicii de înlocuire a unui singur angajat din 7 care părăsesc sistemul;
- **Orientarea cheltuielilor spre proiecte de investiții cu rol în dezvoltarea economică**
 - Pe perioada 2012 -2014 cheltuielile cu investițiile reprezintă 7,3– 7,9% din PIB;
 - Vor fi continuate eforturile pentru îmbunătățirea și ierarhizarea cheltuielilor de capital în funcție de priorități, pentru a spori absorbția fondurilor europene prin utilizarea resurselor suplimentare alocate investițiilor în primul semestru.
 - În cazul în care absorbția crește suficient, va fi creat un spațiu fiscal mai mare pentru investiții începând cu jumătatea anului 2011.
- **Absorbția accelerată a fondurilor structurale**
 - modernizarea și consolidarea cadrului legislativ și de reglementare în domeniul investițiilor publice și în alte domenii relevante pentru absorbția fondurilor UE;
 - prioritizarea investițiilor pentru a asigura fonduri suficiente pentru proiectele esențiale;
 - consolidarea procesului de evaluare a proiectelor;
- **reforma prestațiilor de asistență socială**
 - Eficientizarea protecției sociale va reprezenta în continuare o prioritate, mai ales în domeniul inspecției sociale.
 - A fost elaborată o nouă Lege a Asistenței Sociale, care va consolida categoriile de prestații sociale existente în 9 și va înăspri criteriile de eligibilitate;
 - Eforturile în sfera inspecțiilor sociale au avut rezultate semnificative, numărul de persoane ce beneficiază de ajutoare de încălzire reducându-se semnificativ.
 - În total, măsurile de reformă a prestațiilor sociale vor genera economii de aproximativ 0,8% din PIB în intervalul 2010-2013.

Cheltuielile cu asistența socială vor reprezenta în perioada 2012-2014, 12,1-11,3% din PIB, ca urmare a măsurilor întreprinse pe această linie.

• restructurarea sectorului de sănătate

- Se așteaptă adoptarea legislației pentru instituirea sistemului de coplată a serviciilor medicale.
- Revizuirea cu asistență de la Banca Mondială a pachetului de servicii de bază asigurate de Guvern pentru a exclude acoperirea unor servicii medicale neesențiale.

implementarea legilor deja aprobate de Parlament ce vor genera economii bugetare pentru a ajunge la sustenabilitatea fiscală pe termen mediu, în domeniul fiscal bugetar, al salarizării personalului bugetar, al sistemului de pensii, în domeniul educației, prezentate pe larg în cadrul politicilor publice din cuprinsul strategiei.

- Noul Cod al Muncii, ce a intrat în vigoare pe 30 aprilie 2011, își propune să flexibilizeze piața muncii prin promovarea contractelor de muncă cu termen fix și a celor temporare, prin prelungirea perioadelor de probă și prin creșterea flexibilității programului de lucru.
- In ceea ce privește Legea dialogului social nr.62/2011, elementele cheie includ :
 - majorarea plafonului de reprezentare atât pentru sindicate cât și pentru patronate,
 - eliminarea contractului colectiv la nivel național,
 - și eliminarea extinderilor automate *erga-omnes* la nivel sectorial,
 - noua legislație va trebui să respecte directivele europene și principalele convenții ale UE și OIM.

Efectele politicii de cheltuieli pe orizontul de referință 2012-2014

Efectele principale ale politicii de cheltuieli sunt:

- Reducerea cheltuielilor de personal coroborat cu declinul cheltuielilor cu bunurile și serviciile vor fi de natură să contribuie la intrarea pe teritoriu negativ a dinamicii consumului guvernamental. Astfel, ponderea cheltuielilor bugetare va fi cuprinsă între 36,9- 36,1% în PIB pe orizontul 2012-2014, față de 38,9 - 37,6% din PIB pe orizontul 2009-2011.
- Aceste ajustări crează spațiul fiscal pentru cheltuielile de investiții.
- Dacă este integral implementată, reforma în domeniul cheltuielilor publice va contribui la sustenabilitatea efortului de consolidare pe care țara noastră îl face în prezent, studiile indicând că episoadele de ajustări susținute se bazează mai ales pe reduceri de cheltuieli.

3.2.2. Politici publice

3.2.2.1. Politica salarială

Politică salarială determinată de:

Măsurile anticriză întreprinse începând cu anul 2009 de către Guvern, sprijinit de FMI, UE și Banca Mondială, care au contribuit la normalizarea condițiilor financiare și la reducerea dezechilibrului dintre productivitatea muncii și salarii, echilibru rupt încă din anul 2008 când au avut loc majorări salariale necontrolate combinate cu o creștere a numărului de salariați din sectorul bugetar.

Necesitatea asigurării sustenabilității pe termen lung a finanțelor publice și fundamentul pentru asigurarea stabilității macroeconomice.

Necesitatea respectării angajamentelor asumate de România cu organismele internaționale în cea ce privește numărul de angajați și cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat.

Măsuri de politică salarială în anul 2011

Prin Legea nr.275/2010 a fost aprobat plafonul nominal al cheltuielilor de personal aferente bugetului general consolidat la nivelul de 39 miliarde lei, la care se adaugă 1,574 miliarde lei contribuții plătite de angajator pentru personalul militar ajungând în total la 7,5% din PIB.

Începând cu 1 ianuarie 2011, cuantumul brut al drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice, astfel cum au fost acordate pentru luna octombrie 2010, se majorează cu 15%, asigurându-se o recuperare parțială a diminuării de 25% a salariilor personalului din sectorul bugetar aprobată prin Legea nr.118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar. De asemenea se continuă politica de înlocuire a unui angajat din 7 care părăsesc sistemul bugetar. Pentru anul 2011 se are în vedere neacordarea de premii, prime de vacanță, tichete de vacanță, tichete de masă (cu excepția personalului din instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii), compensarea numai cu timp liber corespunzător a orelor efectuate peste durata normală a timpului de muncă.

Măsuri de politică salarială în anul 2012

Pentru anul 2012 politica salarială promovată este în concordanță cu ultimele evoluții ale mediului intern și internațional, cadrul legislativ în vigoare, precum și măsurile fiscale și bugetare ce se vor implementa pe orizontul de referință.

De asemenea, se va continua aplicarea etapizată a Legii-cadru nr.284/2010, astfel încât prin majorări succesive ale salariilor de bază, soldelor/salariilor de funcție și indemnizațiilor lunare de încadrare în plată să se ajungă la nivelul de salarizare stabilit conform anexelor la lege.

În anul 2012, valoarea de referință corespunzătoare coeficientului de ierarhizare 1,00 se menține la nivelul de 600 lei.

Plafonul cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat stabilit pentru anul 2012, exprimat ca procent în produsul intern brut, este de 7,2%, respectându-se prevederile Legii nr.275/2010 pentru aprobarea unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar.

Cheltuielile de personal ale bugetului general consolidat sunt în sumă de 42,5 miliarde lei, la stabilirea căreia s-au avut în vedere următoarele ipoteze:

- reducerea numărului de angajați din sectorul bugetar prin continuarea politicii de înlocuire a unui singur angajat din 7 care părăsesc sistemul bugetar;
- neacordarea de premii, prime și tichete de vacanță, tichete de masă și compensarea activității prestate în afara duratei normale a timpului de muncă exclusiv prin ore libere;

Măsurile salariale, precum și alte reglementări în domeniul cheltuielilor de personal în anul 2012 vor face obiectul legii speciale de salarizare elaborate în baza Legii-cadru nr.284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

3.2.2.2. Politica în domeniul ocupării forței de muncă

România, în domeniul ocupării forței de muncă, în perioada 2012-2014, continuă să aibă în vedere atingerea țintei naționale de creștere a ratei de ocupare până la 70% pentru populația din grupa de vârstă 20-64 ani în orizontul anului 2020, în contextul Strategiei Europa 2020.

Prin „Programul de ocupare a forței de muncă”, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă implementează un set integrat de măsuri de stimulare a ocupării în conformitate cu oportunitățile oferite de piața muncii și cerințele persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, căruiia îi sunt alocate pentru anul 2011, din bugetul asigurărilor pentru șomaj cca. 5%, respectiv 249,4 milioane lei.

Obiective generale ale
Programului de ocupare a
forței de muncă

Obiective specifice ale
Programului de ocupare a
forței de muncă

Măsurile prevăzute a se
implementa prin
Programul de ocupare a
forței de muncă

- Creșterea gradului de ocupare și promovarea incluziunii sociale;
- Facilitarea tranziției de la șomaj către ocupare;
- Consolidarea competențelor profesionale ale persoanelor în căutare de loc de muncă;
- combaterea efectelor șomajului;
- incluziunea socială a grupurilor vulnerabile pe piața forței de muncă;
- grad ridicat de adaptabilitate a forței de muncă la cerințele pieței muncii;
- asigurarea egalității de șanse pe piața muncii;
- păstrarea unui nivel redus al șomajului în condițiile continuării restructurărilor prin creșterea calității ocupării și a siguranței locului de muncă, simultan cu crearea de oportunități de pregătire profesională adaptată la cerințele pieței muncii.
- **acordarea de servicii gratuite de mediere pe locurile de muncă vacante sau nou create;**
- **acordarea de servicii gratuite de informare și consiliere profesională persoanelor în căutarea unui loc de muncă;**
- **stimularea reîncadrării în muncă prin acordarea de alocații pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea șomajului;**
- **stimularea mobilității forței de muncă;**
- **organizarea de cursuri de formare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă;**
- **acordarea gratuită de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri;**
- **acordarea de subvenții angajatorilor pentru încadrarea persoanelor aparținând unor categorii dezavantajate sau cu acces mai greu pe piața muncii;**
- **acordarea de acompaniament personalizat tinerilor cu risc de marginalizare socială.**

Începând cu 30 aprilie 2011, a intrat în vigoare Noul Cod al Muncii, care își propune să flexibilizeze piața muncii prin promovarea contractelor de muncă cu termen fix și a celor temporare, prin prelungirea perioadelor de probă și prin creșterea flexibilității programului de lucru. De asemenea, a fost aprobată Legea dialogului social nr.62/2011 care modifică negocierile colective și alte relații de muncă, reunește reglementările privind patronatele, sindicatele, dialogul social, conflictele colective de muncă, constituirea Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social, organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social. Elementele cheie ale reformei dialogului social includ majorarea pragului de reprezentativitate atât pentru sindicate cât și pentru patronate, eliminarea contractului colectiv la nivel național și eliminarea extinderilor automate *erga-omnes* la nivel sectorial.

Având drept scop creșterea ratei de participare a tinerilor la piața muncii Guvernul a adoptat în prima parte a anului 2011 un proiect legislativ privind stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor aparținând întreprinzătorilor tineri, debutanți în afaceri – firme starter care se află în dezbateri în Parlament. Totodată a fost aprobată Legea nr.106/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr.279/2005 privind ucenicia la locul de muncă.

ANOFM a inclus în Programul de ocupare a forței de muncă pentru anul 2011:

- Programul 150 , special pentru 150 de localități din mediul rural**
- Programul 40, special pentru 40 de localități urbane**
- Programul 145, special pentru comunități cu număr mare de etnici romi**
- Program special pentru elevi și studenți.**

Măsuri de protecție socială a șomerilor: - asigurarea în continuare a sumelor necesare pentru plata indemnizațiilor de șomaj.

3.2.2.3. Politica în domeniul asigurărilor și asistenței sociale

3.2.2.3.1. Politica în domeniul pensiilor

În urma analizei de detaliu a sistemului de pensii publice și a evoluției acestuia în corelație cu tendințele macroeconomice și demografice din România, s-au conturat o serie de probleme majore, prezente și viitoare. Pentru România care avea unul dintre cele mai nesustenabile sisteme publice de pensii din întreaga comunitate europeană s-a impus **promovarea unor măsuri de reformă** care au avut ca scop îmbunătățirea sistemului de pensii existent.

Principalele măsuri de reformă în vederea îmbunătățirii sistemului de pensii

În acest scop a fost adoptată **legea privind sistemul unitar de pensii** care să asigure cadrul de reformă în următoarele direcții:

- asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale prin încadrarea cheltuielilor cu pensiile și alte drepturi de asigurări sociale în limite sustenabile;
- asigurarea unei egalități de tratament pentru beneficiarii sistemului public de pensii prin eliminarea inechităților care mai există în sistemul public de pensii, dar și a regimurilor speciale, inechitabile și costisitoare, reglementate prin legi speciale de care beneficiază anumite categorii profesionale;
- menținerea standardelor de viață ale pensionarilor în plată prin trecerea graduală la indexarea valorii punctului de pensie cu rata inflației;
- armonizarea sistemului public de pensii național cu practica europeană și cu recomandările Uniunii Europene în domeniul pensiilor publice;
- implementarea sistemului unitar de pensii publice în vederea susținerii pe termen mediu și lung a drepturilor de asigurări sociale.

Descrierea situației actuale

Începând cu data de 1 ianuarie 2011 sistemul public de pensii este reglementat de **Legea nr.263/2010 privind sistemul unitar de pensii**, act normativ care abrogă prevederile Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

Apariția unor sisteme speciale de pensii publice care au introdus o serie de privilegii și tratamente favorabile unor categorii profesionale, a condus la crearea unui decalaj uriaș între cea mai mare și cea mai mică pensie plătită de stat. Existența unor acte normative care reglementau organizarea și funcționarea diferitelor sisteme de pensii de tip public îngreunau în mod evident funcționarea sistemului de pensii.

Principalele aspecte reglementate în Legea nr.263/2010

- Creșterea graduală a vârstelor standard de pensionare pentru femei la 63 de ani în ianuarie 2030;
- Creșterea vârstelor de pensionare pentru cadrele militare în activitate, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale;
- Integrarea persoanelor aparținând sistemelor speciale de pensii în sistemul unitar de pensii publice;
- Procedura de stabilire a valorii punctului de pensie:
 - începând cu anul 2012 și până în anul 2020, valoarea punctului de pensie se va majora anual cu 100% rata inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, din anul precedent. Dacă unul din indicatori are valoare negativă, se utilizează cel cu valoare pozitivă;
 - din anul 2021, se majorează anual cu 100% din rata inflației plus 45% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, din anul precedent. Procentul din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, se reduce gradual cu câte 5% în fiecare an;
 - din anul 2030, valoarea punctului de pensie se majorează anual cu 100% rata inflației realizată în anul precedent.

Obiective și măsuri de implementare

- Creșterea numărului de contribuabili la sistemul unitar de pensii publice cu cei care realizează venituri din profesii liberale, manageri, asociații familiale;
- Descurajarea numărului de pensionări anticipate parțiale.
 - Asigurarea sustenabilității financiare a sistemului public de pensii pe baza principiilor contributivității și solidarității sociale;
 - Promovarea unor reglementări referitoare la sistemul pensiilor private și cel al pensiilor ocupaționale, ca elemente ale reformei sistemului de pensii.

Rezultate așteptate

- ✓ Susținerea puterii de cumpărare a pensiilor din sistemul public
- ✓ Sustenabilitatea financiară a sistemului public de pensii
- ✓ Implementarea sistemului unitar de pensii publice
- ✓ Eliminarea inechităților existente în sistemul public de pensii
- ✓ Eficientizarea utilizării fondurilor publice

Tendințe și probleme care au un impact fiscal-bugetar semnificativ pentru perioada 2012-2014

- Majorarea începând cu 1 ianuarie 2011, a punctajelor anuale realizate de pensionarii care au desfășurat activitate în fostele grupe I și II de muncă, potrivit reglementărilor Legii nr.263/2010, respectiv cu data de 1 ianuarie 2014 a punctajelor lunare pentru persoanele care au desfășurat activități în condiții deosebite de muncă.
- Modificarea procedurii de stabilire a valorii punctului de pensie.

3.2.2.3.2. Politica în domeniul asistenței sociale

1. Finanțarea prestațiilor de asistență socială, a pensiilor pentru agricultori și a celorlalte indemnizații reparatorii, precum și a programelor de interes național

Programul are în vedere susținerea măsurilor de protecție a familiei și copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a celor provenite din medii defavorizate și a tuturor celor care se află în risc de sărăcie și excluziune socială, finanțarea pensiilor pentru agricultori, acordarea diverselor categorii de

drepturi reparatorii: veterani de război, persoane persecutate sau deportate din motive politice sau etnice, eroi și urmași ai eroilor revoluției.

- Obiective**
- asigurarea sustenabilității financiare a sistemului de asistență socială;
 - combaterea riscului de excluziune socială

În următoarea perioadă se va acționa în vederea:

- elaborării Legii Asistenței Sociale, act normativ cadru care să stabilească principiile, formele de organizare și structura sistemului de beneficii și servicii de asistență socială. Acestea vor conduce la o coordonare mai bună a acțiunii sociale prin corelarea sensibilă între acordarea transferurilor financiare și a serviciilor sociale disponibile și se va urmări reducerea erorilor, fraudei și corupției în sistem prin asigurarea unei verificări încrucișate a tuturor informațiilor necesare stabilirii drepturilor;
- actualizării legislației privind serviciile sociale pentru alinierea cu ultimele evoluții în domeniu înregistrate la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene.

Prin Legea nr.1/2011 a educației naționale au fost instituite două noi măsuri sociale pentru sprijinirea familiilor cu copii, în vederea susținerii educării acestora. Astfel, potrivit prevederilor art. 27 a fost instituit cuponul social, care se acordă în scop educațional, în funcție de veniturile familiei, iar în temeiul art. 356 se acordă echivalentul a 500 euro pentru fiecare copil cetățean român, născut după data intrării în vigoare a legii, drepturi ce se vor plăti începând cu anul 2013.

Totodată, este de menționat faptul că, așa cum se specifică în Strategia privind reforma în domeniul asistenței sociale, aprobată prin Memorandum în martie 2011, începând cu anul 2013 venitul minim garantat, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzirea locuinței vor fi consolidate într-o singură prestație, respectiv venitul minim de inserție. Acesta se va adresa familiilor cu venituri reduse și va asigura, în timp, atingerea țintei propuse în Programul național de reformă, pe baza Strategiei Europene 2020, de diminuare a sărăciei.

2. Planificarea, elaborarea și implementarea strategiilor și politicilor în domeniul social

Acest program se referă la activitatea direcțiilor din cadrul aparatului central al MMFPS și din cadrul instituțiilor din subordinea și coordonarea acestuia, precum și la gestionarea fondurilor externe. Toate aceste structuri au ca atribuții propunerea, elaborarea și implementarea politicilor și actelor normative, dar și punerea în practică, monitorizarea și evaluarea acestora.

- Obiective**
- crearea unei administrații publice performante, responsabile, compatibile cu exigențele comunitare
 - îmbunătățirea capacității de elaborare și promovare a politicilor în domeniul social
 - eficientizarea capacității de administrare a aparatului central
 - gestionarea eficientă a fondurilor externe

3.2.2.4 Politică în domeniul sănătății

I. Descriere a modului de implementare a politicilor/reformelor/programelor asumate prin Strategia fiscal-bugetară pentru perioada (SFB) 2011-2013

Respectând obiectivele de reformă stabilite în Programul de Guvernare 2009-2012 și asumate prin *Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2011-2013*, Ministerul Sănătății a realizat până în prezent următoarele măsuri:

- 1) Reorganizarea instituțională în sănătate
- element esențial pentru gestionarea eficientă a resurselor umane și financiare din domeniul sănătății publice.
 - constituirea atât la nivel central, cât și la nivel local, a unor structuri care să surprindă îndeaproape și cu promptitudine nevoile reale de sănătate ale populației din comunități.
 - se va îmbunătăți capacitatea de reglementare, de elaborare de politici și strategii

în domeniul sănătății publice.

- se vor dezvolta competențele de supraveghere, de monitorizare și controlului în sănătate și se va asigura calitatea serviciilor de asistență medicală.

- prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.48/2010 pentru descentralizarea sistemului sanitar, s-a realizat transferul unui număr semnificativ de spitale (370 din totalul de 435) în administrarea consiliilor locale și județene.

- prevederea din OUG nr.48/2010 conform căreia managerul unității va încheia contractul de management cu conducerea administrației locale și nu cu ministrul sănătății, cum se întâmpla înainte de acest act normativ.

- prin OUG nr.48/2010 și prin OG nr.18/2010, s-a aprobat ca plata obligațiilor unităților sanitare publice cu paturi, raportate în limita sumei de 859.863 mii lei, înregistrate peste termenul de scadență la data de 30 iunie 2010, să se efectueze din sumele aprobate de la bugetul de stat, în bugetul Ministerului Sănătății, alocate prin transfer în bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

2) Descentralizarea unităților sanitare cu paturi către autoritățile publice locale

• Reducerea capacității excedentare de internare:

- trei comisii conduse de secretarii de stat și de subsecretarul de stat s-au deplasat în teritoriu și au realizat o evaluare complexă a sistemului spitalicesc.

- au avut loc consultări extinse cu conducerea unităților sanitare, a direcțiilor de sănătate publică, precum și cu reprezentanții administrațiilor locale.

- au avut la bază evaluarea comparativă a indicatorilor de activitate de la nivelul fiecărei secții din spitalele respective, și au respectat principiul potrivit căruia prin aceste modificări nu trebuie să fie afectată calitatea asistenței medicale acordată pacienților.

- s-au luat măsurile necesare pentru micșorarea capacității excedentare de internare a spitalelor din România, prin reducerea unui număr de aproximativ 9000 de paturi la nivel național.

• Adoptarea Planului național de paturi pentru perioada 2011-2013:

În conformitate cu art. 169 din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, Ministerul Sănătății a elaborat și urmează să implementeze acest Plan.

• Reducerea cheltuielilor de personal în structurile spitalicești:

- reducerea personalului de conducere (ajungându-se în final la o cifră totală de cca. 500 de posturi de conducere reduse).

- a fost adoptat un nou normativ de personal, care va permite păstrarea personalului implicat direct în actul medical, concomitent cu o reducere semnificativă a personalului TESA și a muncitorilor angajați în spitale, astfel încât să fie posibilă încadrarea acestor unități sanitare în prevederile OUG nr.48/2010 conform cărora proporția cheltuielilor aferente drepturilor de personal nu trebuie să depășească 70% din sumele decontate de casele de asigurări de sănătate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate pentru serviciile medicale furnizate, precum și din sumele asigurate din bugetul Ministerului Sănătății cu această destinație.

• Elaborarea criteriilor de clasificare a spitalelor:

- au fost elaborate criteriile de clasificare a spitalelor și vor fi dezvoltate principiile dotării acestora cu aparatură medicală conform clasificării.

- se vor stabili pentru fiecare nivel care sunt competențele și criteriile de acceptare în finanțare pentru tratamentul diferitelor patologii, care sunt specialitățile medicale obligatorii și ce tipuri de servicii medicale pot să fie acordate (ambulatoriu, tratamente de zi, internare).

• Modificarea structurii și competențelor managementului spitalelor și creșterea autonomiei acestora:

3) Eficientizarea și creșterea autonomiei manageriale a spitalelor

- Ministerul Sănătății a inițiat procesele de delegare către managementul spitalului a competențelor privind modificarea structurii, a personalului și deciziile privind realocarea internă a resurselor bugetare.

- OUG nr.48/2010 prevede că managerul este cel care înaintea propunerea privind structura organizatorică, reorganizarea, restructurarea, schimbarea sediului și a denumirii unității, iar aprobarea acesteia este de competența conducătorului instituției superioare ierarhic (primarul sau președintele consiliului județean, în cazul spitalelor descentralizate), cu avizul Ministerului Sănătății.

- s-a modificat structura de conducere a spitalelor, prin apariția consiliilor de administrație, organisme care au atribuții și competențe efective în coordonarea managementului unității sanitare.

- Implementarea de ghiduri și protocoale terapeutice:

- introducerea acestei măsuri impune o anumită disciplină în modul de abordare a tratamentului cunoscută fiind oferta destul de largă a produselor farmaceutice, în sensul aplicării celui mai bun tratament cu costurile cele mai scăzute.

- în anul 2010 au fost finalizate 19 ordine ale ministrului sănătății, prin care au fost aprobate un număr de 174 de ghiduri de practică medicală.

- Implementarea unui nou Sistem DRG:

- în România, datorită faptului că nu există valori relative naționale care să se bazeze pe costuri reale, se utilizează valori preluate și corelate parțial, care sunt specifice sistemului de sănătate australian.

- preluarea acestor valori conduce la situația actuală, în care tariful plătit de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) nu acoperă costurile medii ale spitalului, mai ales pentru cazurile mai complicate, cu durată lungă de spitalizare.

- pentru rezolvarea acestor disfuncționalități, Ministerul Sănătății, în colaborare cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate și cu Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar, trebuie să stabilească modalitățile de modificare și de perfecționare a mecanismelor de finanțare, prin elaborarea unui sistem DRG specific condițiilor din România.

- Egalizarea tarifului pe caz ponderat (TCP) și revizuirea finanțării pe paturi de bolnavi cronici:

Ministerul Sănătății a inițiat egalizarea tarifelor pe caz ponderat (TCP), scopul fiind plată egală pentru toate unitățile la cazurile similare de complexitate medicală. De asemenea, pentru diminuarea unei alte surse de inechitate de finanțare, se va avea în vedere și o regândire a modalității de plată pentru cazurile cronice internate în spitale.

Domeniile prioritare aferente *programelor naționale de sănătate* derulate în anul 2010 au vizat:

- profilaxia bolilor transmisibile;
- monitorizarea factorilor determinanți din mediul de viață și muncă;
- promovarea sănătății și educației pentru sănătate;
- profilaxia și tratamentul bolilor netransmisibile;
- intervenții profilactice și curative în domeniul sănătății femeii și copilului;
- asigurarea tratamentului în străinătate pentru pacienții cu afecțiuni care nu pot fi tratate în țară;
- asigurarea accesului la medicamentele acordate în ambulatoriu pentru pensionarii cu venituri realizate numai din pensii de până la 700 lei/lună.

De subliniat este și faptul că în anul 2010 au fost introduse noi programe naționale de sănătate. Acestea vizează promovarea alimentației sănătoase și prevenirea obezității la copil, screening-ul pentru depistarea precoce a scoliozei la copii și programul de tratament invaziv al infarctului miocardic acut..

În cursul anului 2010 au fost întreprinse următoarele măsuri:

5) Implementarea unei noi strategii a medicamentului

1. *Stabilirea prețurilor la medicamente.*
2. *Prețul de referință la medicamente* - Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) a început implementarea unui plan de măsuri care au ca element principal schimbarea modului de prescriere și eliberare a medicației în ambulatoriu, precum și un nou sistem de calcul al prețului de referință al medicamentelor.
3. *Continuarea Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor* cu venituri realizate din pensii, pensionarii cu un venit de până la 700 lei beneficiază de o compensare cu 90% din prețul de referință al medicamentelor.
4. *Introducerea mecanismului de cost-volum:* - aplicarea unui mecanism cost-volum ce presupune o contribuție trimestrială rezultată din vânzarea medicamentelor incluse în Programele Naționale de Sănătate, medicamentelor de care beneficiază asigurații în tratamentul ambulatoriu cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală și a medicamentelor de care beneficiază asigurații în tratamentul spitalicesc.
5. *Elaborarea legislației farmaceutice* prin modificarea Legii farmaciei nr. 266/2008 republicată, prezentată mai întâi ca Proiect de Lege și apoi concretizată prin OUG nr.130/2010.
6. *Elaborarea Regulilor de Bună Practică Farmaceutică* concretizate prin Ordinul ministrului sănătății nr.75/2010.

6) Programe de sănătate cu finanțare externă

- *Programul "Reforma sistemului de sănătate – faza a doua"*, finanțat prin două credite externe de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (65,1 mil. EUR), respectiv de la Banca Europeană de Investiții (66,4 mil. EUR), la care se adaugă contribuția Guvernului României (36,4 mil. EUR).
- *Proiecte în cadrul programelor structurale* - în vederea atragerii de fonduri externe pentru realizarea priorităților Guvernului României în domeniul sanitar, Ministerul Sănătății, derulează 54 de proiecte, în valoare de 590.652,91 mii lei finanțate în cadrul programelor structurale și alte instrumente de finanțare.

7) Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii furnizorilor de servicii medicale și dotarea acestora cu aparatură/ echipamente medicale și mijloace de transport specifice

- S-au alocat, în anul 2010, fonduri totalizând suma de 217,87 mil. lei pentru dotări ale unităților sanitare, din care enumerăm:
 - au fost achiziționate echipamente și aparatură medicală performante pentru 112 unități sanitare (ex. 5 centre mobile de hematologie, 50 aparate de radiologie mobilă, 200 aparate de ventilație, 100 monitoare funcții vitale, 23 analizoare de gaze sanguine, etc.);
 - au fost dotate cu sisteme de avertizare a incendiilor, un număr de peste 59 unități sanitare;
 - s-a continuat programul de înnoire a parcului auto a serviciilor județene de ambulanță și a ISU-SMURD, în anul 2010 fiind achiziționate 25 ambulante;
- S-a continuat *programul de reabilitare a unităților sanitare*, alocându-se pentru reparații capitale și consolidări clădiri fonduri în sumă de 325,27 mil. lei - au fost reabilitate, în anul 2010, peste 110 unități sanitare, iar la un număr de 12 unități sanitare au fost executate lucrări pentru consolidarea clădirilor acestora;
- Pentru *continuarea lucrărilor la obiectivele de investiții începute în anii anteriori* au fost alocate fonduri în sumă de 115,87 mil. lei, - realizând în anul 2010 finalizarea a 6 dintre aceste obiective de investiții.

8) Informatizarea sistemului sanitar

A fost finalizată la termen implementarea la nivelul întregii țări a Sistemului Informatic Unic Integrat (SIUI) concretizându-se prin lansarea la 15 decembrie 2010

a variantei re tehnologizate și centralizate.

II. Descrierea politicilor și finanțarea acestora în perioada 2012-2014

Ministerul Sănătății elaborează politici, strategii și programe de acțiune în domeniul sănătății populației, coordonează și controlează implementarea acestora la nivel național, regional și local și răspunde de realizarea procesului de reformă în domeniul sanitar. Totodată, Ministerul Sănătății organizează, coordonează, îndrumă activitățile pentru asigurarea sănătății populației și acționează pentru prevenirea și combaterea practicilor care dăunează sănătății.

Pentru asigurarea unui spor de venituri în sistemul de sănătate, în anul 2011 a fost coborât plafonul de la care pensionarii trebuie să plătească contribuție pentru asigurările sociale de sănătate. Totodată în cursul anului 2011 se preconizează aprobarea actului normativ care să permită introducerea unei coplăți modeste a serviciilor medicale anticipându-se intrarea ei în vigoare în anul 2012.

Prin implementarea *Planului național de paturi pentru perioada 2011-2013* Ministerul Sănătății urmărește ca România să se apropie în următorii 3 ani de media europeană de 5,61 paturi la mia de locuitori, prin **reducerea numărului de paturi** aprobate pentru contractare cu casele de asigurări de sănătate, atât pentru segmentul spitalelor publice, cât și private la 123.127 paturi, adică 5,72 paturi la mia de locuitori, în anul 2013. Începând din luna iulie 2011 numărul de paturi va scădea de la 135.200 la 129.500, iar în 2012 la 125.639 paturi. (conform HG. nr.303/2011 pentru aprobarea Strategiei naționale de raționalizare a spitalelor).

- Ministerul Sănătății derulează un amplu proiect pentru **modernizarea infrastructurii unităților medicale și pentru asigurarea unei dotări corespunzătoare cu aparatură și echipamente medicale.**

- în vederea asigurării **calității serviciilor medicale**, Ministerul Sănătății are ca obiective acreditarea spitalelor și asigurarea unor practici medicale unitare bazate pe ghiduri de practică și protocoale terapeutice.

-- asigurarea unei **finanțări sustenabile** și eficient utilizate a sistemului sanitar, atât prin modificarea finanțării spitalelor prin sistemul asigurărilor de sănătate, cât și prin remodelarea cererii de servicii medicale. Se urmărește, astfel, **reducerea internărilor la nivelul spitalelor**, care vor fi însoțite, ca în multe alte țări, de o creștere concomitentă a numărului de pacienți tratați în regim ambulatoriu, iar asistența medicală ambulatorie s-a dovedit, prin progresele înregistrate în ultimii ani.

-- a fi o alternativă pentru internarea în spital, fără diminuarea calității îngrijirilor acordate pentru problemele de sănătate în cauză.

- Ministerul Sănătății urmărește **eficientizarea serviciilor de sănătate** și un mai bun control al cheltuielilor publice, printr-o serie de măsuri care vor fi implementate în perioada următoare: clasificarea spitalelor și aplicarea Planului național privind raționalizarea spitalelor, stabilirea pachetului de servicii de bază pentru asigurați, implementarea mecanismului de coplată în cadrul sistemului de sănătate, modificarea formulei de decontare a medicilor de familie prin majorarea cotei de rambursare pentru servicii și implementarea unei strategii coordonate de resurse umane în domeniul medical.

- Se vor continua eforturile de restructurare a sectorului de sănătate pentru a asigura funcționarea la standarde de calitate a sistemului de asistență medicală în limitele alocărilor bugetare și pentru a preveni apariția altor arierate.

- **Informatizarea sistemului de sănătate** - Introducerea în componența naturală a proiectului SIUI a Cardului Național de Sănătate începând din 2012, implementarea de către CNAS a două proiecte care privesc Fișa Electronică a Pacientului (EHR) și e-Prescrierea și introducerea unui sistem transparent și integrat conduce la o mai bună monitorizare a cheltuielilor cu efect în eficientizarea acestora la nivelul întregului sector.

În ceea ce privește susținerea sectorului privat, Ministerul Sănătății, intenționează, pe termen mediu, să introducă mecanisme financiare și pachete stimulative pentru atragerea în circuitul de finanțare a sistemului de asigurări publice de sănătate a companiilor private, ceea ce va genera resurse suplimentare de finanțare și va contribui semnificativ la creșterea calității serviciilor medicale prestate. Se urmărește

*Măsurile de reformă din
domeniul sănătății*

dezvoltarea parteneriatului public-privat și a managementului privat în sistemul public, precum și stimularea investițiilor private în sistemul sanitar.

Priorități strategice pe termen mediu în domeniul sănătății

1. Creșterea calității vieții prin îmbunătățirea stării de sănătate a populației, în condițiile compatibilizării sistemului sanitar românesc cu cel din Uniunea Europeană;
2. Aprobarea strategiei naționale de dezvoltare a serviciilor sanitare pe o perioadă de minimum 8 ani;
3. Dezvoltarea programelor de prevenție și de depistare precoce a bolilor;
4. Garantarea accesului tuturor cetățenilor la servicii de sănătate de înaltă calitate;
5. Creșterea graduală a resurselor alocate, pentru asigurarea unui sistem de sănătate la nivel european;
6. Redresarea și dezvoltarea asistenței medicale din mediul rural;
7. Participarea personalului sanitar la un program de educație continuă, garantat de către stat;
8. Asigurarea transparenței în cheltuirea banilor publici.

În vederea atingerii obiectivelor strategice **vor fi implementate următoarele direcții de activitate:**

1. Susținerea asistenței medicale primare:

- Dezvoltarea medicinei de familie prin creșterea alocațiilor din fondul de asigurări de sănătate, care va permite medicilor de familie să participe la programe de supraveghere a mamei și copilului, de prevenție și supraveghere a bolilor cronice cu impact în sănătatea publică.
- Asigurarea unei asistențe medicale primare, accesibilă în egală măsură pentru locuitorii tuturor județelor țării, pornind de la medicina de familie, prin asistența medicală ambulatorie și până la cea spitalicească.
- Dezvoltarea accentuată a serviciilor de îngrijiri la domiciliu printr-o colaborare strânsă cu structurile de specialitate ale autorităților publice locale.

2. Dezvoltarea ambulatoriului de specialitate

- Modernizarea ambulatoriului de specialitate prin creșterea alocării fondurilor și accesarea de programe cu finanțare europeană.
- Dezvoltarea parteneriatului public-privat și atragerea mediului de afaceri în dezvoltarea de rețele sanitare integrate.
- Monitorizarea procesului de descentralizare în sistemul de sănătate și creșterea gradului de implicare a administrației locale în managementul spitalicesc.
- Implementarea Planului Național privind Raționalizarea Spitalelor și a planurilor regionale și locale privind spitalele.

3. Eficientizarea și modernizarea serviciilor spitalicești și a managementului acestora

- Introducerea unui nou mecanism de finanțare a spitalelor, cofinanțare de la autoritățile locale și stabilirea unor plafoane pentru cheltuielile de personal.
- Mecanisme de stimulare a sistemului de internări de zi și a îngrijirilor la domiciliu.
- Îmbunătățirea managementului spitalelor prin introducerea indicatorilor de performanță și de calitate a serviciilor.
- Demararea efectivă a procesului de acreditare a spitalelor.
- Realizarea unei rețele de spitale de urgență regionale la standarde europene.
- Reabilitarea spitalelor publice la nivelul normelor de funcționare și dotare din Uniunea Europeană.
- Extinderea rețelei de centre medico-sociale care să permită degrevarea spitalelor de pacienții cu probleme predominant sociale și nu medicale.

4. Dezvoltarea sistemului de urgență prespitalicesc

- Creșterea finanțării sistemului de urgență și dezvoltarea serviciilor de tip SMURD, astfel încât acestea să acopere toate zonele țării.
- Asigurarea de mijloace de transport medical, inclusiv aerian sau naval.
- Introducerea sistemului de ambulanță comunitară pentru asigurarea urgențelor din teritoriu în special în zonele aflate la mari distanțe de spitale, în cooperare cu autoritățile locale.

5. Asistența cu medicamente a populației și politica medicamentului:

- Garantarea susținerii financiare de către stat a programelor naționale de sănătate (tuberculoza, cancer, HIV/SIDA, dializa etc.).
- Garantarea accesibilității la medicamente compensate și gratuite pentru toată perioada anului. Revizuirea listelor de medicamente compensate și gratuite, trecerea la medicamente generice acolo unde este posibil.
- Compensarea, în funcție de posibilitățile bugetare, în proporție de 90% din prețul de referință, al medicamentelor pentru pensionari și persoane cu venituri mici.
- Asigurarea, conform posibilităților bugetare, de medicamente gratuite pentru copii, elevi, studenți, gravide și lăuze.
- Stimularea deschiderii de farmacii și puncte farmaceutice în mediul rural sau zone izolate.
- Stabilirea transparentă a prețurilor și a criteriilor de compensare în funcție de eficacitate și eficiență.

6. Asistența sanitară în mediul rural:

- Stimularea folosirii de personal medical contractual pe perioada determinată pentru asigurarea cu personal în zonele sau domeniile deficitare, plata în funcție de eficiența și de finalitatea actului medical.
- Dezvoltarea unei rețele de centre multifuncționale pentru asistența medicală de bază.
- Dezvoltarea centrelor de permanență pentru asigurarea asistenței medicale permanente în mediul rural, precum și dotarea cu ambulante de intervenție a centrelor de permanență din mediul rural.
- Asigurarea caravelor medicale (radiologie și laborator de analize) în zonele rurale și greu accesibile constituite din 15-20 unități mobile repartizate geografic.

7. Dezvoltarea sănătății publice:

- Extinderea programului național de imunizări conform practicilor din UE.
- Dezvoltarea capacității de reacție rapidă la amenințările la adresa sănătății.
- Corelarea acțiunilor din România cu Programul Comunitar în domeniul sănătății pentru perioada 2008-2013 stabilit de Uniunea Europeană.
- Deplasarea accentului către serviciile preventive de sănătate și creșterea nivelului de educație pentru sănătate a populației în vederea adoptării comportamentelor sănătoase.

8. Planificarea resurse umane în domeniul medical:

- Elaborarea Planului Național de Resurse Umane în Sistemul Serviciilor de Sănătate Publică din România.
- Identificarea atât a unor facilități pentru atragerea personalului medical, cât și a unor modalități flexibile de furnizare de servicii medicale în zonele izolate, defavorizate economic.
- Creșterea competențelor profesionale ale personalului medical.

3.2.2.5. Politica în domeniul învățământului

Obiectivul educației din România este dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și asumarea unui sistem de valori necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, participarea cetățenească activă în societate, incluziune socială și angajare pe piața muncii. Pentru a atinge acest obiectiv, statul promovează un învățământ orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, volitive și acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate. Transmiterea acestor valori

către tânăra generație va sprijini trecerea României la o economie durabilă, inteligentă și ecologică – concepte cheie ale Strategiei Europa 2020, în cadrul căreia cunoașterea, inovarea și o mai bună utilizare a resurselor reprezintă factori hotărâtori ai prosperității.

Intrarea în vigoare a Legii educației naționale nr.1/2011 a reprezentat un pas înainte în procesul de schimbare a statului, prin plasarea educației în centrul proiectului România de mâine. Măsurile de implementare a legii se bazează pe finanțări realizate pe criterii relevante și în funcție de performanță. Odată cu intrarea în vigoare a Legii educației naționale nr.1/2011, există certitudinea că alocarea resurselor duce în mod direct la creșterea calității educației și nu la disiparea ei.

Politicele educaționale rezultate prin aplicarea Legii educației naționale nr.1/2011 vizează:

- ✓ Acces egal la educație și formare profesională de calitate, inclusiv în învățământul cu predare în limbile minorităților naționale
- ✓ Implementarea educației timpurii ca prioritate a sistemului de învățământ
- ✓ Modernizarea structurii sistemului de învățământ preuniversitar
- ✓ Crearea unui curriculum pentru sistemul de învățământ preuniversitar orientat spre formarea de competențe
- ✓ Regândirea sistemului de evaluare și examinare
- ✓ Asigurarea predictibilității sistemului de învățământ preuniversitar prin aplicarea principiului „finanțarea urmează elevul” și ameliorarea formulei de finanțare
- ✓ Reformarea politicilor în domeniul resursei umane
- ✓ Stimularea educației permanente
- ✓ Clasificarea universităților
- ✓ Modernizarea managementului și conducerii universităților
- ✓ Finanțarea universităților pe criterii competiționale
- ✓ Asigurarea calității și încurajarea excelenței în învățământul superior
- ✓ Reorganizarea sistemului de cercetare – dezvoltare – inovare atât în universități cât și în institutele de cercetare

Țintele asumate de
România la capitolul
Educație

Pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020, țintele asumate de România la capitolul *Educație* se referă la:

- **Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii**
- **Creșterea ponderii populației cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educație terțiară**

Direcții de acțiune, obiective propuse, rezultate estimate, tendințe în perioada următoare:

Direcția de acțiune

Asigurarea accesului egal la educație și formare profesională de calitate în învățământul preuniversitar

Obiective propuse

- ✓ asigurarea resurselor financiare de bază, în mediu descentralizat, pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ în condiții optime;
- ✓ asigurarea manualelor gratuite pentru învățământul obligatoriu;
- ✓ finanțarea evaluării naționale pentru elevii claselor a VIII-a; desfășurarea în condiții optime a examenelor de bacalaureat și a examenelor de certificare/atestare a competențelor profesionale;
- ✓ susținerea elevilor proveniți din medii dezavantajate prin intermediul programelor sociale „Bani de liceu”, „Acordarea rechizitelor școlare”,

„Acordarea ajutorului financiar în vederea stimulării achiziționării de calculatoare (Euro 200)” în vederea prevenirii și combaterii marginalizării și a excluziunii sociale;

- ✓ stimularea performanței elevilor prin participarea la olimpiadele și concursurile școlare și la activitățile extrașcolare și sportive, la nivel local, național și internațional;
- ✓ păstrarea în școală a elevilor aflați în situații de risc sau atragerea celor ce au părăsit timpuriu sistemul educațional prin programe de tip „Școala după școală” sau „A doua șansă”;
- ✓ revalorizarea învățământului profesional și tehnic; definitivarea Cadrului Național al Calificărilor;
- ✓ transferul de responsabilitate (finanțare, resurse umane ș.a.) către consiliile de administrație și comunitate locală;
- ✓ motivarea cadrelor didactice cu rezultate performante în activitatea didactică;
- ✓ formarea continuă și perfecționarea cadrelor didactice din sistemul național de învățământ preuniversitar;
- ✓ continuarea finanțării, pe bază de hotărâri ale guvernului, a unor unități de învățământ preuniversitar de stat în vederea edificării de noi spații de învățământ, de reabilitare, de consolidare a clădirilor existente, de introducere de utilități etc.;
- ✓ finanțarea celorlalte obiective incluse în Programul investițional al MECTS, pentru care lipsa de continuitate în derularea lucrărilor pune în pericol capacitatea de exploatare în condiții de siguranță a clădirilor;
- ✗ continuarea finanțării pentru a asigura construirea/reabilitarea sau extinderea unităților cuprinse în Proiectul privind Reabilitarea Infrastructurii Școlare din România, Proiectul privind Educația Timpurie și Proiectul privind Incluziunea Socială, în vederea respectării angajamentelor asumate de România față de instituțiile financiare internaționale care cofinanțează proiectele menționate, respectiv Banca Europeană de Investiții, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Rezultate așteptate

Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii de la 16,3% în 2010, la 14,3% în 2014, aceasta fiind în concordanță cu valorile de referință asumate de România în cadrul Strategiei Europa 2020;

Traectoria proiectată a ratei părăsirii timpurii a sistemului educațional

An	2009	2011	2013	2015	2020
Indicator(%)	16,6	15,8	14,8	13,8	11,3

Direcția de acțiune

Asigurarea calității și stimularea excelenței în învățământul superior acreditat

Obiective propuse

- ✓ asigurarea egalității de șanse în educația universitară;
- ✓ ierarhizarea programelor de studii universitare în funcție de calitatea serviciilor educaționale;
- ✓ finanțarea sistemului de învățământ superior în funcție de performanță prin concentrarea resurselor și prioritizarea investițiilor;
- ✓ deschiderea universităților spre societate și dezvoltarea de parteneriate cu

- ✓ mediul economic și social;
- ✓ stimularea agenților economici pentru ridicarea nivelului de pregătire a angajaților (prin cursuri de nivel terțiar);
- ✓ creșterea potențialului științific, de inovare, transfer și de valorificare a rezultatelor cercetării efectuate în structuri specializate din cadrul instituțiilor de învățământ superior;
- ✓ finalizarea cu celeritate a obiectivelor de investiții și a lucrărilor de intervenții derulate în instituțiile de învățământ superior.

Rezultate așteptate

Creșterea procentului absolvenților de învățământ terțiar de la 17,61% în 2010 la 21,3% în 2014, aceasta fiind în concordanță cu valorile de referință asumate de România în cadrul Strategiei Europa 2020

Traectoria proiectată a ratei populației cu vârsta de 30-34 de ani,

absolventă a unei forme de educație terțiară

An	2009	2011	2013	2015	2020
Indicator (%)	16,7	18,41	20,25	22,17	26,74

3.2.2.6. Politica în domeniul cercetării dezvoltării și inovării

România se găsește mult sub nivelul UE 27, atât din punctul de vedere al capacității sistemului CD&I, cât și al performanțelor acestuia, cu impact asupra competitivității economice. Obiectivele politicii CD&I din perioada următoare se concentrează pe obiectivul reluării creșterii economice, cercetarea și inovarea reprezentând unul dintre factorii cheie ai dezvoltării. Pe termen lung, asumarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 implică, în primul rând, recuperarea decalajelor față de actualul nivel UE pentru investițiile în sectorul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice. Pe termen scurt și mediu, Programul Național de Reformă (PNR) susține realizarea țintei naționale 2020 de a investi, în total, 2% din produsul intern brut (PIB) pentru activități CD, cu structura: 1% din fonduri publice și 1% din sectorul privat; aceasta este, totuși, sub ținta europeană, care rămâne de 3% din PIB, pentru anul 2020

Perioada 2012 -2014

Obiectiv

Întărirea capacității și a performanțelor sistemului CD&I

Rezultatele de obiectiv sunt urmărite prin indicatori specifici, precum număr de lucrări științifice publicate în reviste indexate în sistemul ISI, număr de citări în reviste ISI, număr de doctori în științe, număr de cercetători, număr de brevete naționale acordate, universități românești în clasamente internaționale etc.

Direcții de acțiune și
măsuri

Provocarea principală este reprezentată de implementarea măsurilor de reformă, consacrate legislativ și de consolidarea eficacității acestora.

- Susținerea finanțării ritmice a Planului Național.
- Susținerea infrastructurilor CD de mari dimensiuni, precum *Extreme Light Infrastructure* (ELI).
- Introducerea noului sistem de finanțare instituțională, cu două componente: *finanțare de bază*, fundamentată pe standarde de cost și *finanțare complementară*, pe bază de performanță, acordată unităților de cercetare-dezvoltare certificate.

Obiectiv

Stimularea creșterii investițiilor CD&I în sectorul privat.

În afara indicatorului BERD, care caracterizează în mod expres investiția sectorului privat în CD, rezultatele de obiectiv sunt urmărite prin indicatori de inovare - comercializare și de efect economic, precum indicatorul agregat al inovării.

Direcții de acțiune și măsuri

Măsurile au în vedere modificările legislative recente de simplificare a accesului întreprinderilor la finanțare.

- Promovarea prioritară a proiectelor cofinanțate de către operatorii economici.
- Creșterea nivelului investițiilor CD în sectorul privat prin promovarea facilităților fiscale.
- Introducerea instrumentului tip „voucher” pentru inovare, pentru a încuraja crearea unei culturi și a unui mediu favorabile inovării la nivelul IMM-urilor.

Obiectiv

Dezvoltarea dimensiunii europene a politicilor și programelor CD&I.

Rezultatele de obiectiv sunt urmărite prin numărul parteneriatelor bi- și multilaterale, mobilități, număr de participări în întreprinderi comune europene, altele asemenea.

Direcții de acțiune și măsuri

- Finanțarea participării la Programul CD al UE, la inițiative tehnologice și infrastructuri CD pan-europene, precum CERN, FAIR, e-infrastructuri sau programele și inițiativele ESA.
- Promovarea proiectului ELI și identificarea de resurse financiare pentru acesta.
- Susținerea proiectului strategic pentru integrarea cercetării și rezultatelor sale în mediul economic, reprezentând contribuția României la Strategia UE pentru Regiunea Dunării, respectiv: „*Centrul Internațional de Studii Avansate Dunăre – Delta Dunării – Marea Neagră*”.

3.2.2.7. Politica în domeniul dezvoltării regionale și turismului

Politica în domeniul dezvoltării regionale și turismului vizează, în principal, reducerea disparităților dintre regiuni, dezvoltarea și promovarea turismului, creșterea gradului de absorbție a fondurilor comunitare, dezvoltarea durabilă a teritoriului, construcția de locuințe, cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională.

Direcțiile strategice de activitate, echivalente domeniilor de politici publice în cadrul Ministerului Dezvoltării regionale și Turismului sunt:

- Dezvoltarea regională;
- Dezvoltarea și cooperarea teritorială;
- Lucrările publice, locuințele și construcțiile;
- Turismul.

Priorități pe termen mediu / Măsuri

Prioritățile strategice pe termen mediu (2012 – 2014) ale Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, așa cum sunt acestea asumate în cadrul programului de guvernare și formulate în alte documente strategice precum: Strategia fiscal-bugetară în domeniile dezvoltării regionale și turismului pentru perioada 2012-2014, Strategia

“Europa 2020”, Programul național de dezvoltare a infrastructurii (PNDI), Planul Național de Dezvoltare (PND), Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR), Programul Național de Reforme, sunt:

- A. Reducerea disparităților dintre regiuni și dezvoltarea durabilă a teritoriului și infrastructurii, la nivel național;
- B. Implementarea Programului național de dezvoltare a infrastructurii (PNDI), componenta “Infrastructura în domeniul dezvoltării regionale”, condiție de bază pentru punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei “Europa 2020”;
- C. Creșterea gradului de absorbție a fondurilor comunitare;
- D. Creșterea performanței energetice a clădirilor și extinderea reabilitării termice a blocurilor de locuințe;
- E. Armonizarea pachetului legislativ, normativ și reglementativ din construcții, amenajarea teritoriului, urbanism și locuire cu legislația comunitară;
- F. Intensificarea aplicării programelor privind construirea de locuințe;
- G. Diminuarea efectelor calamităților naturale: cutremure și alunecări de teren;
- H. Dezvoltarea și promovarea turismului la nivel național și internațional;
- I. Întărirea capacității administrative a MDRT.

Direcții de acțiune, obiective propuse, rezultate asumate, tendințe în perioada următoare

Direcții de acțiune

I. Dezvoltare regională

Direcția strategică de activitate “Dezvoltare regională”, corespunde programului bugetar “Sprijinirea dezvoltării regionale”, fiind finanțată prin:

- Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR), unul din cele 7 programe naționale prin care se implementează politica de coeziune europeană și se cheltuiesc fondurile structurale comunitare în România;
- 10 programe PHARE - Coeziune Economică și Socială.

Programele derulate au ca scop general diminuarea disparităților între regiunile României și creșterea calității vieții cetățenilor, prin asigurarea unei infrastructuri dezvoltate și echilibrate la nivel național, acces la locuințe, utilități, precum și premise pentru dezvoltarea armonioasă și competitivă a turismului.

- Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere;
 - Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport;
 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale;
 - Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local;
 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului;
 - Asigurarea asistenței tehnice pe probleme de dezvoltare regională;
 - Creșterea coeziunii economice și sociale.
- Punerea în aplicare a componentei “I - Infrastructura în domeniul dezvoltării regionale”, din cadrul Programului național de dezvoltare a infrastructurii ce se va concretiza în implementarea, cu prioritate, în intervalul de timp 2011 - 2020, a următoarelor proiecte de bază și subproiecte:
- “10.000 km drumuri județene și de interes local”;
 - “Modernizarea satului românesc”;
 - “Sistem de canalizare, epurare a apelor uzate și alimentarea cu apă a localităților”:
 - “Sistem de canalizare și epurare a apelor uzate”;
 - “Alimentarea cu apă a localităților”.

Obiective propuse

- Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale, sociale și de turism în regiunile României;
- Sprijinirea sectorului productiv al economiei de la nivelul fiecărei regiuni, prin investiții de la bugetul de stat și bugetele locale, în infrastructura de afaceri (structuri de sprijinire a afacerilor și situri industriale).

Rezultate așteptate

- Prevenirea creșterii disparităților interregionale în termeni de PIB/locuitor;
- Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene (fonduri utilizate/fonduri realizate) în cadrul următoarelor axe prioritare, până în anul 2014, după cum urmează:
 - ✓ Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere - 82%;
 - ✓ Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport - 95%;
 - ✓ Îmbunătățirea infrastructurii sociale - 86%;
 - ✓ Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local - 89%;
 - ✓ Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului - 86%;
 - ✓ Asistență tehnică - 85%.

Direcții de acțiune

II. Dezvoltare și cooperare teritorială

Direcția strategică de activitate "Dezvoltare și cooperare teritorială", corespunde programului bugetar "Sprijinirea dezvoltării și cooperare teritorială", fiind finanțată prin două subprograme bugetare::

- Întărirea cooperării transfrontaliere, transnaționale și interregionale;
- Dezvoltare teritorială.

Primul program are drept scop promovarea cooperării între regiunile, comunitățile și autoritățile situate de o parte și de alta a frontierelor, în rezolvarea unor probleme comune, prin implementarea unor proiecte care să contribuie la dezvoltarea comunităților respective, precum și la promovarea bunei vecinătăți, a stabilității și progresului economic din regiunile respective.

În prezent pentru atingerea acestui obiectiv sunt derulate **5 programe PHARE** pentru cooperare transfrontalieră.

Cel de-al doilea program „Dezvoltare teritorială” are ca scop implementarea unor politici eficiente în domeniul dezvoltării teritoriale prin dezvoltarea unor instrumente moderne de management al teritoriului, având ca principale direcții:

- Cofinanțarea elaborării / reactualizării planurilor generale de urbanism ale localităților și ale regulamentelor locale de urbanism în conformitate cu H.G. nr.525/1996, republicată;
- Realizarea „Sistemului informațional specific domeniului imobiliar - edilitar și băncilor de date urbane” SISDIEBDU;
- Realizarea planurilor de urbanism zonale pentru zone protejate, pentru localitățile ce conțin monumente înscrise în lista patrimoniului mondial UNESCO.

Obiective propuse

Sprijinirea inițiativelor regiunilor, comunităților și autorităților situate de o parte și de alta a frontierelor în domeniul economic, social și de mediu;
Stimularea cooperării transfrontaliere cu scopul realizării teritoriale integrate;
Creșterea cooperării politicii regionale prin realizarea de rețele specifice, studii și analize etc;
Asigurarea condițiilor pentru o dezvoltare teritorială și urbană durabilă;
Asigurarea instrumentelor moderne și funcționale de management al teritoriului.

- Finalizarea, în perioada 2011-2014 a 620 de Planuri Urbanistice Generale ale localităților și Regulamente Locale de Urbanism;
- Finalizarea de lucrări specifice SISDIEBDU în cca. 32 de localități (Sistemul informațional specific domeniului imobiliar-edilitar și băncile de date urbane);
- Finalizarea, în perioada 2011-2014 a 20 de Planuri Urbanistice Zonale și Regulamente Locale de Urbanism pentru localități.

III. Lucrări publice, locuințe și construcții

Strategia MDRT în domeniul realizării de lucrări publice, locuințe și construcții are ca principale programe și subprograme, următoarele:

1. Locuințe pentru tineri, destinate închirierii;
2. Renașterea satului românesc – 10 case pentru specialiști;
3. Programul pilot "Locuințe sociale pentru comunitățile de romi";
4. Programul anual de acțiuni pentru proiectarea și execuția lucrărilor de consolidare la clădiri de locuit multietajate încadrate prin raport de expertiză tehnică în clasa I de risc seismic și care prezintă pericol public;
5. Programul privind executarea și, după caz, expertizarea tehnică și proiectarea lucrărilor de intervenție în primă urgență la construcții vulnerabile și care prezintă pericol public;
6. Programele anuale de reglementări tehnice și activități specifice de reglementare în domeniile construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și locuire;
7. Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ – teritoriale cu resurse turistice, conform HG nr.577/1997;
8. Programul național multianual privind creșterea performanței energetice la blocurile de locuințe;
9. Programul Național de Dezvoltare a Infrastructurii (PNDI) care se va concretiza în implementarea, cu prioritate, în intervalul de timp 2011-2020, a următoarelor proiecte de bază și subproiecte:
 - "10.000 km drumuri județene și de interes local";
 - "Modernizarea satului românesc";
 - "Sistem de canalizare, epurare a apelor uzate și alimentarea cu apă a localităților":
 - "Sistem de canalizare și epurare a apelor uzate";
 - "Alimentarea cu apă a localităților";
10. Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate;
11. Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și a stațiilor de epurare a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 locuitori;
12. Programul așezăminte culturale;
13. Programul "Construcție săli de sport";
14. Consolidarea și reabilitare Săli de sport ;
15. Programul Bazine de înot;
16. Programul Patinoare artificiale;

- Asigurarea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii de bază (inclusiv de transport), regionale și locale, sociale și de turism, în cadrul regiunilor României;
- Asigurarea unui impact redus a riscului seismic pentru construcțiile existente, precum și creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe – condominii construite în perioada 1950-1990;
- Implementarea instrumentelor necesare construcției de locuințe, reabilitării fondului construit, precum și a celor necesare realizării de obiective cu destinația de recreere.

Rezultate așteptate

- Finalizarea, în perioada 2011-2014, a 78.410 apartamente destinate tinerilor ale căror venituri nu le permit accesul la o locuință în condițiile pieței;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a 25.000 de locuințe destinate specialiștilor stabiliți în mediul rural;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a 301 locuințe pentru romi;
- Realizarea, în perioada 2011- 2014, a circa 41 de clădiri de locuit multietajate consolidate;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a 58 de lucrări de intervenție asupra construcțiilor vulnerabile și care prezintă pericol public;
- Finalizarea, până la finele anului 2011, a 35 de lucrări de intervenție;
- Realizarea, în perioada 2011- 2014, a circa 120 de reglementări tehnice/teme de cercetare contractate;
- Realizarea, în perioada 2011-2014, a 1.658 de kilometri drum asfaltat/modernizat;
- Finanțarea, până la finele anului 2011, a unor lucrări în continuare și a unor lucrări noi pentru 863 de localități cu privire la sistemul de alimentare cu apă;
- Obținerea unei rate medii anuale de economie de energie de 1%, în următorii 9 ani;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a lucrărilor de execuție la circa 75.000 de apartamente reabilite termic;
- PNDI - Creșterea, în perioada 2011- 2014, a numărului de proiecte de investiții în infrastructură pentru îmbunătățirea, modernizarea și aducerea acestora la standarde europene, care să conducă la creșterea calității vieții și dezvoltarea susținută a economiei;
- Reabilitarea, în perioada 2011- 2014, a circa 10 blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate;
- Modernizarea, reabilitarea și extinderea anuală, în perioada 2011- 2014, a circa 75 de rețele de distribuție a apei potabile în localitățile de până la 50.000 locuitori;
- Construirea, în perioada 2011- 2014, a circa 105 sedii pentru așezăminte culturale;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a lucrărilor de execuție la circa 445 săli de sport;
- Consolidarea și reabilitarea, în perioada 2011- 2014, a circa 22 săli de sport;
- Realizarea, în perioada 2011- 2014, a circa 46 de bazine de înot;
- Construirea/ reabilitarea, în perioada 2011- 2014, a circa 4-6 patinoare.

Direcții de acțiune

IV. Turism

Strategia în domeniul Turismului se finanțează prin gestionarea programului bugetar "Turism", structurat pe două subprograme:

- „Marketing și promovare turistică”
- „Dezvoltarea produselor turistice”

Obiective proapse

Obiectivele generale ale strategiei în domeniul turismului vizează:

- Poziționarea României drept o destinație turistică care oferă atracții turistice și experiențe de călătorie unice, o destinație cu oameni primitivi și cu servicii comparabile cu cele oferite în țările din Europa de Vest;
- Stimularea interesului turiștilor potențiali din străinătate de a vizita România, de a-și petrece vacanțele în una sau mai multe din numeroasele zone turistice din țară;
- Promovarea produselor turistice care pot să atragă noi segmente de piață și/ sau care să determine prelungirea duratei vizitei/vacanței în România și implicit creșterea încasărilor din activitatea de turism.

Investițiile în domeniul turismului se realizează prin programul anual de dezvoltare a

produselor turistice, care vizează susținerea turismului intern, în vederea îmbunătățirii circulației turistice, în paralel cu conservarea patrimoniului natural și cultural, urmărind totodată creșterea notorietății destinațiilor turistice din România pe piața internă și internațională, diversificarea produselor turistice românești și creșterea calității serviciilor turistice în România.

Realizarea investițiilor în turism se referă la:

- a. Modernizarea la standarde internaționale a facilităților utilizate în turismul balnear și montan, dar și în agrement;
- b. Îmbunătățirea promovării diferitelor regiuni turistice/produse turistice prin dezvoltarea rețelei de centre/oficii de informare turistică;
- c. Creșterea gradului de securitate a turiștilor în mod special în zona montană;
- d. Asigurarea infrastructurii generale pentru acces la obiectivele și facilitățile turistice de interes.

Subprogramele naționale prioritare de investiții în turism sunt:

- "Schi în România";
- "Dezvoltarea infrastructurii turistice în zona montană";
- "Dezvoltarea echilibrată și integrată a stațiilor turistice balneoclimaterice";
- "Dezvoltarea echilibrată și integrată a zonei turistice din Delta Dunării și a stațiilor de pe litoralul Mării Negre";
- "Dezvoltarea infrastructurii turistice culturale";
- "Dezvoltarea infrastructurii turistice culturale în mediul urban".

Rezultate
așteptate

- Creșterea numărului de sosiri vizitatori în structuri de primire turistică, în perioada 2011-2014, de la 6.800 până la 7.646;
- Creșterea numărului de obiective de investiții pentru infrastructura turistică din stațiunile turistice, în perioada 2011-2014, de la 110 până la 130.

3.2.2.8. Politică în domeniul mediului și pădurilor

Politica în domeniul mediului și pădurilor vizează protejarea mediului și resurselor naturale, cu scopul de a garanta generației actuale și celor viitoare un mediu curat și sănătos care să asigure calitatea vieții în corelare cu progresul social și o dezvoltare economică mai ecologică, mai eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

Priorități pe termen mediu / Măsuri

Prioritățile Ministerului Mediului și Pădurilor așa cum sunt acestea asumate în cadrul programului de guvernare, în alte documente strategice, precum Strategia "Europa 2020", Programul național de dezvoltare a infrastructurii, componenta II - "Infrastructura de mediu", Planul Național de Dezvoltare, Programul Operațional Sectorial „Mediu”, Programul Național de Reforme sunt:

- A. Îmbunătățirea infrastructurii de mediu și reducerea decalajului existent față de alte state membre ale UE, cât și între regiunile de dezvoltare;
- B. Prevenirea și atenuarea efectelor calamităților naturale pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor;
- C. Îmbunătățirea managementului deșeurilor și substanțelor periculoase la nivel național;
- D. Susținerea și promovarea producției de energie din surse alternative, regenerabile și nepoluante,
- E. Promovarea creșterii durabile; a unei economii eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor și mai ecologice,
- F. Protejarea și conservarea biodiversității și a patrimoniului natural în conformitate cu regulamentele și planurile de management și cu respectarea principiilor dezvoltării durabile;

- G. Reducerea poluării și îmbunătățirea calității aerului;
- H. Prevenirea și limitarea efectelor negative ale schimbărilor climatice, implementarea măsurilor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- I. Stimularea inițiativelor și investițiilor în domeniul protecției mediului prin instrumente economice și fiscale și creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene prin Programul Operațional Sectorial "Mediu";
- J. Extinderea suprafețelor de păduri, combaterea despăduririlor și a tăierilor ilegale de masă lemnoasă,
- K. Aplicarea principiilor dezvoltării durabile în politicile sectoriale;
- L. Modernizarea și întărirea capacității administrative în domeniul mediului.

Direcții de acțiune, obiective propuse, rezultate asumate, tendințe în perioada următoare

Politica în domeniul mediului și pădurilor se realizează prin intermediul a 5 direcții de acțiune:

- I. Protecția mediului;
- II. Managementul resurselor de apă și al riscului la inundații;
- III. Administrarea sistemului național de meteorologie;
- IV. Protecția și gestionarea durabilă a pădurilor și faunei cinegetice;
- V. Modernizarea și întărirea capacității administrative în domeniul mediului.

Direcții de acțiune

I. Protecția mediului

Obiective propuse

- Protecția naturii și conservarea biodiversității; administrarea rețelei Natura 2000;
- Contribuirea la asigurarea cadrului național de biosecuritate;
- Protecția solului și a subsolului; refacerea ecologică a siturilor contaminate;
- Gestionarea deșeurilor și a substanțelor periculoase;
- Evaluarea și ameliorarea calității aerului; combaterea poluării atmosferice;
- Combaterea schimbărilor climatice și susținerea dezvoltării durabile.

Rezultate așteptate

În domeniul protecției naturii și conservării biodiversității:

- Asigurarea unui management eficient al rețelei naționale de arii naturale protejate;
- Asigurarea unei stări de conservare favorabile pentru specii și habitate (utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice; conservarea ex-situ; controlul speciilor invazive);
- Modernizarea grădinilor zoologice;
- Cooperarea cu organisme internaționale pentru formularea, adoptarea și implementarea reglementărilor în domeniul protecției naturii și protejării biodiversității;

În domeniul securității biologice:

- Asigurarea unor bune reglementări, control și cooperare în domeniul biosecurității.

În domeniul protecției solului și a subsolului:

- Reducerea suprafețelor siturilor contaminate;
- Reducerea efectelor de hazard geologic natural și antropic.

În domeniul managementului deșeurilor:

- Protecția mediului și sănătății populației prin generarea de cantități mai mici de deșeuri, care să fie gestionate durabil, cu reducerea impactului asupra mediului;
- Susținerea dezvoltării infrastructurii de management durabil al deșeurilor;
- Analiza impactului privind producerea, utilizarea și plasarea pe piață a produselor chimice în condiții de siguranță pentru populație și mediu, inclusiv gestionarea metalelor grele;
- Formarea personalului pentru evaluarea riscului reprezentat de utilizarea substanțelor

- periculoase, personal care va avea ca sarcină întocmirea rapoartelor de evaluare, emiterea avizelor de mediu și analizelor socio-economice;
- Creșterea numărului de locuitori care beneficiază de sisteme de management integrat al deșeurilor la tarife acceptabile, atingerea țintelor asumate prin Tratatul de Aderare al României la Uniunea Europeană;

În domeniul evaluării și ameliorării calității aerului:

- Operaționalizarea și extinderea sistemului național de monitorizare a calității aerului;
- Reducerea nivelului de zgomot și de vibrații în zonele rezidențiale;
- Prevenirea și controlul poluării industriale.

În Domeniul schimbărilor climatice și dezvoltării durabile:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; îndeplinirea angajamentelor asumate de România sub Convenția Cadru a Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice (UNFCCC), sub Protocolul de la Kyoto și la nivelul UE, precum și adaptarea sistemului socio-economic național la efectele schimbărilor climatice. Coordonarea politicilor privind schimbările climatice și a dezvoltării durabile și integrarea acestor politici în elaborarea tuturor politicilor sectoriale;
- Contribuție la realizarea țintei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră asumată la nivel european prin Strategia Europa 2020.

Direcții de acțiune

II. Managementul resurselor de apă și al riscului la inundații

Prin această direcție de acțiune se asigură gospodărirea durabilă a resurselor de apă, protecția împotriva inundațiilor, monitoringul adecvat hidro-meteorologic. Perfecționarea cadrului legislativ, a metodologiilor, normelor și reglementărilor din domeniile gospodării apelor, hidrologiei și meteorologiei, pentru realizarea unui management durabil în contextul național și internațional și armonizarea cu cerințele UE.

Obiective propuse

- Amenajarea și protecția apelor;
- Managementul situațiilor de urgență (cauzate de condițiile hidrometeorologice extreme, poluare, accidente la construcțiile hidrotehnice);
- Managementul riscului asociat construcțiilor hidrotehnice;
- Coordonarea activității de inspecție și control în domeniul gospodării apelor la nivel național.

Rezultate așteptate

- Atingerea stării bune a apelor;
- Asigurarea serviciilor de apă și canalizare, la tarife accesibile pentru populație;
- Protecția litoralului românesc împotriva eroziunii și asigurarea managementului integrat al zonei costiere;
- Informarea populației și a factorilor de decizie, în vederea prevenirii și/sau diminuării pagubelor datorate fenomenelor hidrometeorologice periculoase;
- Cunoașterea aprofundată a fenomenelor hidrologice, meteorologice, hidrogeologice în vederea fundamentării politicii și strategiei, în domeniul managementului resurselor de apă;
- Apărarea populației împotriva efectelor negative ale inundațiilor, viiturilor, secetelor, poluărilor accidentale pe cursurile de apă;
- Creșterea siguranței construcțiilor hidrotehnice și informarea factorilor de decizie;
- Amenajarea bazinelor hidrografice în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
- Reglementarea, controlul și coordonarea în domeniul gospodării apelor la nivel național.

Direcții de acțiune

III. Administrarea sistemului național de meteorologie

Prin această direcție de acțiune se asigură veghea meteorologică, emiterea de prognoze, atenționări și avertizări, în vederea informării populației și factorilor de decizie, pentru prevenirea și/sau diminuarea efectelor datorate fenomenelor meteorologice periculoase.

Obiective propuse

- Obiectivul major îl reprezintă asigurarea protecției vieții și a bunurilor materiale, prin desfășurarea unitară a supravegherii și informării meteorologice. Prin această direcție de acțiune, Administrația Națională de Meteorologie asigură transmiterea datelor și informațiilor specifice către Ministerul Mediului și Pădurilor în vederea implementării politicilor și elaborării strategiilor, pe termen mediu sau lung, din diverse domenii, precum și pentru adoptarea deciziilor operaționale administrative, socio-economice sau tehnice.

Rezultate așteptate

- Asigurarea veghei meteorologice, emiterea de prognoze, atenționări și avertizări;
- Informarea meteorologică a instituțiilor responsabile cu navigația aeriană, fluvială și maritimă, precum și a instituțiilor administrației publice centrale și locale;
- Cercetarea aprofundată a fenomenelor atmosferice și a schimbărilor climatice;
- Asigurarea schimburilor internaționale de date, în conformitate cu obligațiile asumate în cadrul Organizației Meteorologice Mondiale;
- Administrarea Fondului Național de Date Meteorologice.

Direcții de acțiune

IV. Protecția și gestionarea durabilă a pădurilor și faunei cinegetice

Prin cea de a patra direcție de acțiune se asigură gestionarea durabilă a pădurilor și faunei cinegetice, în scopul creșterii contribuției acestora la îmbunătățirea calității vieții și asigurarea dezvoltării durabile.

Obiective propuse

- Extinderea suprafeței fondului forestier național și asigurarea integrității acestuia;
- Îmbunătățirea administrării fondului forestier;
- Utilizarea durabilă a resurselor cinegetice și conservarea biodiversității;
- Gestionarea durabilă a pădurilor și protejarea biodiversității din ecosistemele forestiere;
- Evaluarea și monitorizarea resursei forestiere.

Rezultate așteptate

- Realizarea inventarului forestier național și funcționarea sistemului de monitoring forestier (nivelurile I și II) din noul sistem de monitoring forestier european FUTMON;
- Acordarea de compensații proprietarilor de păduri pentru pierderea veniturilor cauzată de restricțiile impuse de respectarea regimului silvic și/sau a regimului ariilor naturale protejate;
- Diminuarea tăierilor ilegale de arbori din fondul forestier național;
- Accesibilizarea fondului forestier prin lucrări de construire de drumuri forestiere noi și lucrărilor de refacere, consolidare, reabilitare și construire a drumurilor forestiere.

Direcții de acțiune

VI. Modernizarea și întărirea capacității administrative în domeniul mediului.

Obiective propuse

- Dezvoltarea și implementarea unor mecanisme interne de management al resurselor umane performante în vederea transformării sistemului administrației de mediu într-un organism puternic și flexibil;
- Educarea și creșterea gradului de conștientizare în rândul populației și a agenților economici, privind importanța problematicei protecției mediului;
- Dezvoltarea capacității instituționale pentru absorbția fondurilor europene în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu;

- Crearea unor mecanisme eficiente pentru îmbunătățirea cooperării între autorități în scopul unei mai bune reglementări în domeniul mediului.

3.2.2.9. Politica în domeniul transporturilor și infrastructurii

Transportul reprezintă factorul cheie al unei economii moderne. România are un dezavantaj competitiv de mare intensitate față de celelalte țări europene în privința calității infrastructurii în general și a drumurilor în special. De aceea investițiile orientate către dezvoltarea căilor de transport sunt vitale pentru dezvoltarea viitoare a economiei românești.

Astfel, misiunea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii în perioada următoare devine foarte dificilă, acesta fiind responsabil pentru:

Priorități strategice	<p>Finalizarea lucrărilor la obiectivele/proiectele de investiții aflate în stadiu avansat de realizare, cu finanțare asigurată</p> <p>Continuarea lucrărilor la obiectivele/proiectele de investiții aflate în derulare, situate pe coridoarele paneuropene IV (feroviar și rutier) și VII (naval) cu finanțare asigurată din fonduri nerambursabile și rambursabile</p> <p>Continuarea lucrărilor de modernizare a drumurilor naționale</p> <p>Punerea în conservare și pază a lucrărilor sistate la obiectivele/proiectele fără finanțare asigurată</p> <p>Soluționarea restanțelor la plată a lucrărilor efectuate, facturate și neachitate</p>
-----------------------	---

Direcții de acțiune, obiective propuse, rezultate asumate, tendințe în perioada următoare

Direcții de acțiune	<p>Implementarea unei politici de finanțare prudentă</p> <p>Abordarea unei politici agresive de atragere masivă a fondurilor europene nerambursabile</p> <p>Utilizarea unei politici de creștere progresivă a participării utilizatorilor la finanțarea infrastructurilor</p> <p>Continuarea politicii de încurajare a participării sectorului privat printr-un aranjament de tip parteneriat public-privat</p>
Obiective propuse	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprioritizarea resurselor prin: <ul style="list-style-type: none"> - reechilibrarea resurselor alocate pentru cheltuielile de capital și cheltuielile de întreținere/reparații în transportul feroviar și rutier - raționalizarea programului de investiții publice - asigurarea necesarului de cofinanțare a proiectelor finanțate din fonduri europene ➤ Întărirea disciplinei financiare și raționalizarea cheltuielilor ➤ La proiectele finanțate prin Programul Operațional Sectorial – Transport: <ul style="list-style-type: none"> - respectarea termenelor de execuție a proiectelor în derulare - începerea lucrărilor de execuție contractate - accelerarea procesului de contractare a lucrărilor - accelerarea acțiunilor procedurale pentru aprobarea finanțării proiectelor incluse în lista proiectelor prioritare ➤ Creșterea tarifelor de utilizare a infrastructurilor de transport ➤ Introducerea taxei de autostradă ➤ Construirea/modernizarea/exploatarea unor infrastructuri de transport printr-un aranjament de tip parteneriat public-privat

Rezultate așteptate

Reechilibrarea resurselor cu cerințele

Reașezarea cheltuielilor și veniturilor pe o nouă structură care să permită, pe termen scurt, funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță și securitate și modernizarea și dezvoltarea pe termen mediu

Corectarea unor dezechilibre apărute în domeniul transporturilor în special în domeniul întreținerii și reparării infrastructurii

Diminuarea riscurilor ca transporturile să genereze obstacole pentru dezvoltarea economică și socială a țării

3.2.2.10. Politica în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale

Politica Agricolă Comună este în permanență supusă unui proces de reformă. Scopul reformei este ca sectorul agricol european să devină mai dinamic, competitiv și eficient în contribuția sa la viziunea strategiei Europa 2020 privind stimularea creșterii durabile, inteligente și favorabile incluziunii.

Noua Politică Agricolă Comună trebuie să răspundă principalelor provocări pe termen mediu și lung:

- Producție alimentară fiabilă
- Gestionarea durabilă a resurselor naturale și politicile climatice
- Menținerea echilibrului teritorial și a diversității zonelor rurale

Pe termen mediu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are următoarele obiective:

Obiective propuse, acțiuni desfășurate

Obiective propuse

Asigurarea securității alimentare naționale prin creșterea și diversificarea producției agricole
Creșterea competitivității produselor agroalimentare și pescărești românești pe piața europeană și globală în vederea echilibrării balanței comerciale agricole
Absorbția fondurilor comunitare destinate finanțării domeniilor specifice
Susținerea financiară și fiscală a agriculturii prin programe multianuale
Eficientizarea structurilor de piață agricole și agroalimentare
Accelerarea procesului de dezvoltare rurală, inclusiv a serviciilor din spațiul rural
Modernizarea și extinderea infrastructurii de îmbunătățiri funciare, adaptarea agriculturii la schimbările climatice
Dezvoltarea pisciculturii
Susținerea cercetării agricole și a formării profesionale

Acțiuni desfășurate

- Stimularea producției agricole și aplicarea de politici diferențiate pe tipuri de ferme și zone de favorabilitate
- Stimularea integrării producției vegetale cu producția animală pentru valorificarea superioară prin produse animaliere
- Promovarea produselor cu randamente și calitate ridicată obținute prin bio-tehnologii
- Exercițarea unui control fito-sanitar în conformitate cu reglementările stabilite cu autoritățile corespondente din Uniunea Europeană
- Susținerea eforturilor de promovare a produselor agricole (programe de informare și promovare a produselor agricole în țări terțe și pe piața internă, pliante pentru popularizarea formelor de sprijin care pot fi accesate de către fermieri, în sectorul vegetal și zootehnic și pentru programul "Primul siloz", asistență tehnică de specialitate pentru persoanele interesate în domeniile agricole și în accesarea de fonduri nerambursabile prin măsurile din cadrul Planului Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013
- Constituirea unui parteneriat între Asociația Română a Băncilor, principalele bănci

- comerciale active pe piața românească, Fondul de Garantare a Creditului Rural, Fondul de Garantare a Intreprinderilor Mici și Mijlocii, Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - AM PNDR și AM POP
- Aplicarea de scheme eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbția integrală a fondurilor europene și asigurarea cofinanțării de la bugetul de stat, prin proiecte tip de investiții
 - Plata subvenției în conformitate cu acordurile încheiate la nivelul UE
 - Crearea unui sistem funcțional de accesare și garantare a creditelor pentru producție și a creditelor pentru investiții
 - Alocarea de fonduri pentru modernizarea și eficientizarea sistemelor de irigații
 - Optimizarea funcționării pieței agricole prin măsuri de reglementare ale intervenției și stocajului public, depozitarea privată, comercializarea și producția, comerțul intracomunitar și cu state terțe
 - Punerea în funcțiune a sistemelor de irigații cu alimentare gravitațională existente (200 mii ha)
 - Găsirea de soluții de alimentare gravitațională a sistemelor de irigații din suprafața viabilă economic de 1,5 milioane hectare
 - Proiectarea de noi sisteme cu alimentare gravitațională folosind surse locale de apă

3.2.2.11. Politica în domeniul justiției

Asigurarea unei sistem judiciar eficient și eficace, apt să genereze un act de justiție corect, transparent, desfășurat în termen rezonabil și la un cost accesibil cetățenilor și statului reprezintă preocuparea Ministerului Justiției în perioada următoare.

Priorități strategice

- Continuarea procesului de reformă legislativă în materie penală și civilă
- Consolidarea capacității administrative a instituțiilor aflate în coordonarea/subordonarea Ministerului Justiției și a aparatului propriu
- Creșterea nivelului de implicare a României în dezvoltarea agendei europene în domeniul justiției și consolidarea cooperării judiciare internaționale

Obiective propuse, rezultate așteptate

Obiective propuse

- Continuarea reabilitării infrastructurii instanțelor
- Continuarea implementării Proiectului „Reforma Sistemului Judiciar”
- Continuarea procesului de informatizare a instanțelor de judecată
- Coordonarea eforturilor de realizare a obiectivelor de referință specifice din cadrul Mecanismului de cooperare și verificare
- Consolidarea cooperării judiciare internaționale atât cu statele membre ale UE cât și cu statele non-UE
- Punerea în aplicare a noilor coduri adoptate în anii 2009-2010
- Implementarea integrală a Strategiei Sistemului Penitenciar 2010-2013
- Alinierea activității de expertiză criminalistică la standardele europene de calitate
- Creșterea complexității și eficienței serviciilor publice oferite de Oficiul

Național al Registrului Comerțului mediului de afaceri și administrației publice

- Extinderea capacității logistice și a resurselor umane pentru Autoritatea Națională pentru Cetățenie
- Dezvoltarea serviciului de probațiune

Rezultate așteptate

- Finalizarea contractelor de lucrări la sediile de instanță;
- Îmbunătățirea condițiilor de lucru pentru personalul din cadrul sistemului judiciar, precum și a comunicării cu justițiabilii;
- Dezvoltarea de noi servicii electronice adresate magistraților și/sau justițiabililor;
- Realizarea unui sistem informatic integrat de management al resurselor în cadrul sistemului judiciar (RMS);
- Îndeplinirea condiționalităților stabilite în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare prin consolidarea transparenței și eficienței actului de justiție și prevenirea și combaterea corupției;
- Creșterea gradului de implicare a instanțelor și parchetelor în activitatea celor două rețele judiciare naționale de cooperare judiciară - în materie penală, respectiv civilă și comercială;
- Elaborarea studiilor de impact pentru punerea în aplicare a noilor coduri;
- Elaborarea legilor de punere în aplicare a noilor codurilor;
- Creșterea siguranței sistemului administrației penitenciare și îmbunătățirea condițiilor de detenție;
- Creșterea calității activității de expertiză criminalistică;
- Reducerea termenului de efectuare a publicității înregistrărilor și actelor de către Oficiul Național al Registrului Comerțului;
- Dezvoltarea de noi servicii publice on-line de către Oficiul Național al Registrului Comerțului;
- Eficientizarea procedurii legale de acordare, redobândire, renunțare și retragere a cetățeniei române;
- Crearea unui sistem unitar de administrare a resurselor care să asigure o funcționare eficientă a sistemului de probațiune;
- Asigurarea unui sediu corespunzător Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3.2.2.12. Politica în domeniul investițiilor publice

Pentru anul 2011 și perspectiva 2012-2014, Guvernul își menține angajamentul de alocare a unor fonduri importante pentru cheltuielile de investiții, cu rol multiplicator în economie, considerate motorul creșterii economice.

Una din direcțiile principale de acțiune pentru 2011 și orizontul 2012-2014, o reprezintă reorientarea cheltuielilor de investiții publice în vederea realizării unei treceri treptate de la investițiile finanțate integral din surse naționale la investiții cofinanțate din fonduri U.E., context în care se va efectua o analiză a portofoliului existent de investiții, pe baza căreia se va prioritiza și evalua proiectele, pentru concentrarea pe cele a căror finanțare poate fi asigurată integral într-un orizont mediu de timp (de exemplu 3-5 ani), se va examina viabilitatea proiectelor vechi, iar proiectele de prioritate redusă și cele neperformante urmând a fi întrerupte.

Pe anul în curs, pentru cheltuielile de investiții publice finanțate din bugetul general consolidat au fost alocate resurse în sumă de aproximativ **36.1 miliarde lei**, reprezentând aproximativ **6,6%** din PIB, respectiv

17.5% din cheltuielile bugetului general consolidat. În tabelul de mai jos prezentăm volumul cheltuielilor totale din bugetul general consolidat și al cheltuielilor de investiții în perioada 2009 – 2014, precum și ponderea acestora în PIB.

Tabel 1: Ponderea în PIB a cheltuielilor totale și de investiții ale bugetului general consolidat în perioada 2009-2014

	2009 realizări	2010 realizări	2011 estimari	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale BGC (milioane lei)	193.679	202.256	206.444	217.425	235.269	254.064
- % din PIB	38,9	39,4	38,0	36,9	36,5	36,1
• Cheltuieli de investiții BGC (milioane lei)	35.464	33.847	36.060	43.140	49.540	55.779
- % din cheltuieli totale BGC	18,3	16,7	17,5	19,8	21,1	22,0
- % din PIB	7,1	6,6	6,6	7,3	7,7	7,9

Din datele prezentate în Tabelul nr.1 se observă că, în termeni nominali cheltuielile de investiții din bugetul general consolidat cresc în fiecare an din intervalul 2011 - 2014. Totodată, se remarcă creșterea în fiecare an a ponderii cheltuielilor de investiții în cheltuielile totale ale bugetului general consolidat.

În anul 2011, în programele de investiții ale ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat sunt incluse un număr de **512** obiective de investiții, din care **470** sunt obiective de investiții în continuare (91,8% din numărul total de obiective) și **42** sunt obiective de investiții noi (8,2% din numărul total de obiective). Se remarcă faptul că, din totalul celor **512** obiective/proiecte/programe de investiții, **441** se regăsesc în bugetul primilor 10 ordonatori principali de credite ai bugetului de stat (clasificați din punct de vedere al volumului total de cheltuieli), reprezentând un procent de 86,1% din numărul total de obiective/ proiecte/programe de investiții ale tuturor ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat.

Situația primilor 10 ordonatori principali de credite ai bugetului de stat (clasificați din punct de vedere al volumului total de cheltuieli), se prezintă astfel:

1. Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	9.742	10.230	13.210	14.263	18.074	19.310
din care:						
Cheltuieli de investitii	6.766	6.545	9.414	11.303	15.135	16.386
% din cheltuieli totale	69,5	64,0	71,3	79,2	83,7	84,9

Prevederile bugetare aprobate pentru anul 2011, conform Programului de investiții publice anexă la bugetul de stat, MTI are următoarele obiective / proiecte / programe de investiții:

I. Transport rutier

Obiectivele de investiții derulate de Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA, sunt:

CONSTRUCȚIE AUTOSTRĂZI

- Autostrada Sibiu-Nădlac, cu o lungime de 350,7 km, din care pentru 183,4 km vor fi demarate lucrările în 2011, 44,5 km urmează a fi finalizați;
- Autostrada Cernavodă-Constanța, cu o lungime de 73,9 km în execuție în anul 2011, din care urmează a fi finalizați în 2011 22,1 km (variante de ocolire Constanța);
- Autostrada Brașov-Borș, cu o lungime de 415 km, din care 64 km în execuție în anul 2011 (Suplacu de Barcău-Borș);
- Autostrada București-Ploiești, cu o lungime de 62 km în execuție în anul 2011.

VARIANTE DE OCOLIRE

În anul 2011 se vor finaliza 53,37 km (Cluj Est, Cluj Nord-Est, Iași Sud, Oradea), iar pentru 113,73 km vor fi demarate lucrările.

REABILITĂRI DRUMURI NAȚIONALE

În anul 2011 vor fi finalizați cca. 290 km, iar pentru cca. 1.660 km vor fi demarate lucrările.

PROIECTE DE ELIMINARE A EFECTELOR INUNDAȚIILOR

În cadrul proiectului finanțat de BEI, se estimează că în anul 2011 se va demara execuția pentru 109 obiective (cca. 700 km) și se vor finaliza 66 obiective (cca. 470 km).

În cadrul proiectului finanțat de BERD, se estimează că în anul 2011 se vor finaliza 2 obiective reprezentând un sector de drum (0,35 km) și un pod (25 ml).

În cadrul proiectului finanțat de BDCE, se estimează că în anul 2011 se vor finaliza 7 obiective reprezentând cca. 25 km și 14 poduri reprezentând cca. 0,8 km.

În cadrul proiectului finanțat de BIRD, se estimează că în anul 2011 se vor finaliza 17 poduri reprezentând cca. 4,0 km.

În cadrul proiectului de reabilitare a 10 poduri strategice în zona Dobrogea, finanțat de BERD, se estimează că în anul 2011 vor începe lucrările de execuție la 3 contracte de lucrări. Pentru celelalte 7 poduri, va demara procedura de atribuire a contractelor de lucrări în trimestrul I al anului 2011. Lucrările de execuție se estimează că vor începe în trimestrul III 2011, iar finalizarea se preconizează în cursul anului 2013.

II. Transport pe calea ferată și metrou

Prevederile bugetare aprobate pe anul 2011 pentru implementarea următoarelor programe/ proiecte prioritare derulate de Compania Națională de Căi Ferate "CFR" S.A. sunt următoarele:

- „Reabilitarea secțiunii de cale ferată Câmpina – Predeal”
- Reabilitarea secțiunii Băneasa - Fetești de pe linia C.F. București - Constanța ISPA 2000/RO/16/P/Pt/001
- „TRONSON CF Frontieră – Curtici - Simeria – Brașov” - sunt incluse trei secțiuni, astfel: Frontieră – Curtici - Arad - km.614 (41,185 km), Coșlariu - Simeria (69,2 km) și Coșlariu - Sighișoara (89,5 km). Activitățile prevăzute pentru cele trei secțiuni sunt următoarele: pregătirea documentațiilor de licitație lucrări și supervizare lucrări, demararea procedurilor de licitație și achiziția de terenuri (parțial).
- „Modernizarea unor stații de cale ferată importante din România - 16 stații” - proiectul presupune modernizarea a 16 stații de cale ferată: Giurgiu, Alexandria, Slatina, Pitești, Râmnicu Vâlcea, Reșița Sud, Sfântu Gheorghe, Târgu Mureș, Vaslui, Botoșani, Piatra Neamț, Bistrița, Zalău, Brăila, Călărași, Slobozia.
- „Programul de îmbunătățire a siguranței traficului pe căile ferate române” - Programul cuprinde 4 subproiecte: Sistem de detectare a cutiilor de osii supraîncălzite și a frânelor strânse, Modernizarea trecerilor la nivel cu calea ferată, Modernizarea instalațiilor de centralizare electromecanică pe secția de circulație Siculeni-Adjud și Modernizarea instalațiilor de centralizare electromecanică pe secția de circulație Ilia-Lugoj.
- „Lucrări de reabilitare și modernizare pentru 98 de poduri, podețe și tuneluri de cale ferată” - acest proiect a pregătit documentațiile pentru lucrările de reabilitare a podurilor și tunelurilor feroviare - 98 de obiective, amplasate pe raza celor 8 sucursale regionale care au fost împărțite în 9 cereri de finanțare: una pentru cele 2 poduri Dunărene Cernavodă și Borcea pentru care s-a solicitat finanțarea din FC și 8 cereri de finanțare pentru celelalte lucrări cu finanțare din FEDR, una pentru fiecare regională feroviară.
- „Linie nouă de cale ferată Vâlcele – Râmnicu Vâlcea”
- „Reabilitarea liniei C.F. București - Constanța (JBIC ROM - P3/2001)”

- „Modernizarea instalațiilor pe magistralele I, II, III și TL de metrou”
- „Magistrala V – metrou Drumul Taberei – Pantelimon”
- „Facilități pentru accesul persoanelor cu handicap în rețeaua de metrou București”
- „Legătura rețelei de metrou cu Aeroportul Internațional Henri Coandă – Otopeni (AIBO)”

III - Transport aerian și pe apă

- Apărări de maluri pe canalul Sulina
- Lucrări de îmbunătățire a condițiilor de navigație pe Dunăre sectorul Călărași - Brăila și studii adiacente
- Canal navigabil Dunăre - Marea Neagră
- Complex administrare Căi Navigabile Giurgiu
- Cheu vertical dana 31 din Portul Bazin Docuri Galați

Dintre principalele proiecte propuse a se finanța în intervalul 2012 - 2014 menționăm:

I - Infrastructura de transport rutier

- Autostrada Sibiu-Nădlac,
- Autostrada Cernavodă-Constanța;
- Autostrada Brașov-Borș;
- Autostrada București-Ploiești.
- Se vor afla în execuție următoarele variante de ocolire: Constanța, Cluj Est, Iași, Suceava, Oradea, Săcuieni, Carei, Alexandria, Caracal, Bacău, Tg. Mureș, Tecuci, Brașov, Craiova S-E, Mihăilești;
- Reabilitări drumuri naționale;
- Proiecte de eliminarea a efectelor inundațiilor se vor afla în execuție:
 - . în cadrul proiectului finanțat de BEI;
 - . în cadrul proiectului finanțat de BDCE;
 - . în cadrul proiectului de reabilitare a 10 poduri strategice în zona Dobrogea, finanțat de BERD;
- Activități de întreținere pe toată rețeaua de drumuri naționale și autostrăzi (covoare asfaltice, tratamente bituminoase și straturi rutiere foarte subțiri).

II - Transport pe calea ferată și metrou

- Reabilitarea secțiunii de C.F. Câmpina - Predeal de pe linia de cale ferată București - Brașov ISPA 2003/RO/16/P/Pt/007
- Extinderea soluției ESTW-I90 Alcatel la centralizarea a 11 stații de cale ferată
- Reabilitarea liniei de cale ferată Curtici – Simeria - Brașov
- Reconstrucție infrastructură rutieră și feroviară afectată de dezastre naturale - inundațiile din luna iulie 2005 în cadrul cărora se vor executa lucrări de construcții la drumuri, poduri rutiere și feroviare precum și la căi feroviare, pentru înlăturarea efectelor inundațiilor a cărora finanțare se va asigura din împrumuturile acordate de BEI, BDCE și BERD.
- Construcția infrastructurii de acces rutieră și feroviară la cel de-al doilea pod Calafat – Vidin
- Reabilitarea și modernizarea liniei de cale ferată Craiova – Calafat, componentă a coridorului IV pan-european (ramura sudică);
- Electrificarea liniei de cale ferată Doaga-Tecuci Barboși, inclusiv dispecer pentru coordonarea activității de exploatare a Complexului Feroviar Galați – electrificarea liniei cf între stațiile Barcea – Ivesti (9 km), finalizarea montării instalațiilor CED din stațiile Ivesti și Liesti și a lucrărilor de sistematizare a dispozitivului de linii și a peronelor 1 și 2;
- Modernizarea rețelei de cale ferată în zona metropolitană București;
- Reabilitare peroane și dispozitiv de linii grupa A din Complexul CFR București Nord;
- Introducerea de instalații de semnalizare automată a trecerilor de nivel, controlul liniilor dintre stații cu numărătoare de osii, reîntregirea BLA pentru 18 distanțe de circulație;

- Sistem computerizat de monitorizare a stării de funcționare a instalațiilor de centralizare electronică, informatizarea proceselor de mentenanță și organizarea intervențiilor;
- Implementarea unui sistem de telegestiune a energiei electrice și de compensare a factorului de putere la substațiile de tracțiune;
- Extinderea rețelei digitale, componentă a obiectivului de investiții "Modernizarea sistemului de telecomunicații".
- Reabilitarea a 16 stații de cale ferată importante din România (Slatina, Râmnicu Vâlcea, Reșița Sud, Bistrița, Zalău, Călărași, Slobozia, Giurgiu Nord, Alexandria, Botoșani, Piatra Neamț, Vaslui, Brăila, Pitești, Târgu Mureș, Sfântu Gheorghe)
- Modernizarea instalațiilor pe magistralele I, II, III și TL de metrou
- Magistrala V – metrou Drumul Taberei – Pantelimon
- Facilități pentru accesul persoanelor cu handicap în rețeaua de metrou București
- Legătura rețelei de metrou cu aeroportul internațional Henri Coandă – Otopeni

III - Transport aerian și pe apă

- Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional Henri Coandă – Otopeni (AIBO) - Continuarea lucrărilor în cadrul Fazei a III-a
- Apărări de maluri pe canalul Sulina
- Lucrări de îmbunătățire a condițiilor de navigație pe Dunăre sectorul Călărași - Brăila și studii adiacente
- Canal navigabil Dunăre - Marea Neagră
- Complex administrare căi navigabile Giurgiu
- Cheu vertical dana 31 din Portul Bazin Docuri Galați

2. Ministerul Mediului și Pădurilor

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	1.291	1.562	2.102	2.929	3.087	3.171
din care:						
Cheltuieli de investiții	1.057	1.311	1.850	2.636	2.800	2.884
% din cheltuieli totale	81,9	83,9	88,0	90,0	90,7	90,9

În anul 2010, din obiectivele finanțate s-au finalizat un număr de 97 obiective de investiții, din care:

- la poz. A – Obiective de investiții în continuare - 4 obiective;

- la poz. B – Obiective de investiții noi - un obiectiv;

- la poz. C. – Alte cheltuieli de investiții – Cd - Cheltuieli privind consolidări și intervenții pentru prevenirea și combaterea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale - 92 lucrări.

În anul 2011, conform Programului de investiții publice anexă la bugetul de stat, MMP are în finanțare un număr de 63 obiective / proiecte / programe de investiții (62 obiective de investiții în continuare și un obiectiv nou) precum și aproximativ 530 de lucrări privind consolidări și intervenții pentru prevenirea și combaterea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale.

Se remarcă volumul mare de fonduri alocate la poziția C - Alte cheltuieli de investiții, justificat prin necesarul de finanțare ce vizează lucrări de consolidări și intervenții pentru prevenirea și combaterea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale (cutremure, inundații, alunecări, prăbușiri și tasări de teren, incendii, accidente tehnice).

În urma calamităților naturale produse de viituri în ultimii ani (2005, 2006 și 2008), pentru apărarea populației împotriva inundațiilor și asigurarea resurselor de apă, în prezent la poziția Cd - Alte cheltuieli de investiții – Cheltuieli privind consolidări și intervenții pentru prevenirea și combaterea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale, sunt prevăzute:

- un număr de 260 lucrări cu finanțare integrală de la bugetul de stat,
- un număr de 64 lucrări cu finanțare din credite externe rambursabile, acestea având stadii fizice de execuție avansate (între 60 și 80 %) cu termenele de finalizare prevăzute între anii 2011-2014.

De asemenea, pentru apărarea împotriva scurgerilor torențiale de pe versanți, sau prevăzut la poziția C - Alte cheltuieli de investiții – Cheltuieli privind consolidări și intervenții pentru prevenirea și combaterea efectelor produse de acțiuni accidentale și calamități naturale, un număr de 136 lucrări cu finanțare integrală de la bugetul de stat și un număr de 69 lucrări cu finanțare din credite externe rambursabile, acestea având stadii fizice de execuție între 40% și 60 %.

Extinderea perioadei de execuție a lucrărilor poate duce la modificări morfologice, generând noi zone critice neanalizate în cadrul proiectelor elaborate.

Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor au fost promovate corelat cu obiectivele naționale strategice prevăzute în Planul Național de Dezvoltare (PND) elaborat pentru perioada 2007-2013 și Cadru Național Strategic de Referință (CNSR), care se bazează pe principiile, practicile și obiectivele urmărite la nivelul Uniunii Europene.

Finanțarea programelor multianuale reprezintă contribuția Ministerului Mediului și Padurilor pentru realizarea obiectivelor de investiții în infrastructura de mediu pentru respectarea angajamentelor asumate de România în cadrul negocierilor de aderare la UE la Capitolul 22 "Mediu".

Ne realizarea investițiilor cuprinse în programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor privind alimentarea cu apă potabilă și canalizare va determina aplicarea procedurii de infringement din partea U.E. datorită neîndeplinirii angajamentelor asumate în procesul de integrare în ceea ce privește directivele privind calitatea apei destinate consumului uman și a directivei privind epurarea apelor uzate urbane, precum și neîndeplinirea angajamentelor asumate privind depozitarea deșeurilor.

Priorități investiționale în perioada 2011 – 2014 în infrastructura de mediu:

- 2011: Dintre lucrările de investiții propuse de MMP a fi finalizate menționăm următoarele:
 - Amenajări pentru îmbunătățirea condițiilor ecologice în Complexul Șontea – Fortuna
 - Reconstrucție ecologică în Complexul Roșu-Puiu
 - Reabilitare și extindere centru de informare Sulina, jud. Tulcea
 - Reconstrucție ecologică pe terenuri degradate
 - Perimetre de ameliorare în fond funciar și forestier în silvicultură
 - Înființarea perdelelor de protecție
 - Lucrări de consolidări și intervenții pentru prevenirea și combaterea efectelor produse de calamități naturale
 - Lucrări de investiții cuprinse în Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor
- 2012-2014: Dintre principalele lucrări de investiții propuse de MMP a fi finalizate în acest interval menționăm următoarele:
 - Lucrări de consolidare a falezelor în zonele Eforie Nord, Eforie Sud, Tuzla și Costinești
 - Amenajare râu Dâmbovița aval pod Vitan
 - Reconstrucție ecologică pe terenuri degradate și perdele forestiere
 - Perimetre de ameliorare în fond forestier în silvicultură
 - Lucrări de investiții cuprinse în Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor
 - Lucrări de consolidări și intervenții pentru prevenirea și combaterea efectelor produse de calamități naturale
 - Acumulările Ogrezeni, Ginta, Poiana, Borumblaca, Mihoiești
 - Mărirea gradului de siguranță la acumulările Stânca Costești, Mileanca, Tansa-Belcești
 - Reducerea riscului de inundații în bazinul Prut- amenajarea râului Bahlui în municipiul Iași și amonte

Potrivit OUG nr. 105/2010 pentru aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Infrastructurii au fost prevăzute credite de angajament pentru perioada 2011 – 2014 pentru „Programe multianuale de mediu și gospodărire a apelor” și pentru „Infrastructura în domeniul gospodăririi apelor, lucrări hidrotehnice de apărare împotriva inundațiilor, mărirea gradului și/sau de siguranță a barajelor și reabilitarea și protecția zonei costiere”, urmând ca plățile să se facă din credite bugetare în perioada 2015 – 2020.

3. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	6.249	5.235	5.669	5.742	7.795	8.984
din care:						
Cheltuieli de investitii	1.839	887	1.058	1.006	1.488	1.335
% din cheltuieli totale	29,4	16,9	18,7	17,5	19,1	14,9

Obiectivele de investiții aprobate de MECTS au fost promovate pentru a răspunde necesităților organizării procesului instructiv-educativ în conformitate cu standardele de calitate impuse de normele Uniunii Europene

Lucrările de investiții și cele de intervenții sunt atât lucrări în continuare, cât și lucrări noi pentru sectorul preșcolar și preuniversitar.

Fundamentarea solicitării Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului vizează câteva aspecte:

1. Continuarea finanțării unor unități de învățământ preuniversitar/preșcolar de stat, pentru a asigura construirea și reabilitarea sau extinderea unităților cuprinse în Proiectul privind reabilitarea infrastructurii școlare din România, Proiectul privind educația timpurie precum și Proiectul privind incluziunea socială, în vederea respectării angajamentelor asumate de România față de instituțiile financiare internaționale care cofinanțează Proiectele susmenționate, respectiv Banca Europeană de Investiții, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei precum și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare."

2. Finalizarea cu celeritate a obiectivelor de investiții și a lucrărilor de intervenții derulate în unitățile de învățământ superior.

Prin punerea în funcțiune a acestora se vor diminua costurile de conservare și a lucrărilor suplimentare impuse de degradarea în timp a structurilor, precum și costurile pentru chirii, întrucât lipsa acută de spații de învățământ și cazare au dus la soluția extremă a închirierii unor spații, plătindu-se sume mari pentru acestea.

Lipsa spațiilor de cazare din învățământul superior reprezintă unul din obiectivele prioritare din Strategia investițională agreată de conducerea M.E.C.T.S.

3. Finanțarea celorlalte obiective incluse în Programul investițional al MECTS, pentru care lipsa de continuitate în derularea lucrărilor pune în pericol capacitatea de exploatare în condiții de siguranță a clădirilor.

4. Continuarea finanțării pe bază de Hotărâri ale Guvernului a unor unități de învățământ preuniversitar/preșcolar de stat în vederea edificării de noi spații de învățământ, de reabilitare, consolidare a clădirilor existente, de introducere de utilități etc.

Una dintre prioritățile ministerului este ca toate unitățile de învățământ preuniversitar să fie autorizate sanitar, iar una din condiții este existența utilităților.

În prezent, se află în diferite stadii de execuție peste 2200 de lucrări investiționale, inclusiv de asigurare cu utilități a unităților de învățământ preuniversitar, pentru care restul de executat este de cca. 2,5 miliarde lei, care nu poate fi asigurat financiar integral datorită resurselor insuficiente ale bugetelor locale.

Din analiza datelor investiționale la nivel local, rezultă că majoritatea obiectivelor și în primul rând cele amplasate în zone defavorizate, sărace sau în localități mici, nu se pot realiza pe baza finanțării, în exclusivitate, din bugetele locale.

Prioritățile investionale ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului vor avea în vedere, pentru domeniul învățământului preuniversitar, alocarea de fonduri către acele obiective ce pot fi finalizate în anul 2011 îndeosebi pentru școlile care au preluat elevi de la unități de învățământ desființate sau comasate și către unități finanțate direct de către MECTS (Palate și cluburi ale copiilor). Va fi reanalizat programul Campusuri

școlare pentru stabilirea necesităților majore. Referitor la învățământul universitar, criteriile alocării prioritare vor viza universitățile de excelență, respective investițiile privind spațiile de învățământ, spațiile de cazare și utilități.

Dintre principalele proiecte propuse a se finanța în intervalul 2011 - 2014 menționăm:

- ✓ Clădire spații de învățământ pentru Școala Națională de Studii Politice și Administrative București
- ✓ Parc tehnologic universitar IT la Universitatea din Craiova
- ✓ Extindere spații de învățământ și cercetare la centrul de documentare și transfer tehnologic din cadrul Universității Politehnica din Timișoara
- ✓ Spații de cazare 1502 locuri la Universitatea de Vest din Timișoara
- ✓ Spații de cazare 1424 locuri la Universitatea Babeș-Bolyai Cluj
- ✓ Cămin la Academia de Studii Economice din București
- ✓ Aulă și sală de conferințe la Universitatea Politehnică din București
- ✓ Biblioteca Universității din Oradea
- ✓ Clădire spații mediatecă-bibliotecă și audiovizual la Universitatea de muzică din București

4. Ministerul Apărării Naționale

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	6.682	6.576	4.692	5.061	5.392	5.513
din care:						
Cheltuieli de investiții	617	650	395	634	718	742
% din cheltuieli totale	9,2	9,9	8,4	12,5	13,3	13,5

Armata României este angajată într-un proces de transformare structurală și calitativă, proces care implică eforturi de ordin bugetar, organizatoric și social deosebite.

Efortul pentru realizarea unei structuri de forțe compatibilă NATO, este concretizat și prin implementarea Obiectivelor Forței asumate de România, în procesul de planificare aliat, Totodată, contribuția la îndeplinirea Obiectivului Global 2010 (Headline Goal 2010) al UE reprezintă o prioritate strategică.

A. PRIORITĂȚI PE TERMEN MEDIU

1. Transformarea capacității de apărare a României;
2. Consolidarea profilului României în cadrul NATO;
3. Dezvoltarea contribuției României la Politica de Securitate și Apărare Comună, în calitate de membru UE;
4. Angajarea în lupta împotriva terorismului și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă;
5. Creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale.

B. DIRECȚII DE ACTIVITATE

1. Realizarea unei structuri de forțe cu un grad ridicat de susținere și interoperabilitate, flexibile, mobile, desfășurabile în teatre de operații, capabilă să participe, atât la întreaga gamă de misiuni NATO și UE, cât și la misiuni de tip „coalitție”.

2. Crearea unui sistem logistic integrat cu o mare mobilitate, care să asigure înzestrarea cu echipamente și tehnică performante, modernizarea și reabilitarea elementelor de infrastructură în scopul asigurării facilităților necesare instruirii, antrenării și refacerii forțelor.

3. Asigurarea unui cadru eficient și flexibil pentru conducerea, organizarea, planificarea și operaționalizarea forțelor, realizarea unității în domeniile conceptelor militare, a limbajului operațional și a procedeeelor de planificare și desfășurare a operațiilor militare.

4. Implementarea unui management eficient în domeniile: politica de apărare, planificare integrată a apărării, activitate legislativă, asistență juridică, resurse umane, financiar-contabil, audit intern, asistență religioasă, asistență medicală, cercetare științifică în domeniul militar și informare publică.

5. Realizarea unui sistem informațional strategic specializat și multidirecțional, concomitent cu dezvoltarea sistemelor adecvate de comunicații, necesare schimbului de informații și dezvoltarea unei structuri de informații flexibile și modulare.

6. Coordonarea politicii și activităților de integrare deplină în organismele și organizațiile internaționale la care România este parte, precum și întreținerea și dezvoltarea relațiilor de cooperare politico – militară cu celelalte state.

În ceea ce privește înzestrarea Armatei României, conform prevederilor „Strategiei de înzestrare a Armatei României”, aprobată prin Hotărârea C.S.A.T. nr. S-44 din 28.04.2009, prioritățile la nivelul Ministerului Apărării Naționale vizează:

A. Dotarea contingentelor dislocate în teatrele de operații cu echipamentele și sistemele de armă necesare pentru realizarea capacităților prevăzute în situația cu cerințele structurii de forțe și cele ale Obiectivelor Forței, precum și pentru creșterea nivelului protecției și securității trupelor participante la misiuni.

B. Achiziția echipamentelor necesare finalizării implementării concepției de comandă-control la nivel național.

C. Achiziționarea echipamentelor pentru investițiile care contribuie la îndeplinirea celorlalte obiective ale politicii de securitate a țării în domeniul militar.

D. Dotarea cu sisteme de armamente și echipamente a forțelor cu capacitate operațională scăzută și a celor cu termen lung de constituire.

E. Programe de achiziții/modernizare pentru asigurarea protecției teritoriului național.

Acest sistem de prioritizare este menit să asigure realizarea capacităților operaționale esențiale prevăzute în planul de implementare a Strategiei de transformare a Armatei României și care permit executarea misiunilor încredințate armatei și îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor asumate, obiectiv strategic al politicii externe și de securitate al statului. Acestea determină capacitatea combativă a forțelor angajate în operații și permit prezența militară românească în zonele de risc și din proximitatea acestora.

Proiectele de investiții prioritare pentru perioada de referință, aflate în derulare sau în curs de inițiere, sunt:

1. Mașini de luptă pe roți și șenile;
2. Puncte de comandă de nivel brigadă și batalion;
3. Echipamente individuale și de grup;
4. Echipamente de geniu și EOD;
5. Autoturisme de teren blindate și neblindate;
6. Platforme de transport multifuncționale;
7. Soluție alternativă pe termen scurt pentru asigurarea suveranității asupra spațiului aerian național;
8. Mijloace de transport aerian (aeronave și elicoptere), inclusiv echipamentele de comunicații și localizare specifice;
9. Echipamente de protecție aeronave;
10. Sisteme de supraveghere aeriană și sisteme de apărare antiaeriană cu baza la sol;
11. Realizarea capacității operaționale complete pentru Flotila de fregate;
12. Dragor de mine – soluție alternativă/intermediară;
13. Sprijin logistic integrat pentru nave;
14. Sisteme fixe și mobile de contramăsuri electronice;
15. Sisteme de securitate pentru depozitele de armament, muniții și materiale speciale;
16. Proiecte de investiții în infrastructură în continuare. La capitolul „Sănătate”, se are în vedere în principal finalizarea investițiilor la spitalele/policlinicile militare Cluj-Napoca, Galați și București;
17. Proiecte de investiții în infrastructură noi. La capitolul „Apărare”, principala investiție o reprezintă contribuția națională în completarea investiției finanțată de NATO prin NSIP (Programul NATO de Investiții în Securitate);
18. Alte cheltuieli în domeniul infrastructurii (dotări independente, reparații capitale, etc).

Concretizarea proiectelor de investiții nominalizate va permite evitarea atât a unei imagini negative a României în plan internațional, cât mai ales a pierderilor de vieți în teatrele de operații, datorate imposibilității

asigurării capacității operaționale corespunzătoare misiunilor. Misiunile Armatei României în Afganistan se desfășoară într-o zonă în care incidentele de securitate sunt frecvente și amenințările predomină, ceea ce impune pregătirea și dotarea adecvată a forțelor participante, în conformitate cu cerințele operației și standardele NATO, în volum complet, într-un timp foarte scurt și cu toată responsabilitatea instituțiilor implicate.

Mențiune: conform prevederilor Legii nr. 157/2007, acest ordonator principal de credite nu prezintă detaliat obiectivele/proiectele/programele de investiții noi sau în continuare din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale.

5. Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	2.842	2.333	2.688	3.175	3.075	3.160
din care:						
Cheltuieli de investitii	2.696	2.072	2.352	2.854	2.739	2.821
% din cheltuieli totale	94,9	88,8	87,5	89,9	89,1	89,3

Politica în domeniul dezvoltării regionale și turismului vizează în principal reducerea disparităților dintre regiuni, dezvoltarea și promovarea turismului, creșterea gradului de absorbție a fondurilor comunitare, dezvoltarea durabilă a teritoriului, construcția de locuințe, cooperarea transfrontalieră, transnațională și interregională.

Direcțiile strategice de activitate, echivalente domeniilor de politici publice în cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului vizează:

- Dezvoltarea regională;
- Dezvoltarea și cooperarea teritorială;
- Lucrările publice, locuințele și construcțiile;
- Turismul.

Priorități pe termen mediu / Măsuri

Prioritățile strategice pe termen mediu (2012 – 2014) ale Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, așa cum sunt acestea asumate în cadrul programului de guvernare și formulate în alte documente strategice precum: Strategia fiscal-bugetară în domeniile dezvoltării regionale și turismului pentru perioada 2012-2014, Strategia "Europa 2020", Programul național de dezvoltare a infrastructurii (PNDI), Planul Național de Dezvoltare (PND), Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR), Programul Național de Reforme, sunt:

- A. Reducerea disparităților dintre regiuni și dezvoltarea durabilă a teritoriului și infrastructurii, la nivel național;
- B. Implementarea Programului național de dezvoltare a infrastructurii (PNDI), componenta "Infrastructura în domeniul dezvoltării regionale", condiție de bază pentru punerea în aplicare a obiectivelor Strategiei "Europa 2020".
- C. Creșterea gradului de absorbție a fondurilor comunitare;
- D. Creșterea performanței energetice a clădirilor și extinderea reabilitării termice a blocurilor de locuințe;
- E. Armonizarea pachetului legislativ, normativ și reglementativ din construcții, amenajarea teritoriului, urbanism și locuire cu legislația comunitară;
- F. Intensificarea aplicării programelor privind construirea de locuințe;
- G. Diminuarea efectelor calamităților naturale: cutremure și alunecări de teren;
- H. Dezvoltarea și promovarea turismului la nivel național și internațional ;
- I. Întărirea capacității administrative a MDRT.

Principalele programe/proiecte de investiții pe direcții strategice de activitate

Dezvoltare regională

- Direcția strategică de activitate „Dezvoltare regională”, corespunde programului bugetar „**Sprrijinirea dezvoltării regionale**”, fiind finanțată prin POR 2007 – 2013 și prin cele 10 programe PHARE Coeziune Economică și Socială. Programele derulate au ca scop general diminuarea disparităților între regiunile României și creșterea calității vieții cetățenilor, prin asigurarea unei infrastructuri dezvoltate și echilibrate la nivel național, acces la locuințe, utilități, precum și premise pentru dezvoltarea armonioasă și competitivă a turismului.

Obiective generale:

- Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale, sociale și de turism în regiunile României;
- Sprrijinirea sectorului productiv al economiei de la nivelul fiecărei regiuni, prin investiții de la bugetul de stat și bugetele locale în infrastructura de afaceri (structuri de sprrijinire a afacerilor și situri industriale).

Rezultate așteptate:

- Prevenirea creșterii disparităților interregionale în termeni de PIB/locuitor;
- Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene (fonduri utilizate/ fonduri realizate) în cadrul următoarelor axe prioritare, până în anul 2014, după cum urmează:
 - ✓ Sprrijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere 82% ;
 - ✓ Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport 95% ;
 - ✓ Îmbunătățirea infrastructurii sociale 86% ;
 - ✓ Sprrijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local 89% ;
 - ✓ Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului 86% ;
 - ✓ Asistență tehnică 85% .

Dezvoltare și cooperare teritorială:

- Cofinanțarea elaborării / reactualizării planurilor generale de urbanism ale localităților și ale regulamentelor locale de urbanism în conformitate cu HG nr. 525/1996, republicată;
- Realizarea „Sistemului informațional specific domeniului imobiliar - edilitar și băncilor de date urbane” SISDIEBDU;
- Realizarea planurilor de urbanism zonale pentru zone protejate, pentru localitățile ce contin monumente înscrise în lista patrimoniului mondial UNESCO.

Obiectivul general: asigurarea instrumentelor moderne și funcționale de management al teritoriului

Rezultate așteptate:

- Finalizarea, în perioada 2011 -2014 a 620 de Planuri Urbanistice Generale ale localităților și Regulamente Locale de Urbanism;
- Finalizarea de lucrări specifice SISDIEBDU în cca. 32 de localități (Sistemul informațional specific domeniului imobiliar-edilitar și băncile de date urbane);
- Finalizarea, în perioada 2011 -2014 a 20 de Planuri Urbanistice Zonale și Regulamente Locale de Urbanism pentru localități .

Lucrări publice, locuințe și construcții, având ca principale programe și subprograme următoarele:

1. Locuințe pentru tineri, destinate închirierii;
2. Renașterea satului românesc – 10 case pentru specialiști;
3. Programul pilot “Locuințe sociale pentru comunitățile de romi;
4. Programul anual de acțiuni pentru proiectarea și execuția lucrărilor de consolidare la clădiri de locuit multietajate încadrate prin raport de expertiză tehnică în clasa I de risc seismic și care prezintă pericol public;
5. Programul privind executarea și, după caz, expertizarea tehnică și proiectarea lucrărilor de intervenție în primă urgență la construcții vulnerabile și care prezintă pericol public;

6. Programele anuale de reglementări tehnice și activități specifice de reglementare în domeniile construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și locuire;
7. Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ – teritoriale cu resurse turistice, conf. HG 577/1997;
8. Programul național multianual privind creșterea performanței energetice la blocurile de locuințe
9. Programul Național de Dezvoltare a Infrastructurii (PNDI), care se va concretiza în implementarea, cu prioritate, în intervalul de timp 2011 - 2020, a următoarelor proiecte de bază și subproiecte:
 - “10.000 km drumuri județene și de interes local”;
 - “Modernizarea satului românesc”;
 - “Sistem de canalizare, epurare a apelor uzate și alimentarea cu apă a localităților”:
 - “Sistem de canalizare și epurare a apelor uzate”;
 - “Alimentarea cu apă a localităților”.
10. Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate;
11. Sistem integrat de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stațiilor de tratare a apei potabile și a stațiilor de epurare a apelor uzate în localitățile cu o populație de până la 50.000 locuitori;
12. Programul așezăminte culturale;
13. Programul “Construcție săli de sport”;
14. Consolidarea și reabilitare Săli de sport ;
15. Programul Bazine de înot;
16. Programul Patinoare artificiale.

Obiective generale:

- Asigurarea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii de bază (inclusiv de transport), regionale și locale, sociale și de turism, în cadrul regiunilor României;
- Asigurarea unui impact redus a riscului seismic pentru construcțiile existente, precum și creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe;
- Implementarea instrumentelor necesare construcției de locuințe, reabilitării fondului construit, precum și a celor necesare realizării de obiective cu destinația de recreere;

Rezultatele așteptate

- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a 78.410 apartamente destinate tinerilor ale căror venituri nu le permit accesul la o locuință în condițiile pieței;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a 25.000 de locuințe destinate specialistilor stabiliți în mediul rural;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a 301 locuințe pentru Romi;
- Realizarea, în perioada 2011- 2014, a circa 41 de clădiri de locuit multietajate consolidate;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a 58 de lucrări de intervenție asupra construcțiilor vulnerabile și care prezintă pericol public;
- Finalizarea, până la finele anului 2011, a 35 de lucrări de intervenție;
- Realizarea, în perioada 2011- 2014, a circa 120 de reglementări tehnice/teme de cercetare contractate;
- Realizarea, în perioada 2011-2014, a 1.658 de kilometri drum asfaltat/modernizat;
- Finanțarea, până la finele anului 2011, a unor lucrări în continuare și a unor lucrări noi pentru 863 de localități cu privire la sistemul de alimentare cu apă;
- Obținerea unei rate medii anuale de economie de energie de 1%, în următorii 9 ani;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a lucrărilor de execuție la circa 75.000 de apartamente reabilite termic;
- PNDI- Creșterea, în perioada 2011- 2014, a numărului de proiecte de investiții în infrastructură pentru îmbunătățirea, modernizarea și aducerea acestora la standarde europene, care să conducă la creșterea calității vieții și dezvoltarea susținută a economiei.
- Reabilitarea, în perioada 2011- 2014, a circa 10 blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate.
- Modernizarea, reabilitarea și extinderea anuală, în perioada 2011- 2014, a circa 75 de rețele de distribuție a apei potabile în localitățile de până la 50.000 locuitori;
- Construirea, în perioada 2011- 2014, a circa 105 de sedii pentru așezăminte culturale;
- Finalizarea, în perioada 2011- 2014, a lucrărilor de execuție la circa 445 de săli de sport;
- Consolidarea și reabilitarea, în perioada 2011- 2014, a circa 22 săli de sport;

- Realizarea, în perioada 2011- 2014, a circa 46 de bazine de înot;
- Construirea/ reabilitarea, în perioada 2011- 2014, a circa 4-6 patinoare;

Turism:

Strategia în domeniul Turismului se finanțează prin gestionarea programului bugetar "Turism", structurat pe două subprograme: „Marketing și promovare turistică”; și „Dezvoltarea produselor turistice”.

Obiectivele generale ale strategiei în domeniul turismului vizează:

- Poziționarea României drept o destinație turistică care oferă atracții turistice și experiențe de călătorie unice, o destinație cu oamenii primitori și cu servicii comparabile cu cele oferite în țările din Europa de Vest;
- Stimularea interesului turiștilor potențiali din străinătate de a vizita România, de a-și petrece vacanțele în una sau mai multe din numeroasele zone turistice din țară;
- Promovarea produselor turistice care pot să atragă noi segmente de piață și/ sau care să determine prelungirea duratei vizitei/ vacanței în România și implicit creșterea încasărilor din activitatea de turism.

Investițiile în domeniul turismului se realizează prin programul anual de dezvoltare a produselor turistice, care vizează susținerea turismului intern, în vederea îmbunătățirii circulației turistice, în paralel cu conservarea patrimoniului natural și cultural, urmărind totodată creșterea notorietății destinațiilor turistice din România pe piața internă și internațională, diversificarea și dezvoltarea produselor turistice românești și creșterea calității serviciilor turistice în România.

Realizarea investițiilor în turism se referă la:

- a) modernizarea la standarde internaționale a facilităților utilizate în turismul balnear și montan, dar și în agrement;
- b) îmbunătățirea promovării diferitelor regiuni turistice/produse turistice prin dezvoltarea rețelei de centre/oficii de informare turistică;
- c) creșterea gradului de securitate a turiștilor în mod special în zona montană;
- d) asigurarea infrastructurii generale pentru acces la obiectivele și facilitățile turistice de interes.

Subprogramele naționale prioritare de investiții în turism sunt: „Schi în România”, „Dezvoltarea infrastructurii turistice în zona montană”, „Dezvoltarea echilibrată și integrată a stațiunilor turistice balneoclimaterice”, „Dezvoltarea echilibrată și integrată a zonei turistice din Delta Dunării și a stațiunilor de pe litoralul Mării Negre”, „Dezvoltarea infrastructurii turistice culturale” și „Dezvoltarea infrastructurii turistice culturale în mediul urban”.

Rezultatele așteptate:

- Creșterea numărului de sosiri vizitatori în structuri de primire turistică, în perioada 2011-2014, de la 6800 până la 7646;
- Creșterea numărului de obiective de investiții pentru infrastructura turistică din stațiunile turistice în perioada 2011- 2014, de la 110 până la 130.

Potrivit OUG nr. 105/2010 pentru aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Infrastructurii au fost prevăzute credite de angajament pentru perioada 2011 – 2013 pentru „10.000 km drumuri județene și de interes local”, „Modernizarea satului românesc”, „Sistem de canalizare și epurare a apelor uzate” și „Alimentare cu apă a localităților”, urmând ca plățile să se facă din credite bugetare în perioada 2013 – 2020.

6. Ministerul Sănătății

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	1.973	5.199	2.797	3.022	3.256	2.670
din care:						
Cheltuieli de investitii	139	164	543	543	291	290
% din cheltuieli totale	7,1	3,2	19,4	18,0	8,9	10,9

Principalul program derulat de acest minister, **asigurarea calității serviciilor medicale (programul de investiții)** are ca obiectiv creșterea calității vieții, prin îmbunătățirea calității și siguranței actului medical.

În acest sens, ca măsură a obiectivului, un acces mai bun la îngrijiri spitalicești și creșterea calității îngrijirilor spitalicești, se derulează două subprograme principale:

Subprogramul 1.1: **Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii unităților sanitare**, cu componentele:

- 1.1.1 Finalizarea obiectivelor de investiții în continuare, începute din anii precedenți și realizarea Institutului Regional de Oncologie Timișoara, județul Timiș;
- 1.1.2 Programul de consolidări a clădirilor unităților sanitare;
- 1.1.3 Reabilitarea infrastructurii unităților sanitare prin efectuarea lucrărilor de reparații capitale inclusiv a unitatilor de maternitate si neonatologie finantate in cadrul proiectului cofinantat de BIRD și BEI;
- 1.1.4 Construirea Spitalelor Universitare Regionale de Urgență și a Spitalelor Județene de Urgență

Subprogramul 1.2: **Dotarea unităților sanitare cu aparatură medicală, echipamente și mijloace de transport sanitar specifice (ambulanțe, autosanitare, etc.)**, cu componentele:

- 1.2.1 Dotarea cu aparatură, echipamente și dispozitive medicale a unităților sanitare;
- 1.2.2 Dotarea cu mijloace de transport sanitar specifice (ambulanțe, autosanitare, etc.) a unităților sanitare

7. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	5.668	7.170	6.578	7.195	8.317	8.544
din care:						
Cheltuieli de investitii	1.432	1.780	2.708	4.401	5.535	5.690
% din cheltuieli totale	25,3	24,8	41,2	61,2	66,6	66,6

În anul 2011 MADR are în program 36 de obiective/proiecte/programe de investiții, din care 35 în continuare și unul nou .

În domeniul îmbunătățirilor funciare se urmărește :

- diminuarea factorilor de risc naturali în vederea creșterii capacității de producție a terenurilor agricole prin lucrări de îmbunătățiri funciare (prevenirea și combaterea excesului sau deficitului de apă, a inundațiilor, eroziunii solului precum și regularizarea scurgerilor), prin susținerea financiară a unor cheltuieli pentru întreținerea, repararea și exploatarea amenajărilor de desecare-drenaj, întreținerea și repararea amenajărilor de combatere a eroziunii solului precum și repararea de diguri , inclusiv funcționarea ANIF ;
- menținerea în funcțiune prin realizarea lucrărilor de întreținere și reparații a infrastructurii de îmbunătățiri funciare – irigații situate în cadrul organizațiilor de îmbunătățiri funciare sau al federațiilor de organizații de îmbunătățiri funciare și aflate în proprietatea sau folosința acestora ;
- executarea lucrărilor de aducere în stare de funcțiune a infrastructurii de îmbunătățiri funciare situate în cadrul teritoriului organizațiilor de îmbunătățiri funciare sau al federațiilor de organizații de îmbunătățiri funciare și aflate în proprietatea sau folosința acestora, precum și a infrastructurii care nu s-a putut transmite în proprietate sau folosința din cauza stării de degradare ;
- apărarea împotriva inundațiilor a incintelor îndiguite din administrarea proprie, pe baza planurilor de apărare întocmite și luarea măsurilor de dotare cu mijloace și materiale de apărare, în conformitate cu normativul cadru de dotare cu materiale și mijloace de apărare operativă împotriva inundațiilor și înghețurilor ;
- întreținerea sistemelor de desecare și evacuarea apelor în exces , precum și refacerea lucrărilor hidrotehnice afectate de viituri ;
- funcționarea la capacitate a sistemelor de irigații cu alimentare din Dunăre, pentru asigurarea funcționării în condiții de secetă .

Priorități investiționale în perioada 2011 – 2014 în infrastructura agricolă :

2011 : MADR își propune să finalizeze 11 obiective/proiecte/programe de investiții :

- Amenajare desecare în complex 23 August Isaccea – jud. Tulcea
- Reabilitare stații de pompare (SP Barnod, SP Botean) – jud. Bihor
- Combaterea eroziunii solului în Bh. Târnava, zona Zetea – Odorheiul Secuiesc – jud. Harghita
- Modernizarea stațiilor SPE Cama, Mahâru și refacerea capacității de transport a canalelor de desecare – jud. Giurgiu
- Reabilitarea lucrărilor de desecare , din incinta îndiguită Oltenița – Surlari – Dorobanțu , jud. Călărași
- Reabilitarea stației SPE 1 Giurgeni, incinta îndiguită Luciu – Giurgeni, jud. Ialomița
- Reabilitarea stației de desecare SPE Dunarica, din incinta Boianu – Sticleanu, jud. Călărași
- Reabilitarea lucrărilor de irigații în amenajarea Biliești – Slobozia – Ciorăști, jud. Vrancea
- Reabilitarea SP Șoimănești, jud. Gorj
- Reabilitarea amenajării de combatere a eroziunii solului Râul Doamnei, zona Domnești, jud. Argeș .
- Reabilitare și modernizare incintă desecare Ostrov-Peceneaga, jud. Tulcea .

2012 – 2014 Dintre principalele proiecte propuse a se finanța, menționăm :

- Perimetre de ameliorare în fond funciar în agricultură
- Modernizarea laboratoarelor de reproducție și selecție, laboratoare de diagnostic fitosanitar, inclusiv realizare sistem național de monitorizare sol-teren în conformitate cu standardele UE și clădiri ale unităților subordonate
- Reabilitare amenajare combaterea eroziunii solului BH Someșul Mic, SBH Nadas, jud. Cluj
- Amenajarea scurgerilor pe versantul stâng al pârâului Valea Lungă în vederea diminuării excesului de umiditate, jud. Alba
- Amenajarea excesului de umiditate și regularizarea scurgerilor în zona Stangaceaua Gura Motrului, jud. Mehedinți
- Reabilitarea stațiilor de pompare SPA 1 și 2 Nedeia din cadrul amenajării Nedeia – Măceșu, jud. Dolj
- Consolidare dig de compartimentare a incintelor indiguite Bechet – Dăbuleni și Dăbuleni – Potelu – Corabia, jud. Dolj
- Reabilitarea și modernizarea sistemului de irigații Sarichioi Etapa I, jud. Tulcea

8. Ministerul Administrației și Internelor

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	8.987	8.889	8.230	7.720	8.233	8.400
din care:						
Cheltuieli de investitii	410	818	828	488	583	598
% din cheltuieli totale	4,6	9,2	10,1	6,3	7,1	7,1

Priorități investiționale în perioada 2011 – 2014:

PROGRAMUL 1 - CREȘTEREA NIVELULUI DE CONTROL ȘI SUPRAVEGHERE A FRONTIEREI EXTERNE A UE

Subprogramul 1 – Operaționalizarea Sistemului Integrat de Securitate a Frontierei (SISF) prin asigurarea de echipament, servicii și funcționalități (EFG)

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI:

- Asigurarea capacității de supraveghere și control la frontiera de stat a României în conformitate cu recomandările UE;
- Menținerea operativității SISF prin asigurarea continuității mentenanței subsistemelor componente (Supraveghere, Control, Comunicații, IT, Infrastructura-pentru comunicații și supraveghere).

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Ridicarea capacității de supraveghere și control la frontiera de stat a României;
- Achiziționarea echipamentelor necesare menținerii în stare de operativitate a S.I.S.F.;
- Operațiuni de întreținere și service a echipamentelor.

Subprogramul 2 – Susținerea finalizării proiectelor finanțate din fonduri externe cu implicații în securizarea frontierei

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI: Completarea sistemului de supraveghere și control al frontierei de stat și optimizarea capacității poliției de frontieră de gestionare eficientă a frontierelor în sistemul integrat Schengen.

- Finalizare program Facilitatea Schengen: mobilitate terestră, echipamente pentru supravegherea și controlul frontierei
- Finalizare proiect finanțat de la buget: sediu Sector Poliție de Frontieră Galați

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Realizarea unei infrastructuri necesare funcționării sistemului de comunicații voce și date;
- Asigurarea mobilității terestre a tuturor structurilor Poliției de Frontieră;
- Monitorizarea integrală a traficului naval în zona fluvială a frontierei.

PROGRAMUL 2 - CREȘTEREA EFICIENȚEI ACTIVITĂȚILOR DE ORDINE PUBLICĂ PRIN DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA REȚELELOR DE COMUNICAȚII ȘI SUPTOR INFORMATIC ALE STRUCTURILOR MINISTERULUI ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

1. OBIECTIVELE PROGRAMULUI:

- Asigurarea comunicațiilor integrate între structurile M.A.I. și alte autorități publice în scopul accesului rapid la informație, verificări operative în bazele centrale de date, crearea infrastructurii de comunicații și transmitere date;
- Operaționalizarea Sistemului Național de Evidență Informatizată a Cazierului Judiciar;
- Asigurarea infrastructurii de comunicații și de transmitere a datelor în sistem informatic;
- Etapa a IV-a de dezvoltare a rețelelor voce-date ale M.A.I.;
- Centrul TIC de Backup & Disaster Recovery.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Eliberarea în sistem automat și rapid, în condiții de absolută corectitudine și securitate a certificatelor de cazier judiciar pentru public;
- Creșterea securității accesului în rețeaua metropolitană a ministerului, precum și a informațiilor transportate prin aceasta;
- Asigurarea comunicațiilor voce și date ale unităților M.A.I. printr-o rețea proprie, dezvoltată la nivel național;
- Asigurarea disponibilității tuturor datelor de la nivelul sistemelor/bazelor de date/aplicațiilor critice aflate în administrarea M.A.I..

PROGRAMUL 3 - CREȘTEREA CAPACITĂȚII DE ASIGURARE A ORDINII PUBLICE PRIN DEZVOLTAREA MOBILITĂȚII TERESTRE ȘI AERIENE A STRUCTURILOR

MINISTERULUI ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

Subprogramul 1 – Menținerea capacității operative a mijloacelor de mobilitate și a echipamentelor specifice ordinii publice

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI:

- Asigurarea îndeplinirii misiunilor aeriene și menținerea resursei de zbor la capacitate optimă prin efectuarea la timp a reparațiilor necesare;
- Îmbunătățirea gradului de dotare cu mijloace specifice de intervenție și de protecție.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Utilizarea completă a resursei de zbor a aeronavelor între 2 inspecții;
- Prolungirea resursei de zbor a mijloacelor de mobilitate aeriană prin executarea lucrărilor obligatorii;
- Dotarea structurilor de ordine publică la standardele UE, pentru desfășurarea cu eficiență a misiunilor.

Subprogramul 2 - Dezvoltarea mobilității terestre

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI:

- Completarea dotării cu mijloace de mobilitate terestră în vederea desfășurării optime a misiunilor de ordine publică precum și asigurarea suportului logistic pentru structurile Ministerului Administrației și Internelor.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Asigurarea mobilității forțelor și echipamentelor în executarea misiunilor de patrulare, menținere a ordinii publice, de intervenție, de cercetare la fața locului a evenimentelor, supraveghere trafic rutier;
- Asigurarea misiunilor specifice structurilor de anticorupție și protecție internă
- Asigurarea suportului logistic;
- Intervenția echipelor de intervenție din cadrul serviciilor profesionale pentru situații de urgență în condiții de siguranță și protecție specifice.

Subprogramul 3 – Dezvoltarea mobilității aeriene

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI: Asigurarea capacității de intervenție cu mijloace aeriene moderne pentru îndeplinirea misiunilor specifice și susținerea logistică al acestora prin achiziționarea de aeronave și mijloace de aerodrom – autospeciale și utilaje de diferite tipuri, specifice deservirii aeronavelor.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Sprijinirea operativă a administrațiilor locale în rezolvarea problemelor populației aflate în dificultate (transport materiale și personal, misiuni sanitare).
- Creșterea performanței în ceea ce privește viteza de reacție, flexibilitatea și mobilitatea intervențiilor prin operaționalizarea unor centre zonale care să asigure acoperirea integrală a teritoriului României.

PROGRAMUL 4 - REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA REȚELEI SANITARE A MINISTERULUI ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI:

- Îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor medicale acordate în cadrul rețelei medicale a M.A.I., prin achiziționarea de aparatură medicală de înaltă performanță;
- Informatizarea rețelei medicale;
- Dezvoltarea unui act medical superior calitativ compatibil cu cerințele UE.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Creșterea capacității de diagnosticare a medicilor și de eficientizare a tratamentelor și procedurilor medicale pentru apropierea de indicatorii de sănătate din U.E.;
- Asigurarea asistenței medicale, curative și profilactice, cu scopul menținerii și refacerii stării de sănătate a efectivelor.

PROGRAMUL 5 - ÎMBUNĂȚĂȚIREA CONDIȚIILOR DE LUCRU CU PUBLICUL PRIN PUNEREA ÎN SIGURANȚĂ ȘI MODERNIZAREA IMOBILELOR CU RISC MAXIM SEISMIC AFLATE ÎN PATRIMONIU

Subprogramul 1 - Consolidarea, modernizarea și reabilitarea unor imobile aflate în administrarea structurilor M.A.I.

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI:

- Punerea în siguranță a clădirilor cu risc seismic ridicat și reabilitarea spațiilor necesare desfășurării activității personalului propriu precum și a celor pentru lucrul cu publicul, în conformitate cu cerințele UE.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Punerea în siguranță a fondului imobiliar administrat de M.A.I.;
- Reabilitarea spațiilor din administrare și aducerea acestora la standardele U.E.;
- Reducerea cheltuielilor cu utilitățile prin utilizarea surselor alternative de energie.

Subprogramul 2 – Realizarea sistemelor integrate antiefracție, control și supraveghere perimetrală la sediile unor structuri de ordine și siguranță publică și pentru spații de depozitare speciale

1. OBIECTIVELE SUBPROGRAMULUI:

- Creșterea gradului de siguranță al spațiilor în care funcționează structurile de ordine și siguranță publică;
- Reducerea vulnerabilităților referitoare la securitatea instituțiilor depozitelor de armament și de muniție.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Extinderea implementării sistemelor tehnice de supraveghere perimetrală;
- Multiplicarea măsurilor proactive de securizare a obiectivelor de importanță deosebită.

PROGRAMUL 6 - ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR DE MĂSURARE ȘI CARTOGRAFIERE PRESTATE DE AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ PRIN MODERNIZAREA DOTĂRII TEHNOLOGICE

1. OBIECTIVELE PROGRAMULUI: Asigurarea spațiilor necesare și a dotării cu mijloace performante în scopul îmbunătățirii serviciilor de măsurare și cartografiere prestate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

2. PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:

- Dotarea cu software de specialitate pentru domeniul geodeziei, cartografiei, fotogrammetriei și cadastrului;
- Dotarea cu echipament specific multiplicării produselor cartografice și fotogrammetrice;
- Realizarea proiectului INSPIRE - geoportalul României pentru integrarea și prelucrarea datelor conform Directivelor Europene.

**PROGRAMUL 7 - DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE ARHIVELOR NAȚIONALE DE A
ADMINISTRA ȘI UTILIZA ÎN INTERESUL CETĂȚEANULUI DOCUMENTELE CARE FĂC PARTE DIN
FONDUL ARHIVISTIC NAȚIONAL**

1. **OBIECTIVELE PROGRAMULUI:**

- Asigurarea condițiilor necesare accesului oricărei persoane la documentele aflate în administrarea Arhivelor Naționale;
- Aplicarea prevederilor legale de preluarea la termen de la creatorii și deținătorii de arhivă a tuturor documentelor incluse în Fondul Arhivistic Național;
- Asigurarea condițiilor corespunzătoare de depozitare (păstrare și conservare, prelucrare și dare în cercetare) a documentelor componente ale Fondului Arhivistic Național.

3. **PRINCIPALELE CERINȚE OPERAȚIONALE:**

- Prelucrarea documentelor incluse în Fondul Arhivistic Național în condiții de siguranță pentru evitarea deprecierei conținutului acestora;
- Crearea condițiilor necesare pentru punerea fondului arhivistic la dispoziția publicului și a instituțiilor interesate, conform legislației în vigoare.

Mențiune: conform prevederilor Legii nr. 157/2007, acest ordonator principal de credite nu prezintă detaliat obiectivele / proiectele / programele de investiții noi sau în continuare din domeniul ordinii publice și siguranței naționale.

9. Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

milioane lei

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 Estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	22.611	28.788	34.249	35.587	37.395	38.395
din care:						
Cheltuieli de investitii	37	15	56	44	79	79
% din cheltuieli totale	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS) identifică, elaborează și promovează strategiile și politicile Guvernului în domeniul muncii, familiei și protecției sociale, în deplină concordanță cu politicile comunitare, prevederile Programului de Guvernare și principiile ordinii de drept și ale democrației.

Prin obiectivele propuse și asumate, MMFPS s-a angajat să abordeze într-o manieră previzibilă și durabilă, participativă și preventivă politicile de acțiune și protecție socială. Pornind de la aceste considerente, MMFPS, care este autoritatea administrației publice centrale, responsabilă atât de elaborarea politicilor și strategiilor din domeniul asistenței sociale, cât și de promovarea drepturilor familiei, ale copilului, ale persoanelor vârstnice, ale persoanelor cu handicap și ale celorlalte persoane vulnerabile, a combinat măsurile de protecție și asistență socială, pentru anumite categorii sau grupuri de persoane, cu acțiuni care să contribuie la incluziunea socială a acestora ca premisă esențială de îmbunătățire a condițiilor de viață ale persoanelor active.

Printre principalele proiecte propuse a se finanța în intervalul 2011 – 2014, sunt:

- Servicii comunitare de prevenire a separării copilului de familia sa și instruirea personalului aferent, finanțat dintr-un împrumut BDCE
- Amenajare și finalizare sediu ITM Călărași
- Proiectul privind incluziunea socială, finanțat dintr-un împrumut BIRD.

10. Ministerul Justiției

	Buget de Stat					
	2009 realizări	2010 realizări	2011 program	2012 estimări	2013 estimări	2014 estimări
Cheltuieli totale	1.917	2.324	2.255	2.164	2.245	2.297
din care:						
Cheltuieli de investiții	56	134	232	77	87	89
% din cheltuieli totale	2,9	5,8	10,3	3,6	3,9	3,9

Misiunea Ministerului Justiției constă în dezvoltarea politicilor publice și implementarea măsurilor guvernamentale în vederea asigurării independenței, integrității și eficacității actului de justiție în folosul cetățeanului, dar și a coerenței, consistenței și stabilității cadrului legislativ, a unificării practicii judiciare, a respectării drepturilor, libertăților și valorilor cetățeanului.

Instanțele sunt instituții publice finanțate de la bugetul de stat, pentru care Ministrul Justiției are calitatea de ordonator principal de credite. În vederea soluționării problemelor semnalate de managerii economici din cadrul instanțelor judecătorești, la nivelul Ministerului Justiției, a fost elaborat un „Plan de măsuri pentru eficientizarea administrării resurselor la nivelul instanțelor judecătorești 2008 – 2009”. Principalele obiective fixate au fost: asigurarea resurselor financiare și a unui cadru economico – financiar unitar, îmbunătățirea managementului resurselor umane la nivelul instanțelor judecătorești și realizarea unui cadru legislativ coerent și unitar privind administrarea resurselor la nivelul instanțelor. Toate acestea reprezintă condiții esențiale pentru buna administrare a justiției ca serviciu public.

Principalele programe/proiecte sunt:

- **Consolidarea capacității administrative a instanțelor și facilitarea accesului la justiție**, cu următoarele componente:

➤ *Reabilitarea infrastructurii instanțelor*

Ministerul Justiției este responsabil pentru buna administrare a justiției ca serviciu public. Dezvoltarea justiției ca serviciu public implică, în mod esențial, alocarea resurselor necesare facilitării accesului la justiție. În acest sens, o atenție sporită a fost acordată reabilitării infrastructurii instanțelor judecătorești.

Având în vedere importanța deosebită a politicii investiționale pentru sistemul judiciar, acestui domeniu i s-a acordat o atenție deosebită în perioada 2009-2010. Pentru aceasta, a fost întocmit un program sectorial ce cuprinde proiectele investiționale prioritare propuse spre finanțare, precum și eșalonarea acestora pe ani. Politicile investiționale urmărite de Ministerul Justiției au fost: finalizarea investițiilor începute în ani anteriori, stabilirea de criterii pentru ierarhizarea investițiilor și selectarea obiectivelor propuse pentru finanțare.

Pentru realizarea dezideratului propus, ca priorități de finanțare în 2011-2014, principalele obiective vor fi următoarele:

- realizarea de lucrări de intervenție (consolidări și reparații capitale, transformări și modernizări) și extindere de sedii de instanță;
- construirea de noi de instanțe aflate în prezent în stadiul de proiectare sau de execuție;
- finalizarea obiectivelor de investiții (sedii noi de instanțe sau reabilitări) finanțate prin Acordul de Împrumut cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

➤ *Proiectul „Reforma Sistemului Judiciar”*

Noua strategie de informatizare a sistemului judiciar a fost realizată în perioada noiembrie 2009 - februarie 2010.

Prioritățile perioadei 2011-2014 se referă la

- Îmbunătățirea sistemului ECRIS v4;
- Dezvoltarea sistemului de videoconferință pentru Ministerul Justiției și instanțe, precum și pentru sistemul penitenciar;
- Dezvoltarea arhitecturii hardware, asigurarea dotării cu software de bază precum și cu alte pachete software
- Pregătirea personalului în domeniul IT prin dezvoltarea și implementarea sistemului de e-learning și organizarea de cursuri de instruire

- Dezvoltarea site-urilor pentru efectuarea actelor de procedură în formă electronică, în materie civilă și comercială, sau, după caz, în alte materii
- Dezvoltarea rețelelor LAN și WAN existente
- Dezvoltarea sistemelor informatice de afișare în timp real, la ușa sălii unde se desfășoară ședința de judecată, a cauzelor care sunt în momentul respectiv în curs de audiere, precum și a ordinii dispuse de complet pentru audierea dosarelor aflate pe rol.

- **Consolidarea sistemului penitenciar românesc**

Reforma sistemului penitenciar constituie o prioritate a actualului mandat, un accent deosebit punându-se pe implementarea unor planuri operaționale bazate pe realitatea existentă în sistem, care să anticipeze evoluția pe termen mediu a sistemului penitenciar.

Eficiențizarea Administrației Naționale a Penitenciarelor se va realiza prin implementarea integrală a Strategiei Sistemului Penitenciar 2010-2013. Vor continua investițiile în sistemul penitenciar destinate în special modernizării și execuției de noi corpuri de detenție, precum și alte investiții.

- **Consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții subordonate**

Institutul Național de Expertize Criminalistice (INEC) continuă demersurile pentru aducerea la îndeplinire a obiectivelor strategiei pentru dezvoltarea INEC, stabilite pentru perioada 2009-2013. În acest context, direcțiile de acțiune și măsurile implementate în cadrul institutului și laboratoarelor interjudețene au plecat de la considerarea tendințelor evoluției activității judiciare românești și alinierea activității de expertiză criminalistică la standardele europene de calitate.

Continuarea implementării proiectului "Servicii on-line oferite de Oficiul Național al Registrului Comerțului pentru comunitatea de afaceri prin intermediul unui portal dedicat", în cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea competitivității economice”. Obiectivul general al proiectului îl reprezintă dezvoltarea de noi servicii publice on-line, creșterea complexității și eficienței serviciilor publice oferite on-line de Oficiul Național al Registrului Comerțului mediului de afaceri (Government to Business - G2B), cetățenilor (Government to Citizen - G2C), și administrației publice (Government to Government - G2G), servicii flexibile și orientate către nevoile specifice ale solicitanților, prin intermediul unui portal dedicat;

Oficiul Național al Registrului Comerțului, prin Buletinul Procedurilor de Insolvență, participă, începând cu anul 2008, în grupul de lucru și subgrupul de lucru organizate la nivelul Comisiei Europene pentru implementarea proiectului „Portalul European E-Justice”. În prezent, interconectarea registrelor de insolvență este în stadiu de proiect pilot dezvoltat de către Austria și Germania și la care și România, prin Oficiul Național al Registrului Comerțului - Buletinul Procedurilor de Insolvență, a aderat.

În perioada 2011-2014 va continua procesul de consolidare a Autorității Naționale pentru Cetățenie prin extinderea capacității logistice, instituție constituită prin OUG nr. 5/2010 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Cetățenie.

Punerea în aplicare a noilor coduri (noul Cod civil și noul Cod penal, precum și noile Coduri de procedură civilă și penală) va implica și costuri cu privire la modernizarea, amenajarea, transformarea și extinderea sediilor de instanță, astfel încât să corespundă noilor cerințe generate de respectivele modificări legislative.

Programul MJ va fi implementat ca urmare a considerării justiției domeniu prioritar de interes național.

3.2.2.13. Bugete locale

Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale au fost estimate, pe orizontul de referință, în baza legislației în vigoare.

Începând cu anul 2010, pentru instituirea unor criterii de eficientizare a utilizării fondurilor acordate de la bugetul de stat pentru bugetele locale, pentru cheltuielile curente, sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată au fost fundamentate pe baza standardelor de cost aprobate prin hotărâri ale Guvernului în domeniile: învățământ, servicii sociale și sănătate.

Utilizarea acestor standarde de cost reprezintă garanția asigurării costului minim de funcționare a serviciilor publice din domeniile respective, precum și posibilitatea participării unităților administrativ-teritoriale la îmbunătățirea calității serviciilor prestate.

Destinația sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale, precum și a subvențiilor alocate de la bugetul de stat, prin bugetele unor ministere, către unitățile administrativ-teritoriale pe orizontul de referință este prezentată în tabelul de mai jos:

SITUAȚIA
SUMELOR ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU
UNITĂȚILE ADMINISTRATIV-TERRITORIALE, PE ANII 2009 - 2014

- mii lei -

INDICATOR	2009 realizari	2010 realizari	2011 estimari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari
I. SUME DEFALCATE DIN TAXA PE VALOAREA ADAUGATA - total, din care:	17.260.443	14.993.671	13.151.521	14.518.149	15.293.252	16.317.240
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor	2.027.121	1.959.847	1.981.264	2.067.062	2.155.704	2.246.513
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București	11.386.999	9.997.198	8.130.851	9.996.888	10.759.275	11.664.221
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru drumurile județene și comunale	543.886	497.913	561.770	468.323	484.236	498.842
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale	2.524.773	2.142.039	2.027.265	1.722.021	1.647.730	1.672.698
Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea Programului de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural	777.664	396.674	450.371	263.855	246.307	234.966
II. SUBVENȚII - total, din care:	4.221.447	5.180.788	5.064.050	5.525.580	5.409.226	5.716.342
Retehnologizarea centralelor termice și electrice de termoficare	55.592	51.117	49.712	63.846	65.684	35.846
Planuri și regulamente de urbanism	3.701	0	14.000	6.000	20.315	20.315
Finanțarea programului de pietruire a drumurilor comunale și alimentarea cu apă a satelor	625.076	563.938	483.371	330.000	0	0
Finanțarea acțiunilor privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinație de locuință	8.022	5.833	8.000	8.000	20.000	20.000
Reabilitarea termică a clădirilor de locuit	151.927	142.226	141.600	140.000	145.000	145.000
Finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor	267.158	357.867	275.228	244.000	251.000	261.100
Finanțarea cheltuielilor de capital ale unităților de învățământ	184.623	34	0	0	0	0

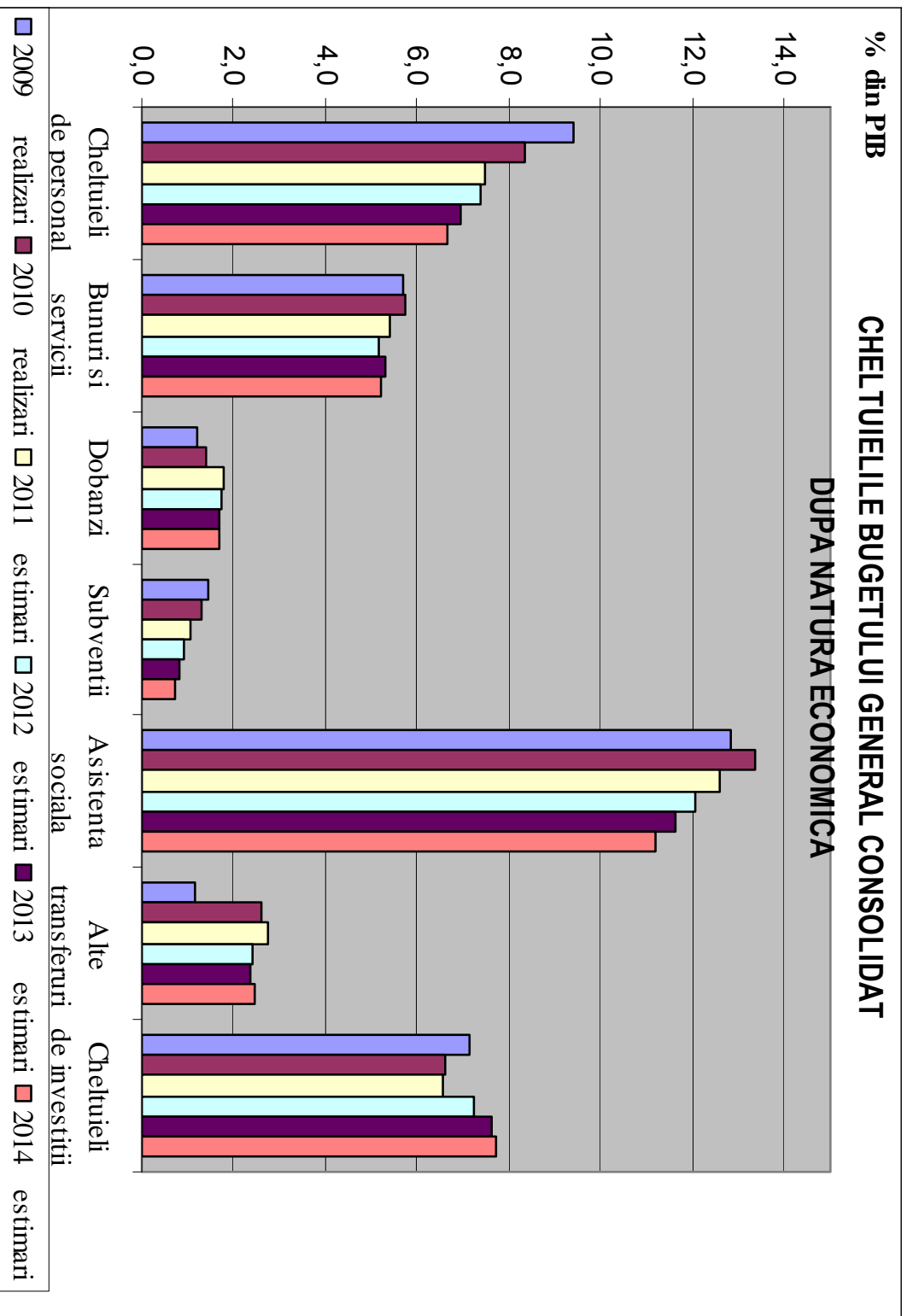
preuniversitar						
Finanțarea investițiilor în sănătate din bugetul de stat	53	9.255	121.000	1.000	1.000	1.000
Finanțarea investițiilor în sănătate din veniturile proprii ale Ministerului Sănătății	0	98.012	100.651	38.600	32.400	15.000
Finanțarea programului multianual de asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor de investiții publice finanțate prin Programul operațional regional 2007-2013		118	0	0	0	0
Susținerea derulării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile (FEN)	18.878	319.161	708.303	1.928.173	2.011.101	2.254.760
Realizarea obiectivelor de investiții în turism	136.914	169.713	243.200	129.233	154.000	191.763
Finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap	1.966.792	2.091.393	2.003.660	2.103.503	2.164.201	2.216.033
Fondul de intervenție		2.600	0	0	0	0
Finanțarea lucrărilor de cadastru imobiliar	10.636	1.188	11.050	11.050	11.050	11.050
Compensarea creșterilor neprevizionate ale prețurilor la combustibili	526.662	354.326	517.700	0	0	0
Acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri	51.891	466.213	319.000	453.600	464.400	475.200
Sprrijin financiar la constituirea familiei	78.335	35.893	0	0	0	0
Finanțarea unităților de asistență medico-sociale	21.514	19.445	17.602	17.602	17.602	17.602
Finanțarea programelor de electrificare	7.477	464	0	0	0	0
Acordarea trusoului pentru nou-născuți	30.235	22.434	0	0	0	0
Finanțarea sănătății	75.961	157.944	21.073	21.073	21.073	21.073
Programe FEAGA implementate de APIA		21.443	0	0	0	0
Finanțarea camerelor agricole	0	30.341	28.900	29.900	30.400	30.600
Programe finanțate din Fondul Social European	0	4.221	0	0	0	0
Achitarea obligațiilor restante ale centralelor de termoficare	0	255.609	0	0	0	0
*) Potrivit prevederilor art.33 din Legea privind finanțele publice locale, nr.273/2006, cu modificările și completările ulterioare, pentru echilibrarea bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale, prin legea bugetului de stat se aprobă sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat (taxa pe valoarea adăugată).						

3.2.3. Cheltuieli bugetare

Cheltuielile bugetului general consolidat						
- pe clasificatia economica -						
- mil. lei -						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	realizari	realizari	estimari	estimari	estimari	estimari
Total, din care:	193.679	202.255	206.444	217.425	235.269	254.064
Cheltuieli de personal	46.838	42.839	40.569	42.500	45.600	47.772
Bunuri si servicii	28.326	29.541	29.324	31.264	33.786	36.204
Dobanzi	6.061	7.275	9.501	10.110	10.945	11.720
Subventii	7.215	6.734	6.681	5.590	5.304	5.342
Asistenta sociala	63.958	68.613	68.480	71.208	75.518	79.296
Alte transferuri	5.818	13.406	15.830	13.612	14.576	17.950
Cheltuieli de investitii	35.464	33.847	36.060	43.140	49.540	55.779

În anul 2010 cheltuielile bugetului general consolidat au crescut în termeni nominali cu 4,4% față de anul precedent, reprezentând 39,4% din PIB. Cheltuielile de personal s-au încadrat în ținta stabilită în programul aprobat, reprezentând o scădere de un punct procentual în PIB față de anul trecut. Cheltuielile cu bunuri și servicii au crescut cu 4,3% față de anul 2009, în principal ca urmare a majorării cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru plata arieratelor. Cheltuielile cu dobânzi au crescut cu 20,0% justificate de majorarea deficitelor bugetare acumulate din anii precedenți și angajării împrumuturilor pentru acoperirea acestora.

Pe termen mediu, efectul măsurilor de reducere a cheltuielilor de personal, a subvențiilor și a cheltuielilor cu bunuri și servicii, coroborat cu reforma sistemului public de pensii, conduce la o majorare cu numai 25,6% a cheltuielilor totale în valoare absolută ceea ce reprezintă de fapt o reducere cu 3,3 puncte procentuale a ponderii acestora în PIB față de anul 2010. Acest efort de ajustare a cheltuielilor bugetare curente face posibilă menținerea unui trend ascendent al cheltuielilor de investiții (majorare de aproximativ 1,3 puncte procentuale raportat la PIB față de anul 2011), dar și reducerea puternică a deficitului bugetar, cu circa 18,1 miliarde lei față de anul 2010.

Cheltuielile bugetului general consolidat						
- pe bugete componente -						
- mil. lei -						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	realizari	realizari	estimari	estimari	estimari	estimari
Total, din care:	193.679	202.256	206.444	217.425	235.269	254.064
Bugetul de stat	89.852	102.628	112.978	119.238	130.074	140.162
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	49.244	50.727	50.630	54.113	58.007	62.305
Bugetul asigurarilor sociale de stat	40.391	42.641	48.342	51.736	55.347	58.874
Bugetul asigurarilor pentru somaj	2.722	3.822	3.198	2.461	2.431	2.307
Bugetul Fondului pentru asigurari sociale de sanatate	15.275	17.507	16.809	17.502	19.731	20.705
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	24.994	22.699	15.143	14.740	14.247	14.759
Alte componente ale bugetului general consolidat	13.398	12.502	11.434	12.309	12.159	10.148
Transferuri intre bugete (se scad)	-38.027	-46.075	-47.680	-50.393	-53.167	-51.812
Operatiuni financiare (se scad)	-4.170	-4.195	-4.409	-4.281	-3.558	-3.384

Cea mai importantă componentă a bugetului general consolidat o reprezintă bugetul de stat care deține ponderea cea mai mare din totalul cheltuielilor bugetare. Următoarea componentă, ca pondere, este bugetul centralizat al unităților administrativ-teritoriale, urmat îndeaproape de bugetul asigurărilor sociale de stat.

La dimensiunea cheltuielilor bugetului de stat concură și sumele care se transferă din acesta către alte componente ale bugetului general consolidat, fie pentru echilibrarea acestora (bugetele de asigurări sociale) fie pentru finanțarea unor activități descentralizate la nivelul comunităților locale.

Toate transferurile care se acordă din bugetul de stat către alte bugete sunt eliminate la agregarea bugetului general consolidat pentru a evita dubla înregistrare a acestora.

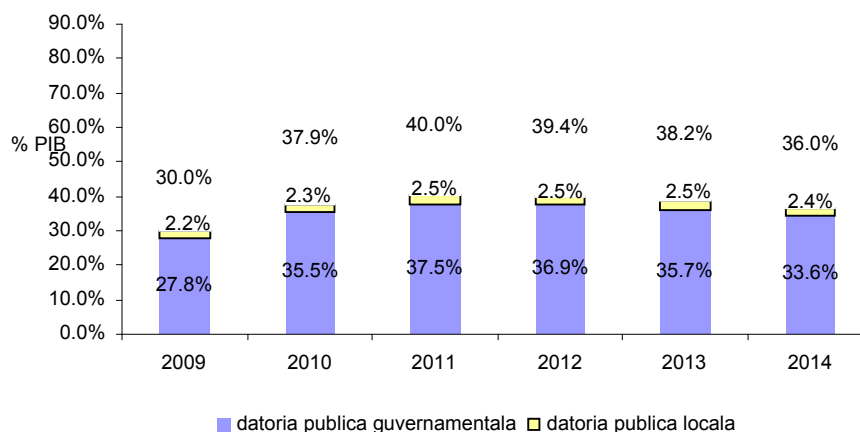
3.3. Datoria Publică

Datoria publică

Pentru sfârșitul anului 2011 se estimează că datoria publică va crește până la nivelul de 40% din PIB, comparativ cu 37,9% din PIB cât s-a înregistrat la sfârșitul anului 2010, în principal, ca urmare a finanțării deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice.

În perioada acoperită de Strategia fiscal-bugetară (2012 – 2014), pe fondul creșterii economice, a aprecierii monedei naționale față de Euro, principala valută în care este denominată datoria publică externă, dar și a obiectivelor din strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale 2011-2013, *nivelul estimat al datoriei publice* se va situa sub nivelul de 40% din PIB, după cum este prezentat în graficul de mai jos.

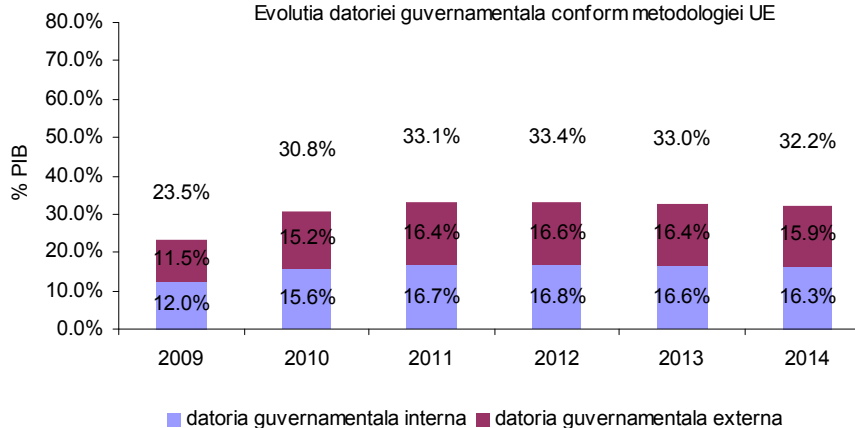
Evoluția datoriei publice în perioada 2009 -2014

Datoria publică a României va crește în perioada analizată ca urmare a contractării de datorie pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice, finanțarea proiectelor de investiții la nivel local, dar și datorită emiterii de garanții de stat în conformitate cu legislația în vigoare.

Datoria guvernamentală

Evoluția datoriei guvernamentale conform metodologiei UE

În ceea ce privește *datoria guvernamentală calculată conform metodologiei UE*, acest indicator va crește la nivelul de 32,2% din PIB în anul 2014 comparativ cu nivelul de îndatorare de 30,8% din PIB înregistrat la sfârșitul anului 2010. Subliniem că la sfârșitul

anului 2010 România ocupa locul 4 printre cele mai puțin îndatorate state membre ale UE, și în consecință estimăm că nivelul de îndatorare pe termen mediu se va situa printre cele mai scăzute dintre Statele Membre.

Din analiza indicatorilor mai sus prezentați se observă că nivelul de îndatorare a României este sub limita de 60% din PIB stabilită prin Tratatul de la Maastricht, datoria publică situându-se în limite sustenabile.

1) Analiza influenței creșterii economice sub așteptări asupra nivelului datoriei publice guvernamentale.

*Analize de sensibilitate
a datoriei publice
guvernamentale*

Pentru analiza influenței diminuării ritmului de creștere economică asupra stocului de datorie publică guvernamentală, s-au utilizat două scenarii:

- scenariu de bază, realizat pe baza proiecțiilor prezentate în cadrul macroeconomic pe termen mediu, iar
- cel de al doilea scenariu (scenariul alternativ) a fost construit pe baza ipotezei unei creșteri economice mai mici cu cca. 1% față de scenariul de bază.

În scenariul de bază ponderea datoriei publice guvernamentale în PIB va scădea cu 1,9% în PIB la sfârșitul anului 2014 comparativ cu nivelul datoriei înregistrat la sfârșitul anului 2010 (de la 35,5% în anul 2010 la 33,6% în anul 2014), iar în scenariul alternativ ponderea datoriei publice guvernamentale în PIB scade cu 1,5% (de la 35,5% în anul 2010 la 34,0% în anul 2014).

2) Analiza influenței deprecierei monedei naționale față de EURO și USD asupra nivelului plăților de dobândă din bugetul de stat

Pentru această analiză s-au utilizat:

- scenariu de bază, realizat pe baza proiecțiilor prezentate în cadrul macroeconomic pe termen mediu, și
- scenariu alternativ, construit pe baza ipotezei deprecierei cu 5% a monedei naționale față de EURO și USD pe termen mediu.

Dacă în scenariul de bază ponderea plăților de dobândă în PIB plătite din bugetul de stat va crește de la 1,2% în anul 2010 la 1,47% în anul 2014, în scenariul alternativ ponderea plăților de dobândă în PIB va crește până la 1,50% în anul 2014.

3) Analiza influenței creșterii ratei de dobândă cu 1% asupra plăților de dobândă din bugetul de stat

Pentru această analiză s-au utilizat, de asemenea, scenariu de bază și un scenariu alternativ construit pe baza ipotezei unei creșteri a ratelor de dobândă la titluri de stat și a celor variabile (EURIBOR și LIBOR) cu 1% față de scenariu de bază.

În scenariul de bază ponderea plăților de dobândă în PIB plătite din bugetul de stat va crește de la 1,2% în 2010 la 1,47% în anul 2014, în timp ce în scenariul alternativ ponderea plăților de dobândă în PIB plătite din bugetul de stat va crește până la 1,53% în anul 2014.

*Finanțarea
deficitului
bugetar*

În perioada 2011-2014 finanțarea deficitului bugetar se va realiza în proporție echilibrată atât din surse interne, cât și din surse externe, cu încadrarea în obiectivele incluse în Strategia privind administrarea datoriei publice guvernamentale pe termen mediu, și anume:

- creșterea controlată și menținerea la un nivel sustenabil a datoriei publice guvernamentale,
- reducerea costurilor cu datoria publică guvernamentală pe termen lung în condițiile unui nivel acceptabil al riscurilor aferente portofoliului de datorie publică guvernamentală,
- diminuarea riscurilor asociate portofoliului de datorie publică guvernamentală,

- dezvoltarea pieței titlurilor de stat.

Strategia de finanțare din surse interne a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale în perioada 2011-2014 se va realiza în proporție de cca. 50% prin emisiuni de titluri de stat de pe piața internă, respectiv emisiuni de certificate de trezorerie cu scadențe până la 1 an (364 de zile) și emisiuni de obligațiuni de tip benchmark emise cu scadențe de 3, 5, 7 și 10 ani, corespunzător cererii investitorilor, denumite în lei și în valută funcție de oportunitățile existente pe piață și chiar și cu maturități mai lungi dacă va exista o cerere suficientă în piață pentru astfel de maturități în condiții rezonabile de lichiditate și cost. Funcție de apetitul participanților pe piață și în scopul optimizării portofoliului de titluri de stat se vor redeschide emisiunile de titluri de stat de tip benchmark emise în anii anteriori până la un volum care să permită creșterea lichidității pe piața secundară.

De asemenea, pe măsura dezvoltării segmentului investitorilor instituționali și creșterii necesităților investiționale ale acestora se va urmări extinderea maturității titlurilor de stat, și se va analiza posibilitatea emiterii de instrumente specifice (în baza unei analize de cost de oportunitate) cerute de investitori, cum ar fi lansarea unor serii de titluri de stat indexate la indicii de prețuri de consum sau unor obligațiuni de stat fără cupon (zero coupon bond).

Începând cu anul 2012, finanțarea din surse externe a deficitului bugetar se va asigura preponderent din emisiuni pe piețele externe de capital în cadrul Programului-cadru de emisiuni de titluri de stat pe termen mediu în valoare de 7 mld. EURO pentru perioada 2011-2013, MFP acționând pentru extinderea maturităților și consolidarea curbei de randament pentru aceste instrumente de datorie.

Ținând cont de faptul că instrumentele de finanțare se diversifică în permanență în funcție de oportunitățile existente pe piețele de capital, se vor utiliza atât instrumente de datorie denumite în euro, cât și în alte valute pe baza analizelor de cost comparativ cu instrumentele standard.

Începând cu anul 2010, pentru îmbunătățirea managementului datoriei publice și evitarea presiunilor sezoniere pentru asigurarea surselor de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, MFP a constituit o rezervă financiară (buffer) în valută, ce urmează a fi consolidată până la o valoare echivalentă necesară acoperirii necesităților de finanțare a deficitului bugetar și refinanțării datoriei publice pentru 4 luni.

Riscul bugetar rezultat din plățile efectuate de MFP, în calitate de Garant, pentru garanțiile de stat emise

Având în vedere stocul în descreștere al garanțiilor emise în trecut și faptul că în perioada de creștere economică acest instrument nu a fost utilizat decât punctual (în 2008 nu au fost acordate garanții de stat), estimările privind plățile ce urmează a se efectua din bugetul de stat în contul acestor garanții urmează un trend descendent, de la 0,1% în PIB în anul 2011 la 0,04% în 2014. Ipotezele acestui scenariu au în vedere garanțiile de stat în cadrul programului guvernamental "Prima casă", garanțiile emise în conformitate cu OUG nr.9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, precum și programul de reabilitare termică în conformitate cu OUG nr.69/2010.

Plafoane privind finanțările rambursabile care pot fi contractate, precum și cele privind tragerile din finanțările

În vederea încadrării în țintele de deficit bugetar pentru perioada 2012-2014, astfel încât începând cu anul 2012 deficitul bugetar conform metodologiei UE să se situeze sub limita prevăzută de Tratatul de la Maastricht (3% din PIB), pentru unitățile administrativ-teritoriale (UAT) au fost propuse limite anuale atât pentru valoarea contractată a

rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitățile administrativ-teritoriale

finanțarilor rambursabile⁴ care urmează a fi contractate de către acestea, cât și limite de cheltuieli bugetare aferente tragerilor din finanțările rambursabile⁵ contractate sau care urmează a fi contractate de către UAT, după cum urmează:

	-milioane lei-			
	2011	2012	2013	2014
1. Plafon anual pentru valoarea contractată a finanțarilor rambursabile ce urmează a fi contractate de UAT	700,0	900,0	800,0	800,0
2. Plafon anual pentru cheltuielile bugetare privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către UAT	1.400,0	1.400,0	1.200,0	1.200,0

Plafone privind emiterea de garanții de către Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, și de către unitățile administrativ-teritoriale

Având în vedere perspectiva de redresare a economiei naționale și de creștere economică pentru perioada 2012-2014, pentru diminuarea riscului bugetar rezultat din plățile ce ar trebui efectuate de MFP și UAT în contul garanțiilor emise în conformitate cu OUG nr.64/2007 privind datoria publică, propunem următoarele plafoane:

	- milioane lei			
	2011	2012	2013	2014
Plafon anual pentru emiterea garanțiilor de către MFP și UAT*)	10.000,0	10.000,0	6.000,0	6.000,0

*) În cazul demarării proiectului Nabucco, fapt ce ar impune emiterea unei garanții de stat de către România, pe perioada 2011-2013 plafonul privind emiterea de garanții va fi ajustat în consecință.

⁴ nu sunt incluse finanțările rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale, precum și finanțările rambursabile destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabile de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse în Planul Elen de Reconstrucție și Dezvoltare Economică a Balcanilor – HIPERB.

⁵ Idem 1

3.4. Plafoane privind principalii indicatori bugetari în perioada 2009-2014

În tabelele de mai jos sunt prezentate limite pentru anumiți indicatori bugetari ce vor face obiectul adoptării de către Parlament potrivit art.18 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010.

Plafoane privind soldul bugetar pe principalele bugete componente						
	2009 realizari	2010 realizari	2011 estimari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari
Sold buget general consolidat (% din PIB)	-7,3	-6,5	-4,4	-3,0	-2,5	-2,2
Sold primar*) al bugetului general consolidat (% din PIB)	-6,1	-5,1	-2,7	-1,3	-0,8	-0,5
Sold buget general consolidat (mil. lei)	-36.435,3	-33.620,9	-23.953,2	-17.675,2	-16.095,4	-15.484,1
Sold buget de stat (mil. lei)	-35.173,5	-34.577,4	-28.571,4	-22.498,9	-20.439,1	-19.640,1
Sold buget asigurari sociale de stat (mil. lei)	-958,4	232,5	172,3	263,2	280,0	298,1
Sold bugetul fondului pentru asigurari de sanatate (mil. lei)	-650,9	-248,7				
Sold bugetul fondului pentru somaj (mil. lei)	-1.241,3	-2.501,6	160,9	140,1	100,1	111,2
Sold bugetul institutiilor financiare din venituri proprii (mil. lei)	1.003,7	712,0	1.717,2	1.760,1	1.630,4	1.594,5

*) Exclde platile de dobanzi

În vederea încadrării în țintele de deficit bugetar pentru perioada 2012-2014, astfel încât începând cu anul 2012 deficitul bugetar conform metodologiei UE să se situeze sub limita prevăzută de Tratatul de la Maastricht (3% din PIB), pentru unitățile administrativ-teritoriale (UAT) au fost propuse limite anuale atât pentru valoarea contractată a finanțărilor rambursabile care urmează a fi contractate de către acestea, cât și limite de cheltuieli bugetare aferente tragerilor din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către UAT.

Având în vedere perspectiva de redresare a economiei naționale și de creștere economică pentru perioada 2012-2014, pentru diminuarea riscului bugetar rezultat din plățile ce ar trebui efectuate de MFP și UAT în contul garanțiilor emise în conformitate cu OUG nr.64/2007 privind datoria publică au fost propuse următoarele plafoane:

Plafone pentru imprumuturi contractate si garantii acordate

- mil. lei -

	2009 realizari *)	2010 realizari **)	2011 estimari ***)	2012 estimari ***)	2013 estimari ***)	2014 estimari ***)
Finantari rambursabile contractate de unitatile administrativ-teritoriale	1.259,4	1.600,0	700,0	900,0	800,0	800,0
Trageri din finantările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de către unitatile administrativ-teritoriale	1.259,4	1.250,0	1.400,0	1.400,0	1.200,0	1.200,0
Garantiile emise de Ministerul Finantelor Publice și unitatile administrativ teritoriale ****)	1.259,4	5.257,5	10.000,0	10.000,0	6.000,0	6.000,0

*) Nu sunt incluse finanțările rambursabile de tip leasing financiar și credit furnizor

***) Conform autorizarilor emise de Comisia de autorizare a împrumuturilor locale in 2010, nu sunt incluse finantarile rambursabile de tip leasing financiar si credit furnizor, precum si finanțările rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale si cele destinate proiectelor care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă de la Uniunea Europeană.

****) Nu sunt incluse finanțările rambursabile destinate refinanțării datoriei publice locale, precum și finanțările rambursabile destinate proiectelor care beneficiază de fonduri externe nerambursabilă de la Uniunea Europeană, inclusiv cele cuprinse in Planul Elen de Reconstructie si Dezvoltare Economica a Balcanilor - HIPERB

*****) In cazul demararii proiectului Nabucco, fapt ce ar impune emiterea unei garantii de stat de catre Romania, pe perioada 2011-2013 plafonul pentru emiterea de garantii va fi ajustat in consecinta.

Plafioanele privind cheltuielile bugetului general consolidat exclusiv asistența financiară de la Uniunea Europeană și alți donatori, precum și plafioanele privind cheltuielile de personal sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Plafoane privind cheltuieli totale exclusiv asistenta financiara din partea UE sau alti donatori

- mil. lei -

	2009 realizari	2010 realizari	2011 estimari	2012 estimari	2013 estimari	2014 estimari
Bugetul general consolidat	188.492,9	193.263,0	197.309,6	203.084,2	217.309,8	234.194,6
- cheltuieli de personal	46.837,6	42.838,8	40.569,1	42.500,0	45.600,0	47.771,5
Bugetul de stat	88.662,6	100.170,2	107.094,0	107.872,4	114.644,5	122.732,9
- cheltuieli de personal	15.286,3	14.764,5	15.653,8	17.337,6	18.619,1	19.517,3
Bugetul general centralizat al unitatilor administrativ teritoriale	47.860,5	48.278,4	48.428,7	51.839,1	55.664,3	59.897,5
- cheltuieli de personal	17.975,4	16.699,2	16.711,0	17.359,5	18.681,0	19.766,4
Bugetul asigurarilor sociale de stat	40.390,6	42.640,5	48.328,7	51.735,7	55.347,0	58.873,9
- cheltuieli de personal	129,5	105,4	108,9	133,4	144,1	153,3
Bugetul asigurarilor pentru somaj	2.722,1	3.818,6	3.176,5	2.323,9	2.393,5	2.307,1
- cheltuieli de personal	103,6	73,0	68,2	81,0	87,4	92,7
Bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate	15.274,7	17.507,4	16.699,2	17.422,1	19.730,5	20.704,7
- cheltuieli de personal	117,6	104,7	106,0	139,8	152,9	168,0
Bugetul institutiilor/activitatilor finantate din venituri proprii	24.990,4	21.997,3	15.045,9	14.471,7	14.024,8	14.537,2
- cheltuieli de personal	12.988,3	10.869,7	7.688,4	7.213,8	7.675,4	7.829,0
Alte bugete componente ale bugetului general consolidat	10.788,4	9.120,3	10.626,1	12.092,8	12.230,8	10.338,0
- cheltuieli de personal	236,9	222,3	232,8	234,9	240,1	244,8

4. Cadrul de cheltuieli pe termen mediu 2012-2014

Cheltuielile totale ale bugetului de stat pentru perioada 2009-2014 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Realizari 2009	Realizari 2010	Estimari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014
PIB	498.008	513.641	543.040	588.940	643.816	703.827
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	89.852	102.628	112.978	119.238	130.074	140.162
% din P.I.B.	18,04	19,98	20,80	20,25	20,20	19,91
Cheltuieli de personal						
mil lei	15.286	14.765	15.654	17.338	18.619	19.517
% din P.I.B.	3,07	2,87	2,88	2,94	2,89	2,77
Bunuri si servicii						
mil lei	3.524	3.718	4.114	4.082	4.040	4.117
% din P.I.B.	0,71	0,72	0,76	0,69	0,63	0,58
Dobanzi						
mil lei	5.103	6.319	8.298	8.849	9.666	10.433
% din P.I.B.	1,02	1,23	1,53	1,50	1,50	1,48
Subventii						
mil lei	4.966	4.663	4.685	4.315	4.299	4.337
% din P.I.B.	1,00	0,91	0,86	0,73	0,67	0,62
Asistenta sociala						
mil lei	18.083	19.284	14.912	14.867	15.521	15.664
% din P.I.B.	3,63	3,75	2,75	2,52	2,41	2,23
Alte transferuri curente						
mil lei	26.687	37.649	44.254	43.282	45.944	51.944
% din P.I.B.	5,36	7,33	8,15	7,35	7,136	7,380
Cheltuieli de investitii						
mil lei	16.202	16.230	21.061	26.506	31.985	34.151
% din P.I.B.	3,25	3,16	3,88	4,50	4,97	4,85

Cheltuielile bugetului de stat pe principalii 10 ordonatori principali de credite sunt prezentate în tabelul de mai jos

- milioane lei -

	Realizari 2009	Realizari 2010	Estimari 2011	Estimari 2012	Estimari 2013	Estimari 2014
BUGET DE STAT - CHELTUIELI						
TOTAL, din care:						
mil lei	89.852	102.628	112.977	119.238	130.074	140.162
% din P.I.B.	18,04	19,98	20,80	20,25	20,32	20,23
CHELTUIELI TOTAL						
mil lei	67.963	78.306	82.471	86.857	96.871	100.445
% din P.I.B.	13,65	15,25	15,19	14,75	15,13	14,50
Cheltuieli de personal						
mil lei	11.476	11.159	11.622	12.433	13.219	13.483
% din P.I.B.	2,30	2,17	2,14	2,11	2,06	1,95
Bunuri si servicii						
mil lei	2.902	2.356	2.653	2.561	2.568	2.612
% din P.I.B.	0,58	0,46	0,49	0,43	0,40	0,38
Dobanzi						
mil lei	181	129	117	125	99	85
% din P.I.B.	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01
Subventii						
mil lei	4.423	4.188	4.135	3.457	3.459	3.506
% din P.I.B.	0,89	0,82	0,76	0,59	0,54	0,51
Transferuri intre unitati ale administratiei publice						
mil lei	8.626	13.698	19.567	20.652	21.905	22.774
% din P.I.B.	1,73	2,67	3,60	3,51	3,42	3,29
Asistenta sociala						
mil lei	17.769	18.953	14.892	14.831	15.485	15.625
% din P.I.B.	3,57	3,69	2,74	2,52	2,42	2,26
Alte transferuri curente						
mil lei	7.535	13.447	10.048	8.813	10.680	11.445
% din P.I.B.	1,51	2,62	1,85	1,50	1,67	1,65
Cheltuieli de investitii						
mil lei	15.050	14.376	19.436	23.985	29.456	30.914
% din P.I.B.	3,02	2,80	3,58	4,07	4,60	4,46

Bugetul celor 10 ordonatori principali de credite prezentați în strategie reprezintă aproximativ 70% din totalul cheltuielilor bugetului de stat. Adăugând la acești ordonatori de credite și bugetul Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni generale care cuprinde dobânzi, rambursări de credite, contribuția României la bugetul UE, cofinanțarea la proiectele de preaderare, precum și schemele de ajutor de stat, acestea ar reprezenta peste 90% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

Detalierea cheltuielilor pentru fiecare din cei 10 ordonatori principali de credite pentru orizontul de referință este prezentată în Tabelele nr. 4.1 – 4.10 atașate Strategiei.

Informații de background	
Termen	Explicație
Strategie fiscal bugetară	Concept definit de art. 3 din Legea responsabilității fiscal bugetare nr.69/2010. Reprezintă un document de politică publică ce stabilește obiectivele și prioritățile în domeniu fiscal bugetar, țintele veniturilor și cheltuielilor bugetului general consolidat și ale bugetelor componente ale bugetului general consolidat, precum și evoluția soldului bugetului general consolidat, aprobat până la 30 mai a fiecărui an de Guvern la propunerea Ministerului Finanțelor Publice și prezentat Parlamentului
Strategia Europa 2020	Propune trei direcții cheie pentru creșterea economică: <ul style="list-style-type: none"> ➤ promovarea cunoașterii, inovării, educației și societății digitale ➤ producție mai competitivă ➤ mai mare participare la piața forței de muncă, dobândirea și lupta împotriva sărăciei
Guvernanța economică la nivelul UE	Guvernanța economică la nivelul UE este promovată prin noul pachet legislativ propus de către Comisia Europeană în 29 septembrie 2010 alcătuit din 5 regulamente și o directivă vizând reforma Pactului de Stabilitate și Creștere, introducerea unui nou mecanism de supraveghere a dezechilibrelor macroeconomice, precum și stabilirea unor reguli detaliate privind caracteristicile cadrelor bugetare ale statelor membre, necesare pentru evitarea deficitelor excesive
Recesiune	Creștere economică negativă (produsul intern brut ca indicator macroeconomic), timp de două trimestre consecutive.
Criza	Tulburare bruscă a echilibrului economic, o manifestare a unor perturbări și dereglări de amploare în desfășurarea activității economice și inversarea de la faza ascendentă la cea descendentă a ciclului afacerilor exprimată prin creșterea stocurilor de produse nevândute și reducerea producției, prin creșterea șomajului și scăderea cursurilor bursiere
Criza financiară	Pierderea încrederii în moneda unei țări sau în alte active financiare ale acesteia, fapt ce determină investitorii internaționali să își retragă fondurile/banii din țara respectivă
Zona EURO	Zona în componența căreia intră statele membre ale UE care au adoptat euro ca monedă națională, în conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Ciclu economic	Fluctuații periodice ale nivelului activității economice în jurul tendinței de creștere pe termen lung. Este format din perioade de expansiune, în care creșterea economică înregistrează niveluri ridicate, urmate de perioade de stagnare în care nivelul activității economice sporește lent sau chiar înregistrează scăderi. Fluctuațiile

	sunt neregulate, durata și mărimea lor variind atât între țări, cât și în timp, în aceeași țară
Volatilitate	Măsoară amplitudinea cu care prețul unui activ, marfă sau instrument financiar este așteptat să fluctueze, în orice direcție, într-o anumită perioadă de timp
Fonduri europene	Asistența financiară nerambursabilă primită de România sub forma fondurilor nerambursabile de preaderare și postaderare potrivit prevederilor memorandumurilor și acordurilor de finanțare încheiate între Comisia Comunității Europene sau alți donatori și Guvernul României
Flexicuritate	O strategie integrată care să urmărească deopotrivă flexibilitatea și securitatea pe piața muncii
Ponderea deficitului în PIB	Raportul dintre deficitul bugetar și PIB exprimat în prețuri curente. Face obiectul unuia dintre criteriile de convergență privind finanțele publice, conform Art.104 (2) al Tratatului de instituire a Comunității Europene, care definește existența unui deficit excesiv. Termenul este denumit și ponderea deficitului bugetar în PIB sau ponderea deficitului fiscal în PIB.
Buget general consolidat	<p>Concept definit pentru prima dată de Legea finanțelor publice nr.500/2002 cu modificările și completările ulterioare și completat prin art. 3 al Legii responsabilității fiscal bugetare nr. 69/2010.</p> <p>Reprezintă ansamblul bugetelor componente ale sistemului bugetar agregate și consolidate pentru a forma un întreg: bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetul centralizat al unităților administrativ-teritoriale, bugetul Trezoreriei Statului, bugetele instituțiilor publice autonome, bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, din bugetul asigurărilor sociale de stat și din bugetele fondurilor speciale, după caz, bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii, bugetul fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, bugetul fondurilor externe nerambursabile, precum și al altor entități finanțate în proporție de peste 50% din fonduri publice stabilite potrivit normelor europene.</p>
Soldul bugetului general consolidat	Diferența dintre veniturile bugetului general consolidat și cheltuielile bugetului general consolidat
Soldul primar al bugetului general consolidat	Diferența dintre veniturile și cheltuielile primare ale bugetului general consolidat

5. Declarație de răspundere

Se atestă corectitudinea și integralitatea preluării și prelucrării de către Ministerul Finanțelor Publice a informațiilor fiscal-bugetare pe care le-a avut la dispoziție, furnizate de către factorii implicați, precum și luarea în considerație a conjuncturii interne și internaționale cunoscute la această dată.

Strategia fiscal-bugetară a fost elaborată în conformitate cu Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, iar limitele și țintele propuse respectă principiile responsabilității fiscale.

PRIM –MINISTRU,

Emil Boc

MINISTRUL FINANTELOR
PUBLICELOR,

Gheorghe Ialomițianu